

เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของประเทศไทย
Thailand's Nature and Environment

ปีที่ 3 ฉบับพิเศษ

Vol. 3 Special Publication

ISSN 1905 - 0984

วารสารธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย Thailand's Nature and Environment

ปีที่ 3 ฉบับพิเศษ Vol. 3 Special Publication ISSN 1905 - 0984

ที่ปรึกษา

เกษมสันต์ จินณวาโส
นิศานาท สติกรกุล
ชนินทร์ ทองธรรมชาติ
จินตนา ทวีมา

Advisors

Kasemsun Chinnavaso
Nisanat Sathirakul
Chanin Tongdhamachart
Chintana Thaweema

บรรณาธิการที่ปรึกษา

ประสงค์ เอี่ยมอนันต์

Advisory Editor

Prasong Eiam-anant

บรรณาธิการอำนวยการ

กิติ ตันหัน

Editor-in-Chief

Kitti Tanhan

กองบรรณาธิการ

มิ่งขวัญ ธรศิริกุล
นวรรตน์ ไกรพานนท์
มาริสา อิงธรรมจิตร
ภัทรินทร์ แสงให้สุข
สาริกา จิตตกานต์พิชัย
วรศักดิ์ พ่วงเจริญ
กฤษฎา อัสววิมลนันท์
เบญจมาภรณ์ วัฒนธงชัย
ปองทิพย์ ภูวเจริญ

Editorial Board

Mingwan Thornsirikul
Nawarat Krairapanond
Marisa Ingthamjitr
Pattarin Sanghaisuk
Sarika Chittakanpitch
Warasak Phuangcharoen
Kritsana Aussavavimonnun
Benchamaporn Wattanatongchai
Pongtip Puvacharoen

คณะผู้ประสานงาน

ธวัชชัย สุขลอย
ชำนาญ สุขสุเมฆ
อาทร วีระเศรษฐกุล
ศุภัชญา ขลิบเงิน

Coordinators

Tawatchai Sukloy
Chamnarn Sooksumek
Artorn Weerasetakul
Suphatchaya Klibgern

ดำเนินการจัดพิมพ์

บริษัท สินธุ ครีเอชั่น จำกัด

Publisher

Sinthu Creation Company Limited
www.sinthu.co.th
Tel: 02-880-0187-9

บทบรรณาธิการ Editorial

ผู้อ่านที่เคารพ

วารสารธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ปีที่ 3 ฉบับพิเศษ ฉบับนี้กองบรรณาธิการได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

สำหรับเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอ พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงปฏิบัติมาตั้งแต่ขึ้นครองสิริราชสมบัติ แต่เนื่องจากพระราชกรณียกิจของพระองค์ มีมากมายหลายสาขาเป็นที่ประจักษ์ต่อสายตาประชาราษฎร์ ดังนั้น วารสารธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย จึงขอน้อมนำบางส่วนของพระราชกรณียกิจที่ทรงดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อเผยแพร่พระอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถของพระองค์ท่าน

ในวโรกาสอันเป็นมหามงคลนี้ ข้าพระพุทธเจ้า ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอพระราชทานพระบรมราชานุญัตติน้อมเกล้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและสรรพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลกได้โปรดอภิบาลบันดาลดล ให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระเจริญ พระชนมายุยืนนาน ทรงพระเกษมสำราญ ปราศจากโรคพาหและอุปัทวันตรายทั้งปวง

Dear Readers,

This third year, special Publication of Thailand's Nature and Environment is dedicated to honoring H. M. The King for the 80th Anniversary on the 5th of December 2007. Major contents presented here concern the Royal Development Projects since H. M. The King's accession to the throne. However, it is almost impossible to elaborate all the works, we therefore would like to pick out the environment issues to portray H. M. The King's devotions.

On this historic event, the Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning would like to express its gratitude and pay homage to H. M. The King. Long Live The King.

สารบัญ

CONTENTS

04 บทบรรณาธิการ / Editorial

06 ๘๐ พรรษา พระเกียรติเกรียกไกร ขารไกลในโลก 80th Anniversary : The Universal Recognition of Honours

14 กระบวนทัศน์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว A Paradigm for Natural Resources Management According to H.M. The King's Initiative

22 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว "พระบิดาแห่งการอนุรักษ์มรดกไทย" His Majesty The King "The Supreme Patron of Thai Cultural Heritage"

30 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บนเส้นทางพัฒนา ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง The Huay Sai Royal Development Study Centre: A Development Path to the Philosophy of the Sufficiency Economy

38 แหลม อหังการชาวนา ในวิถีความพอเพียง Lham, Proud Farmer, on the path to sufficiency

46 ชุมพร คาบาน่า ว่าด้วย ธุรกิจบนวิถีความพอเพียง Chumphon Cabana : A Business on the Path to Sufficiency

54 ชีวิตอิ่มสุข ของคน (บ้า) ปลุกต้นไม้ The happiness of life : The man, who is crazy on planting trees

๘๐ พรรษา พระเกียรติเกริกไกร ขจรไกลในโลก

80 th Anniversary The Universal Recognition of Honours

๘๐ พรรษา เพ็ญพระปรีชาญาณ

พระราชสมภพ

เมื่อวันจันทร์ที่ ๕ ธันวาคม ปี พ.ศ. ๒๔๗๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระประสูติกาล ณ โรงพยาบาลเมาท์ออเบิร์น เมืองเคมบริดจ์ มลรัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา นายแพทย์ดับบลิว สจิวต์ วิตมอร์ นายแพทย์ผู้ทำคลอดในวันนั้น ได้บันทึกไว้ว่า

"๕ ธันวาคมปี พ.ศ. ๒๔๗๐ เด็กชายมหิดล เกิดเมื่อเวลา ๘.๔๕ น. (ตรงกับเวลา ๒๐.๔๕ น. ในประเทศไทย) น้ำหนัก ๖ ปอนด์ ๙ ๑/๔ ออนซ์ สุขภาพสมบูรณ์ มารดามีอาการปกติ "

ณ วันนั้น ทรงมีพระรูนันดรศักดิ์เป็นพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า มีพระนามเล่นๆ ว่า **"เล็ก"** ต่อมาพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระนามภายหลังว่า **"ภูมิพลอดุลยเดช"** มีความหมายว่า **"พลังของแผ่นดิน เป็นอำนาจที่หาใดเปรียบมิได้"** ประหนึ่งจะทรงทราบ เหตุการณ์ล่วงหน้าว่าจะทรงเป็นผู้ประคับประคองประเทศชาติให้ผ่านพ้นวิกฤตการณ์ต่างๆ ไปได้อย่างไม่คาดฝันหลายครั้งหลายครา

80th Anniversary: An Immense Effort

Birth

On Monday the 5th of December B.E. 2470, His Majesty The King was born at Mount Auburn Hospital, Cambridge, Massachusetts, United States of America. Dr. W. Stuart Whitmore, the obstetrician wrote:

"On the 5th of December B.E. 2470, a boy named Mahidol was born at 8.45 (20.45 in Thailand), weight 6 pounds and 9.75 ounces, healthy, condition of the mother is normal",

On that date, his Royal Title was His Highness Prince, and his nickname was **"Lek"**. Later, King Rama VII named him **"Bhumibol Adulyadej"**, which means **"Strength of the Land, the Incomparable Power"**, as if he knew that one day the little prince would have extraordinarily brought the nation out of many crises.

ครั้งทรงพระเยาว์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขณะทรงเป็นสมเด็จพระเจ้าฟ้ามอญยาเธอ นั้น โปรดการช่าง การถ่างรูปและการดนตรีเป็นพิเศษ โปรดหุ่นจำลองต่างๆ เช่น เรือใบ เรือรบ เมื่อครั้งเสด็จกลับประเทศไทยก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ ได้ทรงจำลองเรือรบหลวงศรีอยุธยาสำเร็จ มีการขอพระราชทานไปให้ประชาชนประมูลราคากันเพื่อสมทบทุนสมามคมปราบวัณโรค มีผู้ประมูลให้เงินสูงถึง ๒๐,๐๐๐ บาท แม้แต่รูปที่ทรงถ่ายเรือลำนั้นก็มีคนประมูลไปถึงรูปละ ๓,๐๐๐ บาท

ที่สำคัญพระองค์ทรงมีความสนพระราชหฤทัยใฝ่เรียนรู้ วัฏจักรและปรากฏการณ์ของธรรมชาติอย่างเข้าพระทัยตั้งแต่เมื่อครั้งทรงพระเยาว์ว่า ดิน น้ำ ป่าไม้ และสิ่งมีชีวิตล้วนมีความเชื่อมโยง ฟังฟังอาศัยกัน ดังพระราชดำรัสที่พระราชทานไว้ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๒ ว่า

"อาจมีบางคนเข้าใจว่าทำไมจึงสนใจเรื่องชลประทานหรือเรื่องป่าไม้ จำได้เมื่ออายุ ๑๐ ขวบ ที่โรงเรียนมีครูคนหนึ่ง ซึ่งเดี๋ยวนี้ตายไปแล้ว สอนเรื่องวิทยาศาสตร์ เรื่องการอนุรักษ์ดินแล้วให้เขียนว่า ภูเขาต้องมีป่าไม้อย่างนั้น เม็ดฝนลงมาแล้วจะชะดินลงมาเร็ว ทำให้ไหลตามน้ำไป ไปทำความเสียหาย ดินหมดจากภูเขาเพราะไหลตามสายน้ำไปก็เป็นหลักของป่าไม้ เรื่องการอนุรักษ์และเป็นหลักของชลประทานที่ว่า ถ้าเราไม่รักษาป่าข้างบน จะทำให้เดือดร้อนตลอดตั้งแต่ดินบนภูเขาจะหมดไป กระทั่งการที่จะมีตะกอนลงมาในเขื่อน มีตะกอนลงมาในแม่น้ำทำให้น้ำท่วมนั้น เรียนมาตั้งแต่อายุ ๑๐ ขวบ "

จากพระราชดำรัสข้างต้น จึงไม่น่าประหลาดใจเลยที่ได้ทรงนำความรู้ความเข้าใจ ที่มีต่อความเชื่อมโยงเกี่ยวพันกันของธรรมชาติ มาใช้ในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีอยู่มากมายในปัจจุบันมากกว่า ๓,๐๐๐ โครงการ ให้เกิดเป็นประโยชน์สุขแก่ประชาราษฎร์เป็นอเนกปริยาย

Youth

When H.M. The King was the younger brother to the crown prince, he especially loved mechanics, photography, music and making models like sailing boats and battleships. In B.E. 2481, upon returning to Thailand prior to the outbreak of World War II, he constructed a model of the man-of-war Sri Ayudhya. It was later sold for 20,000 baht by a charitable bid to the Anti-Tuberculosis Association of Thailand. A photograph of the model was sold for 3,000 baht as well.

What matters is H.M. The King's lifelong interest in learning. He understood the cycle of natural phenomena from the early days of his life. Soil, water, forests and living being are all interrelated and dependent on each other as indicated in his speech on the 25th of September B.E. 2512:

"People might wonder why I am interested in irrigation and forests. I can remember that, when I was 10 years old, my late science teacher showed me in connection with soil conservation that mountains need the forest. Raindrops can rapidly wipe out soil and wash it away to the stream. The mountain is then no longer soil covered because it has disappeared with the current.

This is a principle of forest conservation and irrigation. If we do not preserve the mountain forest, then we could all be in trouble because there will be no soil on the mountain as it was sunk into the river, causing a flood. I learned this when I was 10".

Not surprisingly, given the above mentioned speech, H. M. The King has applied knowledge on the interrelation of nature to more than 3,000 royal development projects, which have been exceptionally beneficial

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประโยชน์สุขประชาราษฎร์

ตลอดระยะเวลากว่า ๖๑ ปีแห่งรัชสมัย พระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นที่ปรากฏและยอมรับกันอย่างกว้างขวางทั้งในระดับโลก ทั้งในแง่ของพระราชจริยวัตร พระปรีชาสามารถ พระราชวิริยะอุตสาหะ ตลอดจนพระอัจฉริยภาพ ที่ได้ทรงแสดงให้เห็นประจักษ์จากแนวพระราชดำริและกระแสรับสั่งในโอกาสต่างๆ ดังจะเห็นได้จากการริเริ่มงานพัฒนาด้วยกลไกการดำเนินงานของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ปรากฏเห็นเป็นรูปธรรมมากกว่า ๓,๐๐๐ โครงการจนถึงปัจจุบัน ด้วยหลักการพัฒนาที่มีดุลยภาพระหว่างมิติทางเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเป็นหลักการที่เรียบง่าย สอดคล้องกับสภาพสังคม ที่สำคัญการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริของพระองค์นั้น ได้ยึดเอาคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนามาโดยตลอด ทั้งการกระจายโอกาส การเข้าถึง การพัฒนาไปที่คนในชนบท ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ รวมทั้งมีเป้าหมายการพัฒนาที่เน้นให้ประชาชนสามารถอุ้มชูตัวเองได้หรือพึ่งตนเองได้เป็นหลักคิดสำคัญ

พระราชจริยวัตร พระราชกรณียกิจและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้งหลายที่ทรงปฏิบัติอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย เพื่อประโยชน์สุขของพสกนิกรนั้น สะท้อนถึงแนวพระราชดำริของพระองค์ที่ว่า พระองค์ทรงอยู่ที่จุดล่างสุดของปิรามิดที่คว่ำหัวลง และมีพระราชภาระที่จะต้องแบกรับแก้ไขปัญหาของประชาชนที่กลับฐานไปอยู่ด้านบน ให้เกิดเป็นประโยชน์สุขย้อนกลับคืนแก่ประชาชนเจ้าของประเทศ ดังที่ได้พระราชทานสัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าว นิตยสาร National Geographic เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ว่า

"เคยมีผู้กล่าวไว้ว่า ราชอาณาจักรนั้น เปรียบเสมือนปิรามิด
มีพระมหากษัตริย์อยู่บนยอด และมีประชาชนอยู่ข้างล่าง
แต่สำหรับประเทศไทยแล้ว ดูเหมือนทุกอย่างจะอยู่ตรงกันข้าม
นั่นเป็นสาเหตุที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกปวดคอและบริเวณหัวไหล่อยู่เสมอ"

The Royal Development Projects: For The Benefit of Citizens

During a reign of more than 61 years, H. M. The King's honours have become universally recognised. His personal qualities, talents, diligence and ingenuity are portrayed in his many initiatives and speeches. Those 3,000 practical royal development projects employ the principle of the balance of economics, society, natural resources and the environment, as well as simplicity in accordance with the state of society. As a matter of fact, his initiatives always position people as a focal point of development. Consequently, the bottom line of development has always been the self-sufficiency of the people, especially the majority of people who live in the remote rural parts of the country.

From the perspective of personal qualities and initiatives, H. M. The King has tirelessly continued his work for the sake of the well being of the people. H. M. The King himself implied that he is in fact at the bottom of a reversed pyramid who must bear all the burdens of his subjects, who are on the top of the pyramid, as expressed in an interview given to National Geographic Magazine in the year B.E. 2525:

"Someone once said that a kingdom is like a pyramid. The king is on the top whereas people are at the bottom. Here in Thailand, it is totally different and that's why I always feel the pain on my neck and shoulders".

สื่อต่างชาติเทิดพระเกียรติคุณ

ในสายตาของนานาชาติประเทศไทยได้สะท้อนจาก สื่อมวลชนซึ่งมีเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสารตามสิทธิของสื่อ ที่พึงกระทำได้ในระบอบประชาธิปไตย ได้ประจักษ์และยอมรับในความเป็นพระมหากษัตริย์ ที่เปี่ยมล้นด้วยพระมหากรุณาธิคุณ และพระเกียรติคุณ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างกว้างขวาง สื่อมวลชนต่างชาติต่างเสนอข่าวสารและเขียนบทความสดุดีเทิดพระเกียรติพระองค์ท่านไว้มากมาย นับตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๐๒ ที่ได้เสด็จพระราชดำเนินในฐานะองค์พระประมุขของประเทศไทยไปเจริญสัมพันธไมตรีกับประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย อเมริกา ยุโรปและออสเตรเลีย ทั้งเป็นทางการ และส่วนพระองค์

พระเกียรติยศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ขจรขยายไปทั่วโลก ถึงกับโทรทัศน์บี บี ซี ตั้งชื่อเรื่องเทปโทรทัศน์เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ว่า " **จุดรวมแห่งจิตใจประชาชนทั้งประเทศ** " (The Soul of Nation) ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๒๗ John Halford และ Leon Sexton ได้เขียนบทความเรื่อง " **More Than A Monarch** " ในวารสาร The Plain Truth ที่ตีพิมพ์ ๖ ล้านฉบับเผยแพร่ทั่วโลก เนื้อหาบทความพรรณนาถึงพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ในเนื้อความบางช่วงบางตอนว่า

❧ "ไม่มีจังหวัดใดที่จะเลิกกันไปหรือหมู่บ้านใดจะอยู่ห่างไกลหรือทุรกันดารเกินกว่าที่พระองค์จะเสด็จไปได้เลย".....

"พระองค์ทรงสนองตอบด้วยการเคารพแผ่นดินของพระองค์ทุกตารางฟุต".....

"มีประมุขของประเทศเพียงไม่กี่คนที่จะรู้จักประเทศของเขาเอง เช่นเดียวกับที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรู้จักประเทศไทย" ❧

Honours from the Foreign Media

Under the democratic system where freedom of speech is widespread, many international media representatives have on several occasions paid homage to H.M. The King. Since B.E. 2502, there have been numerous articles written to salute H.M. The King following his official state and private visits to the nations of Asia, America, Europe and Australia.

H.M. The King's honours are internationally acclaimed. A BBC program entitled *"The Soul of the Nation"* was aired in B.E. 2522. Later, in B.E. 2527, John Halford and Leon Sexton wrote an article entitled *"More Than A Monarch"* in The Plain Truth magazine which had a worldwide distribution of more than six million copies and which described H.M. The King's immeasurable mercy, as this section confirms

❧ *"No province is too small or village too remote to receive a royal visit...In return, he respects his country - every square foot of it...Few heads of state know their nations as well as King Bhumibol knows Thailand".* ❧

คำรับรองของโลก หลักการอันเป็นสากล

พระราชกรณียกิจและพระราชภารกิจที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงปฏิบัติอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย ในการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน ในพื้นที่ที่ห่างไกลและทุรกันดาร ไม่เพียงแต่จะยังความปลื้มปิติในหมู่พสกนิกรชาวไทยอย่างหาที่สุดมิได้เท่านั้น แม้แต่องค์การระหว่างประเทศและสถาบัน การศึกษาทั่วโลกต่างได้ประจักษ์และตระหนักถึงพระอัจฉริยภาพของพระองค์ เช่นกัน ด้วยประการเช่นนี้ จึงเป็นที่มาของการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลต่างๆ จากองค์การระหว่างประเทศ และสถาบันการศึกษาทั่วโลกอย่างมากมาย หลากหลายรางวัล ขอยกตัวอย่างรางวัลที่พระองค์ท่านทรงได้รับในโอกาส ต่างๆ ดังนี้

รางวัลความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์ (Lifetime Achievement in Human Development Award)

ล่าสุดเป็นรางวัลที่สหประชาชาติได้ทูลเกล้าถวายเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เพื่อเทิดพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสมหามงคล ที่พระองค์ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) ได้ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล ซึ่งรางวัลเกียรตินี้ถือเป็นกรณีแรกของการสหประชาชาติได้มอบรางวัลประเภท Life-long achievement อันหมายถึงการเทิดพระเกียรติที่ เกิดขึ้นจากพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนา เพื่อปรับปรุงความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อพสกนิกรชาวไทย ที่ทรงยึดถือเป็นพระราชจริยวัตรมาตลอดระยะเวลา ยาวนานในการครองราชย์ของพระองค์ มิใช่เพียงแต่การริเริ่มประการหนึ่ง ประการใดเพียงชั่วครั้งชั่วคราวเท่านั้น

Global Recognition: An International Principle

H.M. The King's tireless work in rural development and helping needy people are not only appreciated by his subjects, but also recognised by scores of international organizations and academic institutions around the world.

This has earned him international rewards from organizations and academic institutions such as:

Lifetime Achievement in Human Development Award

This was a reward to honour The Sixtieth Anniversary Celebrations of His Majesty's Accession to the Throne bestowed by the United Nations Development Programme (UNDP) on the 26th of May, B.E. 2549. This is the first time such an award has been given. In this case, it was to honour H.M. The King's tireless efforts in development and the improvement of the welfare for the Thai people which have characterized his reign.

(United Nations Development Programme: UNDP)

รางวัลความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์
Lifetime Achievement in Human Development Award

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นบุคคลแรกที่ได้รับรางวัลพระเกียรติยศนี้ ในฐานะที่ทรงอุทิศพระองค์ เพื่อการพัฒนามนุษย์อย่างต่อเนื่องตลอดมา และนับเป็นครั้งแรกเช่นกันที่นายโคฟี อานัน เลขาธิการสหประชาชาติได้เดินทางมายังประเทศไทยเพื่อทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลด้วยตนเองและได้กล่าวสดุดีพระองค์ ดังความตอนหนึ่งว่า

“...พระองค์ทรงเอื้อมพระหัตถ์ไปยังผู้ที่ยากจนที่สุดและ เปราะบางที่สุดในสังคมไทย ทรงรับฟังปัญหาของพวกเขาเหล่านั้น และให้ความช่วยเหลือพวกเขาเหล่านั้น ให้สามารถยืนหยัดดำรงชีวิตของตนเองต่อไปได้ด้วยกำลังของตนเอง...โครงการเพื่อการพัฒนามนุษย์ต่างๆ ขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังประโยชน์ให้กับประชาชนนับเป็นล้านๆ ทั่วทั้งสังคมไทย...”

รางวัลนี้มีลักษณะเป็นพานทรงกลมทำด้วยเงินบริสุทธิ์ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๙.๘๕ นิ้ว สูง ๘.๖๖ นิ้ว ด้านในของพานขัดมันแบบผิวเรียบ ส่วนด้านนอกผิวมีลักษณะเป็นคลื่นคล้ายสายน้ำ ตั้งอยู่บนฐานที่ทำจากไม้สัก ซึ่งมีแผ่นป้ายคำจารึกที่ฐานไม้ความว่า

To His Majesty King Bhumibol Adulyadej In Recognition of Lifetime Achievement in Human Development, May 2006.

รางวัลเป็นรูปพานทรงกลม เพื่อสื่อความหมายถึงภาชนะที่สามารถใช้รองรับน้ำได้ เช่นเดียวกับผืนนอกของพานที่ทำให้มองคล้ายสายน้ำ เนื่องจากเล็งเห็นว่าพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวส่วนมากเกี่ยวข้องกับน้ำ และการจัดการทรัพยากรน้ำ ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนา จึงสมควรแก่การยกย่องเทิดพระเกียรติในพระปรีชาสามารถในด้านนี้เป็นกรณีพิเศษ ส่วนการคัดเลือกไม้สักมาทำเป็นฐานสำหรับพานเงินเนื่องจากเห็นว่าไม้สักเป็นต้นไม้พื้นเมืองที่พบได้ในภูมิภาคนี้

H.M. The King is the first person to receive this prestigious award for ongoing devotion to human development. This is also the first time that the UN Secretary General Kofi Annan traveled to Thailand to present the award personally. An excerpt from his tribute reads:

“Your Majesty has reached out to the poorest and the most vulnerable people of Thailand... listened to their problems, and empowered them to take their lives in their own hands... Your Majesty's countless rural development projects have benefited millions of people across Thailand”.

The silver trophy has a diameter of 9.85 inches and a height of 8.66 inches. It is shining inside and has a tidal pattern on the outer surface. The trophy stand is made of teak with this inscription:

To His Majesty King Bhumibol Adulyadej In Recognition of Lifetime Achievement in Human Development, May 2006.

The trophy symbolizes a water container with a tidal design on the outside. Understandably, most royal development projects involve water and water resource management, which is a foundation of development. This distinction is highly commendable. Teak was chosen for the stand because it is a local plant.

Telefood Medal

เหรียญเทเลฟู้ด

เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (The Food and Agriculture Organization หรือ FAO) ได้ทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญเทเลฟู้ด ซึ่งเป็นเหรียญแรกของโลก เพื่อเทิดพระเกียรติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงอุทิศพระองค์เพื่อความผาสุกของอาณาประชาราษฎร์ ในถิ่นชนบทไทยให้ยืนหยัดต่อสู้เพิ่มพูนผลผลิตทางการเกษตรและพึ่งพาตนเองได้

เหรียญสดุดีพระเกียรติคุณในด้านการพัฒนาเกษตร (Agricola)

เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ปีพ.ศ. ๒๕๓๘ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ได้ทูลเกล้าฯ ถวาย เหรียญสดุดีพระเกียรติคุณในด้านการพัฒนาเกษตร (Agricola) เพื่อสดุดีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจอุทิศพระองค์เพื่อประโยชน์สุขของปวงชนชาวไทย โดยเฉพาะผู้ซึ่งประกอบอาชีพเพาะปลูก บำรุงรักษาน้ำและบำรุงรักษาป่า ซึ่งพระองค์ทรงยึดหลัก "สนับสนุนการพัฒนาแบบยั่งยืนเพื่อความมั่นคงในอนาคต" มาเป็นหลักปฏิบัติ

รางวัลหญ้าแฝกขุบสำริด

(The Bronze Vetiver Sculpture Award)

เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ปีพ.ศ. ๒๕๓๖ ธนาคารโลกได้ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลหญ้าแฝกขุบสำริด เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นนักอนุรักษ์ทรัพยากรดินและน้ำ เป็นรางวัลสดุดีพระเกียรติคุณ สำหรับความสำเร็จทางด้านวิชาการและการพัฒนาในการส่งเสริมเทคโนโลยีหญ้าแฝกระหว่างประเทศ

เหรียญรางวัลเทิดพระเกียรติในด้านการสงวนรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ (The Natura Pro Futura)

เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ปีพ.ศ. ๒๕๓๖ ได้ทูลเกล้าฯ ถวาย เหรียญรางวัลเทิดพระเกียรติในด้านการสงวนรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อประกาศเกียรติคุณด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

เหรียญทองประกาศเกียรติคุณด้านสิ่งแวดล้อม (UNEP Gold Medal of Distinction)

เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๕ โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP) ได้ทูลเกล้าฯ ถวาย เหรียญทองประกาศเกียรติคุณด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อเฉลิมพระเกียรติที่ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจดีเด่นเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Telefood Medal

On the 8th of December B.E. 2542, the Food and Agriculture Organization (FAO) presented the world's first Telefood Medal to honour H.M. The King for his devotion to the improvement of the well being of rural poors through agricultural development and self reliance.

Agricola Medal : An Honour for Agricultural Development

On the 6th of December B.E. 2538, the Food and Agriculture Organization (FAO) presented an Agricola Medal to honour H.M. The King for his devotion to agricultural development, water resource and forest conservation, in order to support the principle of "future self-sustaining development".

The Bronze Vetiver Sculpture Award

On the 30th of October B.E. 2536, the World Bank presented the Bronze Vetiver Sculpture Award to honour H.M. The King for his devotion to soil and water conservation and his accomplishments in academic development and international vetiver grass technology.

The Natura Pro Futura Medal: An Honour for Biodiversity Conservation

On the 26th of January B.E. 2536, the International Society of Chemical Ecology (ISCE) presented the Natura Pro Futura Medal to honour H.M. The King for his devotion to biodiversity conservation.

UNEP Gold Medal of Distinction:

On the 4th of November B.E. 2535, the United Nations Environment Programme (UNEP) presented the UNEP Gold Medal of Distinction to honour H.M. The King for his internationally acclaimed devotion to natural and environmental conservation.

เหรียญฟีแล (Philae Medal)

นายเฟเดอริโก มายอร์ ผู้อำนวยการใหญ่องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ทูลเกล้าถวาย เหรียญฟีแลประกอบด้วย เหรียญทอง เหรียญเงินและเหรียญทองแดง แต่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ เพื่อ เกิดพระเกียรติพระองค์ในฐานะที่ทรงประกอบพระราชกรณียกิจในด้านการ พัฒนาท้องถิ่นและการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน เหรียญฟีแลนี้ เป็นเหรียญที่จัดทำขึ้น เพื่อมอบให้เป็นเกียรติเฉพาะบุคคลระดับประมุข ของรัฐเท่านั้นและที่ผ่านมาได้เคยถวายให้แก่ กษัตริย์กาล กุสตาสแห่งสวีเดน และเจ้าชายฟิลิป ดยุกแห่งเอดินบะระ ในฐานะที่ทรงเป็นประธานมูลนิธิ สัตว์ป่าโลก

เหรียญทองเฉลิมพระเกียรติคุณในการนำชนบทให้พัฒนา (Asian Institute of Technology's Gold Medal of Outstanding Leadership in Rural Development)

สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ได้ทูลเกล้าถวายเหรียญทองเฉลิม พระเกียรติคุณแห่งพระมหากษัตริย์ราช ผู้ทรงพระปรีชาสามารถเลิศล้ำ ในการนำชนบทให้พัฒนา แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ ทรงมีพระราชหฤทัยมุ่งมั่นผูกพันในทุกขุสของประชาชน ทรงมีพระวิริยะ อุตสาหะเสด็จพระราชดำเนินไปทั่วทุกหนทุกแห่งในแผ่นดินไทย เพื่อปรับปรุง ความเป็นอยู่ของชาวชนบทให้ดีขึ้นโดยมิได้ทรงเห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ลำบากพระวรกาย และเพื่อแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ อัน ใหญ่หลวงที่ได้พระราชทานที่ดิน พันธุ์ปศุสัตว์ พันธุ์พืช พันธุ์ไม้ ยารักษาโรค และเครื่องนุ่งห่มให้แก่พลกนิกรที่ยากไร้ ตลอดจนเฉลิมพระเกียรติที่ทรงมุ่งมั่น พระราชหฤทัย แสวงหาสู่ทางที่เหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและ ส่งเสริมการช่วยตนเองของประชาชน

Philae Medal

Mr. Federico Mayor, the Director General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO), presented the Philae Medal, which consists of gold, silver and bronze, on the 2nd of December B.E. 2534 to honour H.M. The King for his devotion to development and the improvement of rural people's well being. This medal is to honour only the heads of state. Other recipients of the medal include King Gustaf of Sweden and Prince Philip, the Duke of Edinburgh who assumed the Presidency of the World Wildlife Fund.

Asian Institute of Technology's Gold Medal for Outstanding Leadership in Rural Development

The Asian Institute of Technology presented the Gold Medal for Outstanding Leadership in Rural Development to honour H.M. The King on the 21st of July B.E. 2530, for his tireless devotion to the enhancement of Thai people's well being by donating land, domestic animals, plants, medicine and clothes for poor people. His dedication to social improvement for the benefit of the people has led to the creation of practical solutions to help people so they can stand by themselves.

บทสรุป : สดุดีมหาราชา

พระปรีชาสามารถในองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นที่ประจักษ์ แจ่มอยู่ในจิตใจของประชาชนชาวไทยซึ่งขจรจายไปทั่วโลก ด้วยตระหนัก ในพระวิริยะบารมีที่ได้ทรงบำเพ็ญพระราชภาระ ในอันที่จะหาหนทางให้เกิดประโยชน์สุขแก่ชีวิตของปวงพลกนิกรชาวไทย ในการดำรงชีวิตอยู่ในสถานะ แห่งการพึ่งพาตนเองได้ อันเป็นเส้นทางที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง ดังคำถวายพระพรชัยมงคลแห่งสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไนดารุสซาลาม เนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายน ปีพ.ศ. ๒๕๔๙ ที่ผ่านมา ความว่า

"...หม่อมฉันตลอดจนองค์พระประมุข และพระราชอาคันตุกะทุกพระองค์ที่มีไมตรีจิตพรั่งพร้อมกันมาร่วมงานกันในวันนี้ ขอถวายพระพรชัยมงคล ที่เรียบง่าย แต่มีค่าและสะท้อนถึงความรู้สึกของหม่อมฉันและทุกพระองค์ ณ ที่นี้ คือ ผ่าพระบาททรงเป็น "มิตรที่รักและพึงเคารพอย่างที่สุดของพวกเรา" ผ่าพระบาททรงเป็นพลังบันดาลใจให้กับพวกเราเหล่าพระประมุขด้วยกัน และสิ่งนี้คือเหตุสำคัญล้ำลึกของความพร้อมเพรียงกันมาถวายพระเกียรติในครั้งนี้..."

Conclusion: A Tribute to the Great King

H.M. The King's achievements are recognised by Thais and people around the world. His dedication to the development of self-reliance has been beneficial to his subjects. A tribute from the Sultan of Brunei Darussalam on 60 th Anniversary Celebrations of His majesty's Accession to the throne on B.E. 2549, reads as follows:

"We are here, Your Majesty, to honour you and your people and to honour your life as their leader, their inspiration and their revered Head of State... You are Our Friend and Our Most Respected Colleague, You inspire us all and we, Your Majesty's peers and admirers, honour you most deeply for this".

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. ๒๕๔๙. อันเนื่องมาจากพระราชดำริ: รุ่งเรืองศิลปการพิมพ์. กรุงเทพฯ: ๕๔

References

Office of The Royal Development Projects Board, Royal Development Projects, 2004, Runglaungsil Publishing

๕๓ กระบวนทัศน์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ๕๓

ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

A Paradigm for Natural Resources Management According to H.M. The King's Initiative

โลกไร้สมดุล

พุทธทาสภิกขุ เคยแสดงธรรมไว้ว่า **"ธรรมะคือธรรมชาติ คือกฎของธรรมชาติและธรรมชาติคือผลพอกพูนที่เกิดขึ้นจากการทำหน้าที่ของคนตามกฎของธรรมชาติ"** ซึ่งกฎของธรรมชาติที่มีความเป็นระบบ เกิดขึ้นได้จากองค์ประกอบทั้งหมดของระบบ ต่างทำหน้าที่สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหากระบบมีองค์ประกอบครบถ้วนและทุกองค์ประกอบทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์ ความมั่นคงยั่งยืนก็จะเกิดขึ้นกับระบบนั้น

ระบบนิเวศโลก ซึ่งก็คือระบบความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม ในสถานการณ์ปัจจุบันกล่าวได้ว่า กำลังเสียสมดุล เนื่องจากองค์ประกอบหนึ่งคือ คนที่ใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มกำลังในฐานะผู้บริโภคที่นำเอาอีกองค์ประกอบหนึ่งของระบบนิเวศโลก คือทรัพยากรธรรมชาติมาใช้จนเกินขีดความสามารถที่ธรรมชาติจะรองรับได้ ทำให้ระบบนิเวศโลกเป็นไปในทางเสื่อมถอยและส่งผลกระทบต่อชีวิตคนอย่างรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ ซึ่งทางออกแห่งยุคสมัยจำเป็นต้องก้าวพ้นวังวนของวิธีคิดแบบเดิมๆ ดังที่อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ เคยกล่าวว่า **"เราต้องการวิธีคิดใหม่โดยสิ้นเชิง ถ้ามนุษยชาติจะอยู่รอดได้"**

An Unbalanced World

Buddhadasa Bhikkhu once declared that Dharma was nature or the law of nature. And nature represented the opportunity for the completion of man's duty by following the laws of nature. Consequently, a system emerged from all of these elements working in accordance with each other. If it were a unified system able to complete its function, then the system would be capable of being self-sustaining.

The world ecosystem itself is an interrelated system that harnesses living beings and the environment. Under the current situation, it seems that the system is losing its grip. One of the elements -man as a consumer - has at a very high level damaged another element of the ecosystem. Natural resources have been exploited far beyond their limit of renewability. The world ecosystem is in a state of deterioration that has resulted in ever more serious negative impacts on humanity. At this point, the appropriate course of action requires us to move away from the old mentality. As Albert Einstein once said **"We shall require a substantially new manner of thinking if humanity is to survive"**.

พระมหาชนก : รหัสการพัฒนาใหม่

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงส่งสารบางอย่างกับสังคมไทยให้ซึมซับผ่านตัวหนังสือและสาระในพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก ดังตอนหนึ่งที่พระมหาชนกเสด็จประพาสอุทยาน ทอดพระเนตรเห็นต้นมะม่วง ที่มีผลสดถูกข้าราชบริพารตั้งทิ้งจนโค่นลง ส่วนต้นไม้ที่ไม่มีลูกก็ยังคงตั้งอยู่ตระหง่าน แสดงว่าสิ่งใดดีมีคุณภาพ จะเป็นเป้าหมายของการยึดเหนี่ยวและเป็นอันตรายในท่ามกลางผู้ที่ขาดปัญญา ดังว่า

"ต้นนี้ไม่มีพระผลเสียดังอยู่แล้ว เพราะไม่มีผล แต่ต้นนี้ถูกหักโค่นลง เพราะมีผล"

ต้นมะม่วงในเนื้อเรื่อง เปรียบได้กับทรัพยากรธรรมชาติ หากนำมาใช้อย่างขาดปัญญาเท่าทันก็จะเสื่อมถอยหมดไปอย่างรวดเร็ว จนนำไปสู่อนาคตที่ยากลำบาก ซึ่งการจัดการทรัพยากรธรรมชาติต้องอยู่ในเงื่อนไขสำคัญของ การใช้ไปอย่างมีคุณธรรมกำกับ แล้วต้องทำให้เกิดการเพิ่มพูนดินมาด้วย จึงเป็นการอนุรักษ์และพัฒนาที่สมดุลกัน มุ่งสู่ผลประโยชน์ทางความยั่งยืนเป็นสำคัญ

พระมหาชนกได้ทำการจัดลำดับความสำคัญไว้ในลำดับแรกก็คือ **"ก่อนอื่นเราต้องหาทางฟื้นฟูดินมะม่วงที่มีผล"** โดยได้แสดงให้เห็นความพยายาม และความไม่หมดหวัง ในการฟื้นฟูสิ่งที่เสียไปแล้ว ด้วยกรรมวิธีพระราชดำริให้ พราหมณ์รับไปทดลองดูในวิธีการต่างๆ ที่คิดไว้ใน ๙ วิธี

Pramahajanaka: The New Development Code

H.M. The King has sent a message to Thai society through the story of Pramahajanaka. In one chapter, while strolling through the garden, Pramahajanaka saw a perished mango tree which once bore abundant fruit, but had since been destroyed by the maids, whilst another which bore no fruit still stood strong and proud. The moral of the story is that the valuable resources may be destroyed by fools while

"this tree has survived because it bears no fruit, but the other one has been torn apart because it bore fruit".

The mango tree in the story represents natural resources. Reckless consumption will prompt depletion. This leads to an uneasy future. Natural resource management must follow a moral responsiveness that calls for a replacement for consumption. So, this is tantamount to a balance between conservation and development aiming at sustainability.

Pramahajanaka's first priority was to **"revive the perished mango tree"**. His attempts to restore the tree included nine different methods:

“อาจารย์ผู้ดำริการฟื้นมะม่วงโค่นไปแล้ว ณ บัดนี้ ปัญหาคือ พื้นฟูต้นมะม่วงได้อย่างไร เรามีเก้าวิธีที่อาจใช้ได้ พร้อมทั้งพรหมณ์ได้ใช้เครื่องยันตกลไปยกต้นมะม่วงให้ตั้งตรง” วิธีฟื้นฟูต้นมะม่วง ๙ วิธีนั้น ประกอบด้วย

(๑) เพาะเมล็ดมะม่วง	(๕) ต่อดา
(๒) ถนอมราก	(๖) ทาบกิ่ง
(๓) ปักชำกิ่ง	(๗) ตอนกิ่งให้ออกราก
(๔) เสียบยอด	(๘) รมควันต้นไม้ที่ไม่มีลูก
	(๙) ทำชีวาณูสงเคราะห์

จะเห็นได้ว่า การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ในกระบวนทัศน์พระมหาชนานั้น ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ ด้วยการใช้และบริหารจัดการให้เกิดรากฐานที่เพิ่มพูนของทรัพยากรอย่างยั่งยืนเป็นเงื่อนไขสำคัญ ซึ่งหนทางที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนได้นั้น พิจารณาได้ว่า การพัฒนาต้องอยู่บนรากฐานของการอนุรักษ์และพัฒนาที่สมดุลกัน โดยผสมผสานวิธีการที่หลากหลายรูปแบบแต่สัมพันธ์กันในมิติของจุดหมายปลายทาง โดยมีฐานของคุณธรรมเป็นตัวกำกับมุ่งสู่ผลประโยชน์ พร้อมกับเลือกวิธีการในการนำไปใช้ให้เหมาะสม ตามความแตกต่างหลากหลายทางสภาพภูมิศาสตร์สังคมและวัฒนธรรม

“Master, I have Brahma's help to recover that fallen mango tree with various machines” by using these nine possible ways:

(1) cultivating	(2) rooting
(3) cutting	(4) top-working
(5) budding	(6) grafting
(7) layering	(8) smoking
	(9) cell culturing

As we can see, the paradigm for natural resource management from Pramahanjaka gives dominance to the end result. Resource management is in essence utilization coupled with augmentation. In order to achieve a lasting balance among scores of different measures, development must come along with conservation and be restrained by morality. It is imperative that a unified goal that alternates between modern and traditional choices must be carefully chosen and in accordance with the differences amongst geographical and socio-cultural contexts.

คนกับธรรมชาติสู่ "การมีชีวิตร่วมกัน (living together)"

Man and Nature on "Living Together"

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสนพระราชหฤทัยและศึกษาปรากฏการณ์ของธรรมชาติตั้งแต่เมื่อยังทรงพระเยาว์ ทรงมองและเข้าใจถึงความจริงในทฤษฎีความสมดุลของธรรมชาติ อันได้แก่ป่าไม้ น้ำ ดิน และสิ่งมีชีวิต ซึ่งพึ่งพิงกันอย่างมีปฏิสัมพันธ์ และเชื่อมโยงด้วยวิถีทางธรรมชาติอย่างเป็นวัฏจักร

“...อาจะมีบางคนเข้าใจว่าทำไมจึงสนใจเรื่องชลประทานหรือเรื่องป่าไม้ จำได้เมื่ออายุ ๑๐ ขวบ ที่โรงเรียนมีครูคนหนึ่งซึ่งเดี๋ยวนี้ตายไปแล้ว สอนเรื่องวิทยาศาสตร์ เรื่องการอนุรักษ์ดิน แล้วให้เขียนว่า ภูเขาต้องมีป่าไม้อย่างนั้น เมื่อฝนลงมาแล้วจะชะดินลงมาเร็วทำให้ไหลตามน้ำไป

ไปทำความเสียหายดินหมดจากภูเขาเพราะไหลตามสายน้ำไป ก็เป็นหลักของป่าไม้เรื่องการอนุรักษ์และเป็นหลักของชลประทานที่ว่า ถ้าเราไม่รักษาป่าไม้ข้างบน จะทำให้เขตร้อนตลอดตั้งแต่ดินบนภูเขาจะหมดไป กระทั่งการที่จะมีตะกอนลงมาในเขื่อน มีตะกอนลงมาในแม่น้ำ ทำให้น้ำท่วมในที่นั้นเรียนมาตั้งแต่อายุ ๑๐ ขวบ”

พระราชดำรัสเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ปี พ.ศ.๒๕๑๒

H.M. The King has been interested in studies of natural phenomena since his childhood. He understands the Theory of Natural Balance which consists of forest, water, soil and living beings that are interrelated with the cycle of nature.

“People might wonder why I am interested in irrigation or forests. I can remember that, when I was 10 years old, my late science teacher on soil conservation told me that mountains needs forests. Raindrops can wipe away soil rapidly and wash it away to the stream. The mountain has no soil cover because it has disappeared with the current. This is a principle of forest conservation and irrigation. If we do not preserve the mountain forests, then we could be in trouble because there will be no soil on the mountain, as it was sunk into the river, causing floods. I have learned this since I was 10.”

H.M. The King's speech on the 25th of September B.E. 2512

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเข้าพระราชหฤทัยในความจริงแห่งความสมดุลในธรรมชาติอย่างลึกซึ้งถึงสภาวะของระบบธรรมชาติที่มีสิ่งนำเข้าเท่ากับหรือใกล้เคียงกับสิ่งนำออกทรงพระปรีชาสามารถในเรื่องวัฏจักรต่างๆ ภายในระบบธรรมชาติ ตัวควบคุมหรือตัวบังคับที่ทำให้สิ่งแวดล้อมซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเกิดการเคลื่อนที่จากสถานภาพหนึ่งไปสู่อีกสถานภาพหนึ่ง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนจัดการระบบสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยทรงเลือกจากธรรมชาติมาแก้ไขธรรมชาติเป็นการนำสิ่งที่มีอยู่แล้วรอบตัว มาแก้ไขปัญหาที่มนุษย์ก่อให้เกิดขึ้น เป็นความลึกซึ้งที่อยู่ในความเรียบง่าย ว่าชีวิตของคนเราทำอย่างไรจึงจะผสมกลมกลืนเข้ากับธรรมชาติที่เป็นระบบความสัมพันธ์อันซับซ้อนและยิ่งใหญ่ได้อย่างลงตัว ดังเช่น

การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก : คิดนอกกรอบเดิมๆ

“...ทั้งป่านั้นไว้ ๕ ปีตรึงนั้น ไม่ต้องไปทำอะไรเลยแต่ป่าเจริญเติบโตเป็นป่าสมบูรณ์ โดยไม่ต้องปลูกสักต้นเดียว..คือ การปลูกป่านั้น สำคัญอยู่ที่ปล่อยให้เขาขึ้นเอง..”

พระราชดำรัสเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ปี พ.ศ. ๒๕๓๗

การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูกเป็นไปตามหลักกฎธรรมชาติ อาศัยระบบวงจรป่าไม้และการทดแทนตามธรรมชาติ คือ การปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเติบโตของต้นไม้และควบคุมไม่ให้มีคนเข้าไปตัดไม้ ไม่มีการรบกวนเหยียบย่ำต้นไม้เล็กๆ เมื่อทิ้งไว้ช่วงระยะเวลาหนึ่ง พืช ลูกไม้ พันธุ์ไม้ต่างๆ จะสามารถค่อยๆ เจริญเติบโต แดกกอกและขยายพันธุ์ขึ้นตัวขึ้นทำให้ระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิตเริ่มเกิดขึ้นและเกื้อกูลกัน ต้นไม้เล็กๆ สามารถคลุมดินไว้ให้เกิดความชุ่มชื้น ไม่ย่นต้นก็สามารถเติบโตให้ร่มเงาช่วยปกป้องชะลอการระเหยอย่างรวดเร็วของน้ำในดิน พืชเล็กและไม่ใหญ่ก็สามารถเจริญเติบโตควบคู่กันไปได้

หลักการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนี้เป็นวิธีแสนง่าย และประหยัดที่สุด ไม่ต้องเสียอะไร แต่ผลที่ได้กลับมามีคุณค่ามหาศาล

เครื่องกรองน้ำธรรมชาติ : ธรรมชาติปราบอธรรม

เป็นการทดลองใช้ผักตบชวา มาทำหน้าที่ดูดซับความโสโครกรวมทั้งสารพิษจากน้ำเสีย แนวพระราชดำรินี้ได้นำมาทดลองที่บึงมักกะสันซึ่งเป็นบึงขนาดใหญ่ที่อยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร เนื้อที่ประมาณ ๙๒ ไร่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงหาวิธีบรรเทาปัญหาด้วยวิธีที่เรียบง่ายที่ทรงเรียกว่า อธรรมปราบอธรรม

“ บึงมักกะสันนี้ ทำโครงการที่เรียกว่าแบบคนจน โดยใช้หลักว่าผักตบชวาที่มีอยู่ทั่วไปนั้นเป็นพืชดูดความโสโครกออกมาแล้วทำให้มันสะอาดขึ้นได้ เป็นเครื่องกรองธรรมชาติใช้พลังงานแสงอาทิตย์และธรรมชาติของการเติบโตของพืช... และทรงเปรียบเทียบบึงมักกะสันเป็นเสมือนไตของกรุงเทพมหานครเป็นสถานที่กำจัดสิ่งสกปรกในน้ำเน่าเสียที่ไหลตามคลองสามเสนให้ผ่านการกรองโดยวิธีธรรมชาติให้เป็นน้ำที่มีคุณภาพดีขึ้น แล้วระบายออกไปยังคลองสามเสน และคลองแสนแสบ “...ในกรุงเทพฯ ต้องมีพื้นที่หายใจแต่ที่นี่เราถือเป็นได้กำจัดสิ่งสกปรกและโรค ส่วนสาธารณะถือว่าเป็นปอดแต่ที่นี่เหมือนไตฟอกเลือด ถ้าไตทำงานไม่ดีเราตาย อยากให้เข้าใจหลักของความคิดอันนี้...” การดำเนินการดังกล่าวปรากฏว่า สามารถช่วยกำจัดสิ่งปฏิกูลในน้ำช่วยทำให้น้ำใสและมีสภาพดีขึ้นกว่าเดิมและมีออกซิเจนละลายในน้ำในปริมาณที่เพิ่มขึ้น

H.M. The King profoundly understands the give and take balance of nature. His ingenuity concerning the cycles of natural systems - the controlling and enforcing of the environment which is caused by the dynamic changes from one status to another - is effectively used to apply to environmental system management. He uses nature to cure itself by picking up things around us to rectify problems that we ourselves created. It is a thoughtful approach to blending man into a complicated relationship with nature in a splendid and harmonious way.

Reforestation without Planting: Thinking out of the Box

“Leave it alone there for five years, do nothing and the forest will grow into a perfect forest. No need to plant a single tree. That is to say, let the forest grow by itself”.

H.M. The King's speech on the 4th December B.E. 2537

Reforestation without planting is in accordance with the law of nature that relies on the cycle of forests and of natural succession. It is an environmental adjustment to help compromise the growth of trees and to block deforesters. Keep them away from disturbing the forest for a period and some small plants will grow. Lives in the ecosystem will flourish in a symbiotic environment. Small plants help keep moisture in the soil, whereas bigger trees help slow down the evaporation of water. All trees big and small can live together.

H.M. The King's principle is brilliant, simple and most economical. There is nothing to lose, but the gain is immensely valuable.

Natural Water Filter: Evil Against Evil

An experimental initiative on making use of water hyacinths to absorb filthy or toxic substances from the sewage was assessed at Makasan pond - a large pond in the heart of Bangkok with an area of 92 rais, to what H.M. The King refers to as evil against evil.

“Makasan pond is a poor man's project employing water hyacinths. This is in fact the use of something that can be found everywhere to clean water contamination through using a natural filter using only solar energy and the natural growth of the plant”. He also suggests that Makasan pond symbolizes the kidney of Bangkok. It is a place used to eliminate contaminants in Samsen and Sanseab canals: “In Bangkok, we need a place to breathe. Here we present it as the kidney used to get rid of pollutants and diseases. Public parks are akin to lungs, but this is like a kidney used to purify blood. If the kidney fails, then we will die. Do realize this notion”. The work has turned out to be a success for it helps to improve water quality and to raise dissolved oxygen levels.

ฝายชะลอความชุ่มชื้น : เล็ก เรียบง่าย ประหยัด

Check Dams to Keep Moisture: Small, Simple, Economical

รูปแบบและลักษณะ ฝายชะลอความชุ่มชื้น นั้นได้พระราชทานพระราชดำริสความตอนหนึ่งว่า "...ให้พิจารณาดำเนินการสร้างฝายราคาประหยัด โดยใช้วัสดุราคาถูกและหาง่ายในท้องถิ่นเช่น แบบหินทิ้ง คลุมด้วยตาข่าย ปิดกั้นร่องน้ำกับลำธารขนาดเล็กเป็นระยะ เพื่อใช้กักเก็บน้ำและตะกอนดินไว้บางส่วน โดยน้ำที่กักเก็บไว้จะซึมเข้าไปในดินทำให้ความชุ่มชื้นแผ่ขยายออกไปทั้งสองข้างต่อไปจะสามารถปลูกพันธุ์ไม้ป้องกันไฟ พันธุ์ไม้โตเร็วและพันธุ์ไม้ไม่ทิ้งใบเพื่อฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำลำธารให้มีสภาพเขียวชุ่มชื้นเป็นลำดับ..."

ประโยชน์ของฝายชะลอความชุ่มชื้น

ช่วยลดการชะล้างพังทลายของดิน ลดความรุนแรงของกระแสน้ำและช่วยกักเก็บตะกอนและวัสดุต่างๆ ที่ไหลลงมากับน้ำได้ดี ช่วยเพิ่มความหลากหลายทางด้านชีวภาพ ทำให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ และใช้เป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของมนุษย์และสัตว์ป่าต่างๆ

หญ้าแฝก : กำแพงธรรมชาติที่มีชีวิต

"...หญ้าแฝกนี้จะกักน้ำและปุ๋ยที่มาจากภูเขา ภูเขาเป็นเครื่องปฏิกรณ์น้ำและปุ๋ย ไม่ต้องเอาปุ๋ยที่ไหน ...หญ้าแฝกเราจะเจาะดินลงไปแล้วเอาดินที่มีอาหารลงไป หญ้าแฝกก็สามารถชอนไชอยู่ได้ เวลาน้ำฝนชะมาจากภูเขาจะชะใบไม้มาติดหญ้าแฝก ก็จะเป็นดินที่ใช้ได้ ดินนี้จะเพิ่มขึ้น นานไปก็จะเป็นดินที่เป็นประโยชน์ ปลูกต้นไม้ได้..."

พระราชดำริเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ปีพ.ศ. ๒๕๔๑

พื้นที่ที่มีปัญหาดินถูกชะล้าง และได้คำแนะนำพระราชดำริไปดำเนินการจนประสบผลสำเร็จ อาทิเช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้ง ๖ แห่ง ในภูมิภาคต่างๆ ซึ่งมีการปลูกแฝกตามลักษณะของสภาพพื้นที่ ดังนี้

ปลูกโดยรอบแปลงเกษตรกรรม การปลูกหญ้าแฝกบนพื้นที่ภูเขา โดยปลูกหญ้าแฝก ตามแนวขวางของความลาดชันและในร่องน้ำของภูเขา

การปลูกหญ้าแฝกเหนือบริเวณแหล่งน้ำ โดยปลูกแฝกเป็นแนวป้องกันตะกอนดินและกรองของเสียต่างๆที่ไหลลงในแหล่งน้ำ

การปลูกหญ้าแฝกบริเวณร่องน้ำขนาดเล็ก ให้ปลูกเป็นรูปตัววีหัวกลับ (Λ) โดยให้ปลายแหลมชี้ขึ้นในทางต้นน้ำ ขาสองข้างพาดวางร่องน้ำไปตามความลาดชัน ประโยชน์ที่ได้รับคือ หนาดินถูกชะล้างน้อยลงเพิ่มความชื้นในดินสามารถเพาะปลูก พืชเศรษฐกิจได้หลากหลาย

เศรษฐกิจพอเพียง : คุณภาพของชีวิตและระบบนิเวศ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นวิถีดั้งเดิมจากแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรมโดยง่าย โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของธรรมชาติที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและนำไปปรับใช้ปฏิบัติได้ ด้วยการมองและให้ความสำคัญกับความหลากหลายของสภาพแวดล้อม อย่างเป็นระบบในองค์รวม เป็นการดำเนินการที่อยู่ภายใต้ความสมดุลของความมีเหตุมีผล ความพอประมาณ และมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยมีฐานความรู้และคุณธรรม เป็นตัวกำหนดทิศทางของการดำเนินการที่หลากหลายตามแต่บริบทของภูมิสังคม แต่นำไปสู่ความพอเพียงในการใช้ชีวิตและความยั่งยืนของทรัพยากรเป็นสำคัญ

An assertion from H.M. The King's speech is this: "consider building an inexpensive check dam by using cheap local materials such as net-covered rock-fills to block the flow in many separate parts of the stream. This can divert some water and sediment. The water will then permeate into the soil. The moisture in it helps grow plants and prevent forest fire. Fast growing and evergreen trees will restore the condition of the stream".

The Benefit of Check Dams

It helps cut down soil erosion from the current and gather sediment along with objects taken by water to flow.

It helps complement biodiversity through preserving the habitat of aquatic animals and is used as a reservoir for the consumption of man and of wildlife.

Vetiver Grass: Living Natural Wall

"Vetiver grass holds water and fertilizer flowing down from the mountains. Mountains manufacture water and fertilizer. There is no need to buy fertilizer... Put vetiver grass into the holes in the soil. It will grow and then collect leaves flushed away by rainwater from the mountains. Soil will be built up and later can be used for planting".

Initiative on the 14th of July B.E. 2541

The implementation of H.M. The King's initiative on areas with soil erosion became successful as evidenced by the six Royal Development Study Centres in different regions. Vetiver grass is planted with regard to land conditions.

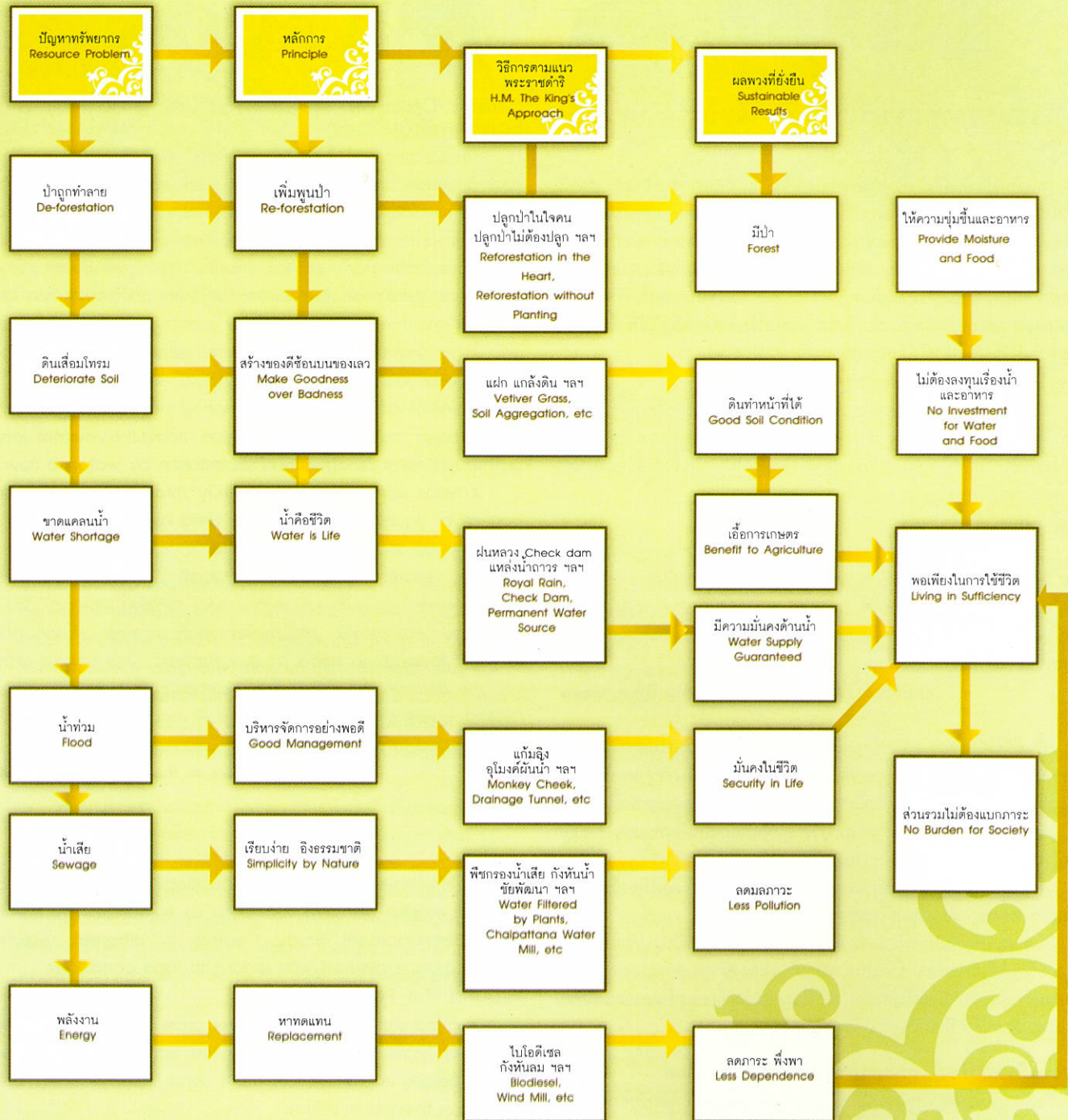
Around the Farm Planting

It is a parallel to planting vetiver grass in mountain gullies. Vetiver grass is planted above the water level and used as a barrier to block sediment and filter contaminants flowing in the water source.

Vetiver grass is planted at small gullies in an inverted "V-shape", pointing toward the water source, while the two sides go along with the slope.

The soil surface gets washed out less and the moisture in it helps to grow various types of economically useful plants as a result.

กล่าวได้ว่า การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นเป็นการเอื้อให้เกิดผลดีต่อระบบนิเวศ ซึ่งเมื่อเรามีระบบนิเวศที่ดี ผลพวงที่ตามมาคือระบบนิเวศหรือธรรมชาตินั้นก็จะให้ผลผลิตบางอย่างออกมา ที่เอื้อต่อความพอเพียงในการใช้ชีวิตของปัจเจกในสภาพแวดล้อม โดยที่สังคมส่วนรวมมิภาระต้นทุนแบกรับต่ำมากหรือแทบไม่ต้องแบกรับภาระอะไรเลย ดังมีภาพรวมโดยสรุปดังนี้

ด้วยประการเช่นนี้ จึงสรุปได้ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงวางแนวทางการบริหาร จัดการระบบนิเวศที่อยู่แวดล้อมตัวของเรา ให้สามารถนำประโยชน์สุขมาสู่สังคมโดยรวม โดยมีการบริหารจัดการที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขของความเรียบง่าย คำนึงถึงหลักการใหญ่ของธรรมชาติที่จะต้องพึ่งพิงกันและกัน อย่างมีปฏิสัมพันธ์ หากจะต้องใช้เทคโนโลยี ก็ปรับใช้ให้อยู่บนฐานของความสามารถดัดแปลงให้สอดคล้องกับธรรมชาติและเป็นรูปแบบที่ประชาชนส่วนใหญ่ เข้าถึงได้และนำไปปรับใช้ได้เอง โดยปัญหาที่มนุษย์สร้างขึ้นแก่ธรรมชาติก็พิจารณาเลือกใช้วิธีการที่คิดได้จากการมองเห็นความเป็นไปของธรรมชาติรอบตัว มาแก้ไขให้เป็นระบบนิเวศที่สมดุล อันจะเป็นจุดที่พอเหมาะในการสร้างประโยชน์สุขย้อนคืนสู่ส่วนรวม ซึ่งเป็นการทำให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ เกื้อกูลกัน ของประชาชนและทรัพยากรธรรมชาติในที่สุด

Sufficiency Economy: A Balance of Life and Ecosystem

The philosophy of the sufficiency economy is a new thinking derived from H.M. The King's initiative. It may be applied as a practical solution to natural resource management established on the groundwork of nature which can be attainable to all through a systematic submission over the diversified environment in a holistic approach linked by logic, sufficiency and resistance. It is determined by a knowledge base and morality variable upon the geo-social context leading to the sufficiency of living and the conservation of resources.

It can be said that natural resource management through the philosophy of the sufficiency economy has brought about goodness to the ecosystem. Good ecosystems as well as nature will furnish enough harvest to feed every individual's needs. All in all society at large bears a minimal or zero burden.

As we can see, H.M. The King has laid out an ecosystem management plan centred on mankind in order to bring goodness to society as a whole by means of simplicity and of consideration of the nature of mutual reliance. Technology can be applied on the basis of simplicity adjusted to nature and designs that the majority of people can afford. The adaptation of surrounding nature means it can be used for bringing back a balanced ecosystem to resolve all problems that man has created. The optimal point can be attained when, in the end, mankind can live in a harmonious and caring life with the natural environment.

๒ เอกสารอ้างอิง

- ๒ ๑.อรุณ แสงทอง ๒๕๕๐.ธรรมวาทะของท่านพุทธทาส.สำนักพิมพ์บุพนิมิต.กรุงเทพฯ:๓๔7
- ๒ ๒.ประเวศ วะสี.๒๕๔๙.พระเจ้าอยู่หัวกับรหัสพัฒนาใหม่.สำนักพิมพ์ร่วมด้วยช่วยกัน.กรุงเทพฯ:๓๒
- ๒ ๓.มนัส สุวรรณ.๒๕๔๔.เศรษฐกิจพอเพียง:พระอัจฉริยภาพทางมนุษยนิเวศวิทยาแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.วารสารราชบัณฑิตยสถานปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๓-มกราคม ๒๕๔๔:๑๐๙
- ๒ ๔.สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.๒๕๔๗.อันเนื่องมาจากพระราชดำริ.รุ่งเรืองศิลปการพิมพ์.กรุงเทพฯ:๕๘
- ๒ ๕.ปริญญวัฒน์ วัชรอาภากร.๒๕๔๙.พระมหากษัตริย์กับการพัฒนาประเทศในกระบวนทัศน์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.เอกสารวิจัยปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย:๙๒

๒ References

- ๒ 1. Arun Sangthong of Buddhadasa Bhikkhu, 1959, 2nd Edition, Bupnimit Publishing
- ๒ 2. Prawase Wasi MD., The King and the New Development Code, 2006, Ruam Deuy Cheuy Kun Publishing
- ๒ 3. Manus Suwan, The Journal of the Royal Institute of Thailand, 26th Year, Volume 1, October 2000 - January 2001
- ๒ 4. Office of The Royal Development Projects Board, 2004, Royal Development Projects, Runglaungsil Publishing
- ๒ 5. Parinyawat Watcharaapakorn, 2007, Pramahanaka: A Paradigm for National Development According to the King's Initiative Research Paper Master of Public Administration. Chulalongkorn University: 92

๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๕

"พระบิดาแห่งการอนุรักษ์มรดกไทย"

His Majesty The King

"The Supreme Patron of Thai Cultural Heritage"

วิถีสำนึกหนึ่งของคนไทยคือการดำรงอยู่ด้วยเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นเอกราชและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิของคนไทย ตามรอยทางอันเจริญรุ่งเรืองในศิลปวัฒนธรรมของชาติไทยแขนงต่างๆ ทั้งในด้านภาษา ดนตรี นาฏศิลป์ วรรณคดี งานช่าง ประติมากรรม จิตรกรรม สถาปัตยกรรม ที่ล้วนสะท้อนถึงภูมิปัญญา ความเชื่อ การสื่อสารทางความคิด วิถีชีวิต ที่ช่วยเสริมสร้างจรรโลงให้เกิดความมั่นคงทางสังคมและเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงความเป็นมรดกของชาติไว้ ให้สืบทอดต่อไปถึงคนรุ่นต่อไป การอนุรักษ์มรดกไทย จึงเป็นการดำรงรักษาสืบไป ที่แสดงถึงความเจริญของศิลปวัฒนธรรมของชาติไทยให้คงอยู่สืบไป

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีบทบาทอย่างสำคัญยิ่งในการอนุรักษ์มรดกไทย ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจที่อุปถัมภ์ดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมไทยทั้งด้านการอนุรักษ์ของเก่าที่มีอยู่การฟื้นฟูสิ่งที่กำลังจะสูญหายและการสร้างสรรค์ของใหม่ที่พัฒนาขึ้นจากรากฐานที่มั่นคงและทรงได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับความเป็นไทยที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างกลมกลืนกับวิถีชีวิต และเหมาะสมกับสภาพสังคมไทย ดังพระราชดำรัส

“...ท่าแบบไทย ก็จะทำให้สามารถที่จะดำรงความเป็นไทยได้ ที่พูดว่าในเรื่องความเป็นไทยนี้ ก็ไม่ใช่เรื่องว่าจะต้องแสดงว่ารักษาชาติหรือหวงแหนชาติเท่านั้นเอง แต่จะต้องเห็นว่าเป็นอยู่ของเรา เรามีของที่ดีๆ ถ้าไปลืมเสีย ก็เป็นความน่าเสียดาย และที่ยิ่งกว่าน่าเสียดายคือจะเป็นความหายนะของเรา...”

(พระราชดำรัสเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ปี พ.ศ. ๒๕๒๖)

An important foundation of the essence of Thai culture is the unique independence and honour of being Thai people. The legacy of Thai art and culture in language, music, dance, literature, handicrafts, sculpture, painting and architecture is in its own right reflected through conventional wisdom, belief, thought and the way of life. This promotes social stability and symbolises the national heritage that will carry on to later generations. The conservation of Thai heritage is, therefore, a fostering of Thai goodness in respect of art and culture through time.

His Majesty The King has played a vital role in the conservation of Thai heritage. His devotion to Thai art and culture has been demonstrated through numerous preservation and restoration projects, which are always developed on a solid foundation. His practical solutions are appropriate to the Thai way of life. The following is an excerpt from H.M. The King's speech:

“Do it the Thai way so we can uphold our Thai being. The emphasis on Thai being is not just showing our patriotism or protectionism. It is regrettable to take away our goodness and even more dismaying is that it will be our own tragedy.”

(H.M. The King's speech on the 5th of November, B.E. 2526)

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ถือเป็นทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่เป็นมรดกของชาติที่มีคุณค่าเป็นหลักฐานทางอารยธรรมที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองในอดีต ไม่ว่าจะเป็นโบราณสถาน ร่องรอยของเมืองโบราณ แหล่งประวัติศาสตร์ และโบราณคดีอันหมายถึง มรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ที่บอกถึงการตั้งถิ่นฐาน และอารยธรรมอันต่อเนื่องกันมา รวมทั้งบอกถึงสิ่งแวดล้อมสภาพสังคมไทยในอดีตถึงปัจจุบันได้อย่างดี แต่ความสำคัญเหล่านี้กำลังถูกมองข้ามเพราะประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องความสำคัญ ประโยชน์และคุณค่าจึงเกิดการทำลายโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โบราณสถานจึงอยู่ในสภาพที่เสื่อมโทรม เป็นผลให้ต้องสูญหายหรือหมดคุณค่า

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเล็งเห็นความสำคัญของโบราณสถานในแง่เป็นรากฐานของชาติ ดังความในพระราชดำรัสตอนหนึ่งในคราวเสด็จพระราชดำเนินไปที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อปี พ.ศ. 2504 ว่า

“...การสร้างอาคารสมัยนี้ คงจะเป็นเกียรติสำหรับผู้สร้างคนเดียว แต่เรื่องโบราณสถานนั้นเป็นเกียรติของชาติ อริเก่าๆ แผ่นดินก็มีค่า ควรช่วยกันรักษาไว้ ถ้าเราขาดสุโขทัย อยุธยา และกรุงเทพฯ แล้ว ประเทศไทยก็ไม่มีจุดหมาย ไม่ควรจะเอาของใหม่ไปปนกับของเก่า ควรจะรักษาของเก่าไว้ เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับจิตใจของพลเมือง และสิ่งเหล่านี้เป็นมรดกตกทอด มาจากบรรพบุรุษ จึงควรรักษาไว้...”

(พระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม.กระทรวงศึกษาธิการ.๒๕๓๑)

Cultural Environment Conservation

The cultural environment is an invaluable resource. It is a national heritage and a sign of civilisation representing past prosperity. Ancient remains, traces of ancient cities, historical sites and archaeological sites are all part of the cultural heritage of the nation. They indicate settlement and civilisation as well as social environment from the past through to the present. However, this importance may be overlooked because of people's unawareness of the value of this heritage. Many ancient remains have deteriorated and become devalued.

H.M. The King realises the importance of these ancient remains as a national foundation. On a royal visit to Ayutthaya in B.E. 2504, he gave a speech as follows:

“Building construction these days is the honour of the builder. However, for the ancient remains, it is the pride of the nation. An old brick is worthy of being preserved. If we do not have Sukhothai, Ayutthaya, and Bangkok then Thailand is meaningless. We should never mix up new things with old things that need to be preserved because they have value in the mentality of people. This is a heritage from our forefathers and we should keep it.”

(H.M. The King's Devotion on Education, Religion, and Culture, Ministry of Education, B.E. 2531)

พระองค์ทรงมีพระราชดำริเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุของแผ่นดินไว้ว่า ให้เรามองสมบัติวัฒนธรรมใหญ่เพื่อการจัดการที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัฒนธรรมความเชื่อของสังคม ดังพระราชดำรัสที่พระราชทานไว้ความว่า

“...โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และโบราณสถานทั้งหลายนั้น ล้วนเป็นของมีคุณค่าและจำเป็นแก่การศึกษาค้นคว้าในทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ และโบราณคดี เป็นเครื่องแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของชาติไทยที่มีมาแต่อดีตกาลสมควรจะ สงวนรักษาให้คงทนถาวรเป็นสมบัติส่วนรวมของชาติไว้ตลอดกาล โดยเฉพาะ โบราณวัตถุและศิลปวัตถุควรจะได้มีพิพิธภัณฑ์สถานเก็บรักษา และ ตั้งแสดง นักศึกษาและประชาชนได้ชม และศึกษาหาความรู้ให้มาก และทั่วถึงยิ่งกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้...”

(พระราชดำรัสในพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันที่ ๒๖ ธันวาคม ปี พ.ศ.๒๕๐๔)

นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราโชวาทในเรื่องการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมในหลายโอกาส ดังเช่นเมื่อเสด็จพระราชดำเนินไปจังหวัดต่างๆ ได้ทอดพระเนตรเห็นโบราณสถานโบราณวัตถุของแต่ละจังหวัดถูกจัดเก็บไว้อย่างไม่เหมาะสมนักก็ทรงมีพระราชปรารภว่า

“...โบราณวัตถุและศิลปวัตถุของท้องถิ่นใด ก็ควรรักษาไว้จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์สถานของจังหวัดนั้นๆ...”

(เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ปี พ.ศ.๒๕๐๐)

ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ เสด็จพระราชดำเนินพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งนั้นมีคนร้ายเข้าไปขโมยโบราณวัตถุออกขาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งว่า หากเป็นเช่นนี้ต่อไปชาวไทยอาจต้องไปศึกษาวัฒนธรรมของชาติเราจากพิพิธภัณฑ์ต่างชาติแทน

“...ก็คงเป็นเรื่องน่าเศร้าและน่าอับอายมาก เราจึงควรระวชนวายและช่วยกันหาทางรวบรวมโบราณวัตถุ และศิลปวัตถุของเรา แล้วสร้างพิพิธภัณฑ์สถานเก็บรักษาไว้จะเป็นการดีที่สุด...”

(พระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม.กระทรวงศึกษาธิการ.๒๕๓๑)

H.M. The King's advice on national ancient remains and ancient objects reminds us to pay attention to society thoroughly. Cultural property management must take local beliefs into account as observed in H.M. The King's speech:

"ancient objects, art works, and ancient remains are valuable and necessary for research on history, art and archaeology. They represent Thai civilisation from the past. We should preserve them as our national treasures especially ancient objects and art works by keeping and exhibiting them in the museum so students and people can have more chances to learn"

(H.M. The King's speech on the Opening of Chao Sampraya National Museum, Ayutthaya, on the 26th of December, B.E. 2504)

Moreover, from many royal visits to the provinces, H.M. The King has provided royal guidance on the management of the cultural environment upon witnessing that ancient remains and ancient objects were being kept inappropriately.

"ancient objects and art works belong to the place of creation and should be kept in the local museum" (23rd November, B.E. 2500)

In B.E. 2504, on a royal visit to the Chao Sampraya National Museum, Ayutthaya, H.M. The King voiced some concerns about the thefts of ancient objects, which mean that, one day, Thai people will have to learn about their national culture from foreign museums.

"This is sad and shameful. We had better identify and collect our ancient objects and art works and put them in the museum"

(H.M. The King's Devotion on Education, Religion, and Culture, Ministry of Education, B.E. 2531)

ภาษาไทย เอกราชทางภาษา

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสาร อันเป็นรากฐานของสภพวัฒนธรรมไทย ที่บ่งบอกถึงควมมีอารยธรรมและความเจริญรุ่งเรืองของชาติไทยที่มีมาช้านาน ในแง่นี้ภาษาจึงมีความผูกพันกับความเป็นชาติ ภาษาเป็นพลังอำนาจของชาติที่จะต้องรักษาไว้ให้มั่นคง ด้วยการตระหนักว่า ภาษาไทยคือวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ของเราเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต มรดกอันล้ำค่า ที่จะต้องรักษาและหวงแหน และแสดงออกถึงความเป็นเจ้าของอย่างชัดเจนและภาคภูมิใจ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชสมภพและทรงเจริญวัยในต่างประเทศ เรียกได้ว่าแทบจะไม่มีโอกาสใช้ภาษาไทยเลย แต่ด้วยพระวิริยะและทรงสนพระราชหฤทัยอย่างแท้จริง ด้วยทรงถือว่าภาษาไทยเป็นสิ่งสำคัญของความเป็นไทย ที่จะต้องรักษาไว้ ดังพระราชดำรัส ที่พระราชทานแก่คณะเอกอัครราชทูตและกงสุลใหญ่ไทย ที่ปฏิบัติราชการอยู่ต่างประเทศ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังความตอนหนึ่งว่า

“...ก็เล่าให้ท่านฟังแล้วว่าข้าพเจ้ามาเมืองไทย ไม่รู้ภาษาไทย แล้วก็ออกไป อายุ ๕ ขวบ กลับมาอายุ ๑๑ ก็ไม่ค่อยรู้ภาษาไทย ที่จริงรู้ภาษาไทยก็โดยที่สมเด็จพระบรมราชชนนีท่านไม่พูดภาษาฝรั่งกับเรา ท่านพูดภาษาไทยก็เลยรู้ภาษาไทย แต่เขียนภาษาไทยไม่ค่อยได้ อ่านไม่ค่อยได้ ตอนอายุ ๑๑ ก็ได้เรียน จนกระทั่งอายุ ๑๘ ก็เขียนภาษาไทย อ่านภาษาไทยไม่ค่อยได้ มาอ่านภาษาไทยได้ทีหลัง แต่ก็อยู่ที่ความเป็นไทยนี้ลำบาก ก็พยายาม ที่จะเรียนภาษาไทย..”

เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ มีเหตุการณ์สำคัญที่ควรจารึกไว้เป็นประวัติศาสตร์เรื่องหนึ่ง คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงร่วมประชุม กับคณะกรรมการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงแสดงความสนพระราชหฤทัยในภาษาไทยเป็นอย่างยิ่ง และได้พระราชทานพระราชดำรัส ที่แสดงถึงพระปรีชาสามารถ ในด้านภาษาไทย และความห่วงใยในปัญหาการใช้ภาษาไทย ตลอดจนความบกพร่อง นานาประการ ของคนไทยในการออกเสียงภาษาไทย และปัญหาอื่นๆ ที่นำความเสื่อมมาสู่ภาษาไทย ดังความตอนหนึ่งว่า

“...ภาษาไทยนั้นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ชนิดหนึ่ง คือเป็นทางสำหรับแสดงความคิดเห็นหนึ่ง เป็นสิ่งที่สวยงามอย่างหนึ่ง เช่น ในทางวรรณคดี เป็นต้น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาเอาไว้ให้ดี ประเทศไทยนั้นมีภาษาของเราเอง ซึ่งต้องหวงแหน เราโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้..”

(พระราชดำรัส ในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๙ กรกฎาคม ปี พ.ศ. ๒๕๐๕)

การประชุมครั้งนั้น ได้จุดประกายให้เกิดความริเริ่มในการรณรงค์ เพื่อแก้ปัญหาภาษาไทยเสื่อมทราม คณะรัฐมนตรีมีมติให้วันที่ ๒๙ กรกฎาคมของทุกๆ ปี เป็นวันภาษาไทยแห่งชาติ มีการเชิญชวนให้คนไทยทุกคนร่วมมือร่วมใจกัน สนองพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงรอบรู้ปรารถนาปรองดองถึงรากศัพท์ของคำไทย คือ ภาษาบาลีและสันสกฤต ทรงสามารถประดิษฐ์รูปอักษรเทวนาครีอเดียโบราณด้วยพระองค์เอง โดยทรงใช้ระบบคอมพิวเตอร์กราฟิกเป็นเครื่องมือและยังทรง “ปรุง” บัตรอวยพรปีใหม่ที่ใช้อักษรไทยประดิษฐ์ พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยมาโดยตลอด เหล่านี้ถือเป็นการเสริมสร้างและอนุรักษ์ภาษาไทยในอีกทางหนึ่งด้วย

Thai Language Linguistic Independence

Language is a tool to communication and it is a foundation of all of Thai culture. It characterises Thai civilisation and prosperity from the past. Language is the power of the nation and needs to be strongly preserved. Thai language is part of our cultural greatness and a part of our life. It is a priceless heritage to keep, protect and demonstrate with pride.

H.M. The King was born and raised in a foreign nation with very limited chance to use Thai language. However, because of his perseverance in learning the national language, he has fulfilled his self-obligation to master the language as demonstrated by his speech given to ambassadors and consul-generals working overseas on the 29th of August B.E. 2550:

“I have said that when I was five, I came to Thailand and knew nothing about Thai words. Again, when I was 11, my Thai language was still limited. The Princess Mother did not speak a foreign language, she spoke Thai and that is why I knew some Thai, but I was unable to write or read. When I was 11, I started to learn Thai. Until 18, writing and reading were still a problem. I have tried very hard to study the Thai language”.

On the 29th of July, B.E. 2505, a historical event occurred at the Faculty of Arts, Chulalongkorn University, when H.M. The King participated in a meeting with the Thai Language Committee. He was very keen on the issues involved and had given his opinions, which demonstrated his ability in the Thai language and concerns for the language in terms of many mispronunciations by Thai people along with other problems that could bring about a decline in the use of the Thai language.

“Thai language is a mechanism for the nation. Languages are tools of humanity. It is a tool to convey, for one thing, thought and beauty, like literature, for another. Therefore, we must keep and protect our language. We are so lucky to have our own language since the dawn of civilisation”.

(H.M. The King's speech given for Academic Meeting for the Department of Thai, Faculty of Arts, Chulalongkorn University, on the 29th of July, B.E. 2505)

That meeting ignited a campaign to find solutions to the decline of the Thai language. The cabinet resolution had declared 29th of July to be Thai Language Day and convinced people to fulfil H.M. The King's wishes.

H.M. The King is also knowledgeable in Pali and Sanskrit. He was able to create an ancient Indian Theva Nakari typeface by using computer graphics designed by himself. He also “fixes” New Year cards for Thai people by using Thai Pradit fonts. All of these efforts are aimed at promoting and preserving the Thai language.

พระอัจฉริยภาพทางภาษาไทยในอีกประการหนึ่งคือ ทรงพระวิริยะอุตสาหะแปลและเรียบเรียงวรรณกรรมภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยที่สมบูรณ์ด้วยลักษณะวรรณศิลป์ มีเนื้อหาสาระที่มีคุณค่าเป็นคติในการเสียสละเพื่อส่วนรวม ดังจะเห็นได้จากพระราชนิพนธ์แปลเรื่อง "นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ" "ติโต" พระราชนิพนธ์แปลบทความเรื่องสั้นๆ หลายบท และพระราชนิพนธ์เรื่อง "พระมหากษัตริย์" ซึ่งพระองค์ได้ทรงแปลและทรงพระราชนิพนธ์ไว้ด้วยถ้อยคำอันละเมียดละไมไพเราะลึกซึ้ง อีกสิ่งหนึ่งที่ถือเป็นพระมหากษัตริย์คุณในทางงานวรรณกรรม คือ การที่ ทรงมีพระราชดำริให้มีหนังสือสำหรับให้เยาวชนไทย ได้ศึกษาด้วยตนเอง ทำให้เกิดหนังสือชุด "สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว" โดยมีพระราชประสงค์ให้ผู้อ่านได้รู้สึกรู้ว่า โลกนี้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในชุดสารานุกรมฯ นี้ ได้รวมเรื่องราวเกี่ยวกับภาษาไทยไว้อย่างครบถ้วน จึงเกิดประโยชน์ทั้งสองทางแก่ภาษาไทย คือ เป็นการอนุรักษ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยและยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเจริญทาง "วรรณกรรมไทย" ซึ่งเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยอีกทางหนึ่ง

จากที่กล่าวมาทั้งหมด เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่แสดงออกให้เห็นถึงพระอัจฉริยภาพทางภาษาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งไม่ได้ทรงเป็นเพียงปราชญ์ทางภาษาไทย แต่ยังทรงเป็นพระมหากษัตริย์ ผู้สืบทอดภาษาไทยให้คงอยู่เป็นมรดกไทยต่อไปอีกด้วย เพื่อให้ภาษาไทยของเราคงอยู่กับชาติไทยและคนไทยตราบนานเท่านาน

Another of H.M. The King's talent concerning the Thai language is demonstrated through his translation works of foreign literature into Thai. They are complete with the contents and beauty of literature, such as "A Man Called Intrepid", "Tito", many short stories and "Pramahajanaka". These literature works are impressively beautiful and easy to read for people of all ages. This is a great benefit to the Thai language. Concerning Thai literature, H.M. The King has initiated a series of "Thai Junior Encyclopaedia Projects", as he believes that if people have been provided with resources then they can be self-learners. The concept of one united world and the knowledge on Thai language offered by this encyclopaedia are beneficial to the conservation and distribution of the Thai language, and the demonstration of development of Thai literature as well.

These are only parts of H.M. The King's talent concerning language. He is not only a Thai language philosopher, but also a king who endlessly persists in keeping Thai language as part of the national heritage.

ดนตรีไทย มีคุณค่า เสริมสติปัญญาวิชาหลัง

Thai Music: Invaluable for Wisdom

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นเอกทัศคนในการดนตรี พระอัจฉริยภาพด้านการดนตรีเป็นที่ประจักษ์ต่อนานาชาติ โดยเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ปี พ.ศ. ๒๕๐๗ สถาบันการดนตรีและศิลปะแห่งกรุงเวียนนา ประเทศออสเตรียได้ทูลเกล้าฯ ถวายเกียรติบัตร และสมาชิกกิตติมศักดิ์ลำดับที่ ๒๓ ทรงเป็นชาวเอเชียคนแรกที่ได้รับเกียรติอันสูงนี้ ในขณะที่มีพระชนมพรรษาเพียง ๓๗ พรรษา

ในด้านดนตรีไทย อันเป็นมรดกทางศิลปของชาติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็ทรงสนพระราชหฤทัยและทรงมีพระราชประสงค์ให้เพลงไทยดนตรีไทยคงอยู่คู่ชาติไทย ด้วยทรงมีพระราชดำริที่จะรวบรวมเพลงที่เป็นหลักไว้ มิให้เสื่อมสูญและผันแปรไปจากหลักเดิม เพื่อเป็นแบบแผนสำหรับการศึกษาวินยาศาสตร์ไทย ที่เดิมอาศัยการถ่ายทอดมาด้วยความทรงจำเป็นพื้น เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานข้อแนะนำในการเรียบเรียง และแก้ไขตำราเดิมให้พระเจนดุริยางค์และกรมศิลปากรรับไปดำเนินการจัดทำและจัดพิมพ์หนังสือโน้ตเพลงไทย เล่ม ๑ เพื่อใช้เป็นแบบเรียน ทั้งยังทรงสละพระราชทรัพย์ในการจัดพิมพ์ด้วย การครั้งนั้นนอกจากจะเป็นการรักษา ศิลปะดนตรีไทยไว้แล้ว ยังเป็นการเผยแผ่วินยาศาสตร์ไทยออกไป ในหมู่ประชาชน ให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายยิ่งขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้พระองค์ยังทรงริเริ่มให้มีการวิจัยเกี่ยวกับดนตรีไทยในด้านปัญหาความแตกต่างระหว่างบันไดเสียงของเครื่องดนตรีไทยต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อวิชาการดนตรีไทยในปัจจุบัน ดังพระราชดำรัสเกี่ยวกับดนตรีไทยเดิมว่า

“มีระดับเสียงเป็นเอกลักษณ์ต่างไป จากดนตรีฝรั่ง และสถาบันดนตรีที่มีชื่อเสียงของต่างชาติก็ยอมรับแล้วว่า ระดับเสียงของเพลงไทยนั้น มีความพิเศษเป็นแบบของตนเอง เพราะฉะนั้น...ให้รักษาไว้ให้ดี อย่าให้เพี้ยน”

H.M. The King is a specialist in music and this has been internationally recognised. When he was 37 years old, on the 5th of October, B.E. 2507, the Institute of Music and Arts of the City of Vienna, Austria presented him with the 23rd honourable membership, the first ever awarded to an Asian.

As for national heritage in art, H.M. The King is interested in Thai music. He wishes to preserve Thai music and Thai songs by collecting original versions and using them as blueprints for Thai music study, unlike the past when they were only carried on through memorisation. On the 14th of December, B.E. 2504, he advised the royal orchestra and the Fine Arts Department to create Thai musical notes, first edition as a textbook by donating his personal fund for publishing. Not only was this to preserve the art of Thai music, but also to promote it to the public. In addition, he has initiated research on key differences of Thai musical instruments, which proved to be useful to Thai music. According to a speech on Thai traditional music given by H.M. The King,

“Thai music has a unique key, which is different from western music. Reputable foreign music institutes have acknowledged that the key level of Thai music is uniquely special. So take good care of it and try not to distort it.”

สถาปัตยกรรมไทย

งานสถาปัตยกรรมไทยมีความงดงาม ประณีต เป็นงานที่สะท้อนให้เห็นถึงความเจริญของชาติและบ่งบอกถึงความงดงามทางจิตใจของคนไทย จึงเป็นงานศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า และสืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมมายาวนาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตระหนักถึงความสำคัญของงานด้านสถาปัตยกรรมไทย ทรงประกอบพระราชกรณียกิจด้านสถาปัตยกรรมไทย ทั้งงานสถาปัตยกรรมไทยในพระบรมมหาราชวัง และพระตำหนักต่างๆ งานสถาปัตยกรรมไทยที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาและงานสถาปัตยกรรมไทยประเภทอื่นๆ

งานสถาปัตยกรรมไทยในพระบรมมหาราชวังนั้น เมื่อครั้งบูรณะพระบรมมหาราชวังใน ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทาน พระบรมราชวินิจฉัยในการปรับปรุงซ่อมแซม หมู่พระมหาปราสาท และพระราชมนเทียรที่ต้องมีการผสมผสานศิลปกรรมภายนอกอาคารการตกแต่งภายในอาคารและความหมายสำคัญของอาคารให้สอดคล้องกับหลักการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมไทย

อาจารย์วนิดา พึ่งสุนทร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรและศิลปินแห่งชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ สาขาสถาปัตยกรรมแบบประเพณี ในฐานะเป็นสถาปนิกในโครงการตามพระราชดำริ ก่อสร้างพระมหาธาตุเจดิมราชศรีทรา ที่วัดไทยกุสินาราเฉลิมราชย์ เมืองกุสินารา รัฐอุตตรประเทศสาธารณรัฐอินเดีย ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เล่าว่ากำหนดแนวทางการออกแบบไว้ ๒ ส่วน คือรูปแบบทางสถาปัตยกรรมและประโยชน์ใช้สอยของอาคารโดยมีข้อกำหนดของท้องถิ่นคือให้มีความสูงไม่เกิน ๑๙ เมตร

สถาปนิกได้ทำแบบร่างพระเจดีย์ขึ้นและได้ทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อทรงมีพระบรมราชวินิจฉัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานลายพระหัตถ์ปรับแก้ไขขนาดของพระเจดีย์ แต่ยังคงความสูงอยู่ที่ ๑๙ เมตร และทรงติดตามความคืบหน้าของการก่อสร้างโดยละเอียดทุกขั้นตอนจนแล้วเสร็จ

"ทรงติดตามงานการก่อสร้างเจดีย์ ทุกขั้นตอนด้วยพระองค์เอง แสดงความสนพระทัยในงานด้านการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมไทยสร้างความปลาบปลื้มให้กับคณะสถาปนิก ที่ได้มีโอกาสรับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาทอย่างหาที่สุดมิได้" อาจารย์วนิดากล่าว

Thai Architecture

The charming and elegant Thai architecture is a reflection of the nation's mentality in terms of art and culture, and is a treasure inherited from the very beginning of time.

H.M. The King has always realised the importance of architecture. He has put great effort into the preservation of Thai architecture through many of the grand palaces and other castles architectural projects, including those related to Buddhism and other forms of Thai architecture.

In B.E. 2524, H.M. The King called for the improvement of several throne halls and courts in the grand palace at the time of restoration. He advised on the combination of exterior art and interior design in accordance with the purposes of building with the conservation of architecture in mind.

A professor from the Faculty of Architecture, Silapa University, in the year B.E. 2546 national artist of traditional architecture, Ms. Wanida Peungsoonthon, was an architect responsible for the Royal Project of the Mahachulalongkornrajavidyalaya at Kusinara Chalemraj temple in Kusinara, in the state of Uttar Pradesh, India. B.E. 2544, stated that the design was divided into two parts, namely, the architecture and the utilization of the building with a local restriction on height not exceeding 19 metres.

A pagoda designed by an architect had been presented to H.M. The King. He had modified the size of it but kept its height at 19 metres. He had also followed through all the steps of building until the project was complete.

"H.M. The King himself had followed every step of the pagoda construction. He was committed to the conservation of Thai architecture. The architects were exceptionally grateful for the opportunity to serve him," said Professor Wanida.

นาวาอากาศเอก อารุณ เงินชูลิ้น อดีตอธิบดีกรมศิลปากร เป็นอีกผู้หนึ่งที่มีโอกาสรับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาทหลายครั้งในด้านสถาปัตยกรรมไทยตามพระราชดำริ เล่าถึงเหตุการณ์ที่สะท้อนให้เห็นพระวิสัยทัศน์เรื่องความพอเพียงอย่างชัดเจน คือใน ปีพ.ศ. ๒๕๓๙ ประชาชนในอำเภอเมือง ภายใต้อำนาจ ๑๔ ไร่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริสร้างวัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก เพื่อให้เป็นวัดตัวอย่างของชุมชนทั้งด้านโครงสร้าง บทบาท และหน้าที่ เป็นวัดขนาดเล็ก ใช้งบประมาณแบบประหยัด เรียบง่าย เน้นประโยชน์ใช้สอยสูงสุด

"เมื่อผมออกแบบเสร็จก็นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทอดพระเนตร ทรงมีพระราชดำริสัลดขนาดลงให้กระทัดรัด เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะชุมชน จากเดิมที่ออกแบบตั้งงบประมาณไว้ ๕๗ ล้านบาท ทรงให้ลดงบประมาณลงเป็นไม่เกิน ๓ ล้านบาท ด้วยไม่โปรดให้สร้างสิ่งก่อสร้างใหญ่โตเกินจำเป็น วัสดุก่อสร้างทั้งหมดเป็นของท้องถิ่นผลิตในประเทศไทย ชี้ให้เห็นถึงพระราชนิมิตที่ประหยัด เรียบง่าย เน้นการใช้ประโยชน์สูงสุดเป็นสำคัญ และมีพระราชประสงค์ให้พระอุโบสถที่เรียบง่ายเช่นนี้เป็นตัวอย่างของการสร้างวัดสำหรับชุมชนอีกด้วย"

Gp. Capt. Arvut Gernchuglin, a former Director-General of the Fine Arts Department, has many times served on H.M. The King's projects concerning Thai architecture. He talked about an event that reflected H.M. The King's vision on sufficiency. In B.E. 2539, people had bestowed 14 rai of land to H.M. The King and he proposed the construction of Param 9 Golden Jubilee as a model temple for the community. The construction of the temple was to follow structure, role and duty, which specially emphasised smallness, economy, simplicity and the best utilization of property.

"Upon finishing the design, I presented it to H.M. The King. He advised me to reduce the size so it would fit the community. The initial cost of investment was cut down from 57 to 3 million baht. H.M. The King did not want to make an unnecessarily huge project. All construction materials used were made in Thailand. This demonstrated the true value of economy and simplicity espoused by H.M. The King. The temple hall was a model for the later community temple that emphasised the best utilization of property".

การอนุรักษ์ขนบประเพณีไทย Conservation of Thai Traditions

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสนพระราชหฤทัยในเรื่องขนบประเพณี พระราชพิธีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ และทรงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการช่วยธำรงรักษามรดกไทยเหล่านี้ให้สืบทอดมาถึงชนรุ่นหลัง ดังเช่น ในปีพ.ศ. ๒๕๐๔ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ฟื้นฟูพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญขึ้นมาใหม่ หลังจากที่ได้เว้นว่างไป ด้วยทรงมีพระราชดำริว่า เป็นพระราชพิธีที่กระทำเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่พืชพันธุ์ธัญญาหาร และเพื่อบำรุงเพิ่มพูนกำลังใจแก่เกษตรกร ซึ่งเป็นชนส่วนใหญ่ของประเทศรวมทั้งต่อมาได้ทรงฟื้นฟูพระราชพิธีเสด็จพระราชดำเนินทอดผ้าพระกฐินโดยกระบวนพยุหยาตราทางชลมารค เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ และพระราชพิธีเสด็จพระราชดำเนินโดยกระบวนพยุหยาตราทางสถลมารค เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๐๖ อีกเหตุการณ์สำคัญที่ต้องจารึกไว้คือ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินมาเป็นองค์ประธานในพิธีลงเสาเข็มที่ใหม่ที่ได้มีการบูรณปฏิสังขรณ์ขึ้นโดยใช้ไม้สักทองจำนวน ๖ ต้น จากตำบลห้วยไร่และตำบลไทรย้อย อำเภอด่านช้าง จังหวัดแพร่ มาใช้ในการทำไม้เสาเข็มซ้า อย่างถูกต้องตามหลักวิธีปฏิบัติแห่งราชประเพณีนิยม ประวัติศาสตร์และรูปแบบที่มีมาแต่เดิมมีความมั่นคง แข็งแรง สวยงาม ดำรงความเป็นโบราณสถานและความศรัทธาเชื่อมั่นในความมั่นคงของพระนครไปอีกนานเท่านาน

H.M. The King is interested in local customs, royal ceremonial affairs and the nation's art and culture. He plays a key role in preserving the Thai heritage for later generations. In B.E. 2504, he reinstated the Royal Ploughing Ceremony after a long period of abeyance because this royal ceremony stands for luck for the farmers, who are the majority of the Thai people. The Royal Barge Procession in B.E. 2504 and of the Landborne Royal Procession in B.E. 2506 were also restored.

Another historical event marked on day of 12th September, B.E. 2550, when H.M. The King presided over the opening ceremony of the newly-restored Giant Swing made from six golden teak logs from Tambon Huay Rai and Tambon Sai Yoi, Amphoe Denchai, Prachinburi Province. It was a historical royal tradition to enrich confidence, strength and beauty to the magnificent sacred ancient site for the timeless capital city.

พระบิดาแห่งการอนุรักษ์มรดกไทย

The Supreme Patron of Thai Cultural Heritage

พระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่มีต่อชาติไทยและประชาชนชาวไทยนั้นมากมายเป็นอเนกปริยาย ทรงมีอยู่ในทศพิธราชธรรม เป็นประทีปส่องทางสว่างให้ปรากฏชัดแก่ปวงชน ในฐานะพระมหากษัตริย์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจในการฟื้นฟูบูรณะขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของไทย ที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ และเป็นการรวมจิตใจของประชาชนชาวไทยให้เกิดความภาคภูมิใจกับมรดกของชาติทางศิลปวัฒนธรรม ทรงห่วงใยและพระราชทานแนวพระราชดำริในการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและโบราณสถาน และทรงเป็นแบบอย่างในการอนุรักษ์ภาษาไทยทรงมีพระมหากษัตริย์ผู้ยังต่อผู้ทำงานศิลปะทุกแขนง ทั้งงานแบบแผนประเพณี และงานศิลปะแบบสากล ได้แก่ งานสถาปัตยกรรม งานทัศนศิลป์ งานวรรณกรรมและดนตรี ทรงพระราชทานความเข้าใจและคำนิยามที่ถูกต้องเกี่ยวกับความเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติในสังคม นอกจากนี้ ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับสมาคมและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและวัฒนธรรม และพระราชทานแนวพระราชดำริที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างกลมกลืนกับวิถีชีวิต และเหมาะสมกับสภาพของสังคมไทย

ด้วยเหตุดังนี้คณะรัฐมนตรีได้ลงมติ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐ เห็นชอบในการขอพระราชทาน พระบรมราชานุญาตน้อมเกล้าฯ ถวายพระพรชัยมงคลถวายพระพรชัยมงคลแด่ "พระบิดาแห่งการอนุรักษ์มรดกไทย" เพื่อเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและเพื่อความเป็นสิริสวัสดิ์พิพัฒนามงคลแก่พสกนิกรชาวไทยไปตลอดกาลนาน

H.M. The King's devotion to the nation and the Thai people are immeasurable. As a guiding beacon for the Thai people, he has fulfilled his commitment to the tenfold code of the king. As a king, he has dedicated his entire life to restoring unique Thai traditions, which are symbols of the nation. He commands the hearts of Thai people who are proud of their national heritage in art and culture. Much of his advice aims to raise public awareness concerning the conservation of ancient objects, art works and ancient remains. He is a role model for Thai language preservation. His kind devotions help all people who work in the fields of both traditional and international art like architecture, visual arts, literature and music. He leads the values and understanding of art to the state of honourable professionalism. Moreover, he accepts associations and organizations related to art and culture under Royal Patronage and provides practical solutions, which are suitable for the Thai way of life.

For this matter, the Cabinet has on the 20th of March B.E. 2550, approved a resolution to seek royal permission on honouring H.M. The King as "The Supreme Patron of Thai Cultural Heritage", for the endless prosperity of Thai people.

๕ เอกสารอ้างอิง

- ๕ ๑. กระทรวงศึกษาธิการ.๒๕๓๑.พระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
เกี่ยวกับการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม.โรงพิมพ์คุรุสภา กทม.
- ๕ ๒. สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์.๒๕๓๑.เพ็ญพิริยะเกินจะรำพัน.สำนักพิมพ์ประกายพริ้ง กทม.

๕ References

- ๕ 1. Ministry of Education, B.E. 2531, H.M. The King's Devotion on Education, Religion, and Culture, Kuruspa Publishing, Bangkok
- ๕ 2. P.E.N. International Thailand-Centre Under the Royal Patronage of H.M. The King, B.E.2531, The Immeasurable Devotions, Pragaipreuk Publishing, Bangkok

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

บนเส้นทางการพัฒนา ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

The Huay Sai Royal Development Study Centre:
A Development Path to the Philosophy of the Sufficiency Economy

การพัฒนาในวิถีแห่งความเพียร

Perseverance of Development

การพัฒนาประเทศในบริบทโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กล่าวได้ว่า ล้วนเป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างโอกาส ทนทางและเครื่องมือให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคมโดยรวม หากมองในมิติของบทบาทที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นที่ปรึกษาสูงสุดของชาติ พระองค์ทรงพร่ำสอนให้คนในประเทศ เรียนรู้และพัฒนาด้วยการเป็นตัวอย่างที่ปฏิบัติได้จริง ผ่านการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ ด้วยหลักการแห่งเมตตาธรรมต่อเพื่อนมนุษย์ที่อยู่ร่วมประเทศ และการมีวิริยะ อดทน ไม่ยอมแพ้ที่จะต่อสู้ให้สิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์กลับคืนมา

วิถีไทยแต่โบราณเชื่อว่าธรรมชาติเป็นผู้มีพระคุณ จึงเรียกสิ่งดีงามตามธรรมชาติว่า แม่ แม่โพสพ แม่คงคา แม่ธรณี เหล่านี้ล้วนเป็นสำนึกผูกพันของมนุษย์ที่เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ กระทั่งเราถูกครอบงำจากมโนทัศน์ที่ว่าด้วยมนุษย์เศรษฐกิจ ซึ่งมองว่ามนุษย์เป็นสัตว์เศรษฐกิจที่มุ่งกระทำ ดักตวงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรให้มากที่สุดตามกลไกตลาด จึงทำให้หลงลืมหรือมองข้ามต้นทุนธรรมชาติที่เป็นต้นทุนแท้จริงซึ่งมนุษย์ไม่ได้เป็นผู้ผลิตแต่เป็นผู้ใช้ประโยชน์มายาวนานต่อเนื่องจนเป็นการล้างผลาญต้นทุนธรรมชาติลงไปเรื่อยๆจนใกล้ถึงจุดขอบเขตแห่งความอดทนของระบบนิเวศโลกที่กำลังดำเนินไปในปัจจุบัน

ในบริบทของประเทศไทย พื้นที่ดินที่มีปัญหามีสูงถึงร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ทั้งหมดในภูมิภาคต่างๆ และมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นเกือบปีละล้านไร่ ในประการเช่นนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อผู้ พืชและพัฒนด้วยการใช้วิธีการต่างๆอย่างอดทน เพื่อที่จะทำให้ดินกลับมาทำงาน สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางกลีกรรมและเอื้อให้เกิดระบบนิเวศที่สมดุลและยั่งยืนได้อีกครั้ง ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นรูปธรรมสำคัญของการพัฒนาที่ส่งผลปรากฏชัดเจนตามหลักการสำคัญนี้ ดังความจากพระราชดำรัสตอนหนึ่งที่ว่า

.....ที่ชะอำ ดินเสียจนเป็นดินแข็ง ไปปลูกหญ้าแฝกเพียงสองปี ดินร่วนและต้นไม้ที่หึงงอของเดิมนั้น เติบโตขึ้นตรงหมดแล้ว เป็นป่าที่สมบูรณ์แล้วต่อไปป่าอุดมสมบูรณ์นั้น ก็จะทำให้ดูดความชื้นจากอากาศ ทำให้เมฆที่อยู่ในอากาศลงมาเป็นฝนได้ ฉะนั้นเมืองไทยต่อไปก็จะเป็เมืองอุดมสมบูรณ์ ไม่แร้นแค้น ไม่เป็นทะเลทราย..."

(เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ปี พ.ศ. ๒๕๓๗)

National development as steered by the framework of royal development projects is a process designed on the basis of providing opportunities, means and tools for the entire society. H.M. The King, as the leading mentor for the nation, is clearly a role model for self-development as demonstrated by various royal development projects. His principles rest on humanity, diligence, tolerance and endurance in problem solving for the sake of his people.

It has always been a Thai tradition that people believe in being grateful to nature. We consider nature's goodness to be the work of goddesses, such as the goddess of grain, the goddess of river and the goddess of the land. We are thankful to the nature just as we are to our mother. This was reflected by people's bond with nature, which changed when we became convinced that man is an economic animal who must always take advantage of natural resources to the greatest possible extent through market mechanisms. We have forgotten the real cost to nature resulting from man being not a producer, but a consumer. Natural resources and the ecosystem are in a state of devastation because of the ongoing abuses.

In Thailand, soil resource problems are around 60% of total area, and the affected area is increasing by about one million rai per year. H.M. The King has diligently demonstrated various solutions concerning soil rehabilitation and development. Good soil can be used for agriculture and for balancing and sustaining the ecosystem. The Huay Sai Royal Development Study Centre is a practical solution, which is based on the key principle specified in this speech by H.M. The King:

"In Cha-am, soil is damaged and hard. Two years after planting vetiver grass and soil has improved and the crooked trees are now upright. It has turned into an abundant forest, which will absorb moisture from the air and help stimulate cloud formation and rain. Thailand will be plentiful and never become a desert."

(4th December, B.E. 2537)

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ : แนวคิดหลัก

The Royal Development Study Centre: The Principles

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ที่เกิดขึ้นและก่อตัวขึ้นมาบนพื้นที่ดินที่มีปัญหาในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย เป็นรูปแบบที่นำมาใช้ปลดปล่อยปัญหาสำคัญของเกษตรกรในชนบท นั่นคือการขาดแบบฉบับการพัฒนาว่าควรจะทำไปในทิศทางใด จึงจะประสบผลดีในการประกอบอาชีพในแต่ละสภาพภูมิสังคมของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือเป็นศูนย์รวมที่ทำการศึกษาค้นคว้า ทดลอง วิจัย แสวงหาแนวทางและวิถีความเป็นอยู่ของคนในแต่ละภูมิภาคที่ก้าวข้ามวิถีคิดเดิมๆ ของการยึดกรม กอง สังกัดเป็นศูนย์กลางมาเป็นการวางวาระแห่งความร่วมมือกันขับเคลื่อนในเชิงยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นไปที่คนในพื้นที่พัฒนาเป็นปลายทางสำคัญ ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งที่ว่า

“...ตามธรรมดาแต่ละฝ่ายต้องมีศูนย์ของตน แต่ว่าอาจจะมาถึงถือว่าเป็นศูนย์ของตนเอง คนอื่นไม่เกี่ยวข้อง และศูนย์ศึกษาการพัฒนาเป็นศูนย์ที่รวบรวมกำลังทั้งหมดของเจ้าหน้าที่ทุก กรม กอง ทั้งในด้านเกษตรหรือในด้านสังคม ทั้งในด้านท่างาน การส่งเสริม การศึกษามารวมอยู่ด้วยกัน ก็หมายความว่า ประชาชนซึ่งจะต้องใช้วิธีการทั้งหลายก็สามารถที่จะมาดูส่วนเจ้าหน้าที่จะให้ความอนุเคราะห์ที่จะมาอยู่พร้อมกันในที่เดียวกัน เหมือนกันซึ่งเป็นสองด้าน ก็หมายถึงว่าที่สำคัญปลายทางคือประชาชนที่จะได้รับประโยชน์ และต้นทุนของผู้เป็นเจ้าหน้าที่จะให้ประโยชน์...” ๑๕

(เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ปี พ.ศ. ๒๕๒๖)

Strategic developments like the Royal Development Study Centre have been established in regions facing soil problems. It is a model used to resolve agricultural problems in rural areas, which lack planning expertise or guidance for career development for each class in society. The primary objective is to build a centre for research and experiment dedicated to finding suitable means to change the traditional lifestyle of the locals. Instead of relying on government agencies to put measures into practice as in the past, the centre is now a driving force of the agenda and strategies intended to serve the needs of local residents as encouraged by H.M. The King:

“... It is normal for each community to have its own centre. There are tasks dedicated to the self and not related to others. The Royal Development Study Centre is set up in order to obtain collaboration from all parties, including agricultural and social sectors, concerning procurement, promotion and study in a single entity, which means people must employ all the methods provided by the officials. The results for both sides will be beneficial to people and the alike ”. ๑๕

(11th September, B.E. 2526)

ห้วยทราย: บนเส้นทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

หากมองย้อนกลับไปในอดีต พื้นที่บริเวณศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีระบบนิเวศที่เสื่อมโทรมจากการแผ้วถางป่า การปลูกพืชเชิงเดี่ยว การใช้สารเคมีเกินความจำเป็น ส่งผลให้เกิดสภาวะแห้งแล้ง พื้นที่ป่าไม้ถูกทำลายดินเสื่อมโทรม หนาดินถูกพังทลายอย่างรวดเร็ว ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อครั้งที่ทรงมีการพัฒนาพื้นที่แห่งนี้เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๒๖ ความตอนหนึ่งว่า

“หากปล่อยทิ้งไว้จะกลายเป็นทะเลทรายในที่สุด” และทรงมีพระราชดำริให้ศึกษาพัฒนาด้านเกษตรกรรมควบคู่ไปกับการฟื้นฟูสภาพป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติให้กลับอุดมสมบูรณ์ดังเดิม ภายใต้ชื่อ “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ณ วันที่ การพัฒนาด้วยเพียรได้ทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลต่อคนและทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ร่วมกันอย่างสมดุล

Huay Sai: A Path to Sustainable Natural Resources Management

Taking a look back into the past, the ecosystem where the Huay Sai Royal Development Study Centre is located at Amphoe Cha-Am, Petchburi, was in a state of deterioration. Forest exploitation, mono-cropping and overuse of chemical substances were to blame. The consequences were drought, destroyed forest and soil erosion as noted in The King's speech on the 5th of April, B.E. 2526:

“If left unattended, it will turn into a desert”. H.M. The King then established research into the development of agriculture and forest and natural resources rehabilitation under the name of “The Huay Sai Royal Development Study Centre”. His intent was to balance man and natural resources.

การบริหารจัดการที่เห็นได้จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เดิมศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ดินเสื่อมโทรมที่มีการกัดกร่อนมาก ดินมีสภาพแข็งเป็นดานใช้ประโยชน์แทบไม่ได้ จนต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทาน หลักการฟื้นฟูระบบนิเวศบริเวณพื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้ธรรมชาติช่วยสร้างธรรมชาติอย่างเป็นระบบในรูปแบบวิธีการต่างๆ อย่างผสมผสาน

๒.๑. ให้ภูเขาเป็นโรงงานผลิตปุ๋ยธรรมชาติ

พื้นที่บนเขาทรงมีพระราชดำริให้ปลูกพืชพันธุ์ไม้ป่าที่สืบทอดลงกับสภาพธรรมชาติเพื่อรักษาระบบนิเวศ อีกทั้งต้นไม้บนภูเขาเหล่านี้จะเป็นเครื่องผลิตปุ๋ย โดยมีฝนทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยพัดพากิ่งไม้ลงมาทับถมกันเป็นอินทรีย์วัตถุบนผิวดิน

๒.๒. ให้ที่ลาดเชิงเขาช่วยสร้างหน้าดิน

พื้นที่ลาดเชิงเขาทรงมีพระราชดำริให้ทำในลักษณะเดียวกับที่ดำเนินการอยู่ในพื้นที่สาธิตฟื้นฟูพื้นที่ดินเสื่อมโทรม โดยปลูกหญ้าแฝกควบคู่ไปกับพันธุ์ไม้ชนิดต่างๆ เพื่อดักตะกอนดินและเศษไม้ ใบไม้ ซึ่งจะช่วยกันสร้างหน้าดินให้มีความอุดมสมบูรณ์สำหรับใช้ปลูกพืชเศรษฐกิจ

The Management of the Huay Sai Royal Development Study Centre

Most of the land on which the Huay Sai Royal Development Study Centre is located were damaged. Eroded or hard soil was not usable. H.M. The King then provided the principles concerning the rehabilitation of the crumbled ecosystem by using nature through the combined methods of:

๒.1. Using mountains as a natural fertilizer manufacture

The mountainous area is used to grow original species of trees in order to preserve the ecosystem. The highland trees also help produce fertilizer. Rain helps flush away the fallen branches and organic substances which cover the soil surface.

๒.2. Using mountain slopes to add soil surface

Mountain slopes are used to grow vetiver grass together with other kinds of plant by following the rehabilitation programme. These plants collect sediment and leaves, which helps keep the soil surface suitable for growing economically valuable trees.

๒ ๓. ให้ที่ราบรับประโยชน์จากข้างบน

พื้นที่ราบ เป็นพื้นที่ที่จะรองรับน้ำและปุ๋ยจากบนภูเขา ซึ่งสามารถทำการเกษตรได้ ปลูกพืชไร่ ทำนา ทำสวนได้ ซึ่งทั้งหมดนี้จะเป็นกระบวนการที่ธรรมชาติสร้างธรรมชาติที่พอเพียง โดยไม่มีการลงทุนมาก

๒ ๔. สร้างของดีซ้อนบนของเลว

เราจะสร้างของดีซ้อนบนของเลวนั้น ต้องสร้างผิวดินใหม่ขึ้นมา เมื่อหญ้าแผ่กระจายดินลงไปแล้ว จะนำดินที่มีอาหารลงไป เวลานั้นฝนจะมา จากภูเขา ระบายน้ำมาติดหญ้าแผ่ ดินก็จะเพิ่มขึ้น แล้วดินเลวก็จะเป็นดินดี

บริเวณพื้นที่ดินที่มีการกัดกร่อนมาก ทรงมีพระราชดำริให้พัฒนา ดินเลวให้สามารถกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีก โดยให้ศึกษาสำรวจรูปร่างของ ภูมิประเทศ การเกิดและการแพร่กระจายของร่องน้ำอันเป็นผลมาจากการ ชะล้างพังทลายของดิน พร้อมทั้งได้พระราชทานแนวทางแก้ไข โดยใช้หญ้าแผ่ ปลูกตามแนวระดับ จะทำให้ได้ปุ๋ยที่เป็นเศษไม้ ใบไม้จากภูเขา มาทับถมหน้า แนวร่องน้ำแผ่ ซึ่งจะสามารถสร้างดินดี ปลูกต้นไม้ได้ด้วยกระบวนการใน วิถีธรรมชาติ และทรงมีกระแสพระราชดำรัสว่า "ถึงแม้จะใช้เวลาสัก ๒๐ ปี ก็ต้องทำ"

เพราะว่าที่ดินในเมืองไทย ที่จะใช้กันได้น้อยลง จึงต้องหาที่เลวๆ ให้พัฒนาขึ้นเป็นที่ใช้ได้ และถ้าทำได้แล้ว เมืองไทยนี้ไม่อัปจน

พระราชดำรัสเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ปี พ.ศ.๒๕๔๑)

๒ 3. Using lower plain areas to obtain benefits from above

The plain area is used to collect water and fertilizer from the mountains. That can then be used for agriculture, such as farming. This employs natural sufficiency of process with little cost.

๒ 4. Making goodness from badness

In order to make goodness from badness, we need to rebuild the soil surface. Put vetiver grass into the soil filled with holes. It will grow and then collect leaves flushed away by rainwater from the mountains. Soil will be added and later can be used for planting.

On severely eroded soil, H.M. The King advised the use of corrective solutions by studying the topography and the expansion of water channels caused by soil erosion. He also provided the idea of using vetiver grass as a fence to gather fertilizer from the mountain leaves, which then can improve soil conditions. This is the 'planting by ways of nature' described in H.M. The King's speech. Even if it needs 20 years to improve, we still must do it:

"Because good soil in Thailand is declining, we need to improve the damaged soil and if we succeed, then Thailand will never be down".

(14th July, B.E. 2541)

การวางระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

Soil and Water Conservation Layout

๒ ๑ ให้หญ้าแผ่เป็นกำแพงธรรมชาติที่มีชีวิต มีวิธีการปลูกดังนี้

๑.๑ การปลูกในพื้นที่ลาดชัน ใช้วิธีการปลูกขวางตามแนวระดับให้ กอชิดติดกันเพื่อลดความเร็วของกระแสน้ำตกและเก็บตะกอน ที่เกิดจากการ ชะล้างของหน้าดิน

๑.๒ พื้นที่ราบใช้หญ้าแผ่รักษาความชุ่มชื้น ปรับปรุงโครงสร้างดิน

๑.๓ พื้นที่ป่าใช้หญ้าแผ่เป็นแนวป้องกันไฟป่า

๑.๔ บริเวณร่องน้ำใช้หญ้าแผ่ลดความเร็วของกระแสน้ำ ตกตะกอน ดินและดูดซับสารเคมี

๑.๕ บริเวณแหล่งน้ำรากหญ้าแผ่จะช่วยยึดเกาะดิน ป้องกันการ พังทลาย

๑.๖ ดินที่แข็งเป็นดานใช้วิธีขุดเจาะดินให้เป็นหลุม นำดินที่มีธาตุอาหาร พืชมาใส่แล้วปลูกหญ้าแผ่รากหญ้าแผ่จะไชซอนลงในแนวดิ่ง ช่วยปรับปรุง โครงสร้างของดินที่แข็งเป็นดานให้แตกตัว และสร้างความชุ่มชื้นในดิน ใบ หญ้าแผ่ตัดมาคลุมผิวดินเป็นการช่วยหมุนเวียนธาตุอาหารพืชตามธรรมชาติ

๒ ๒ ใช้กลวิธีสร้างความชุ่มชื้นแก่ดิน

๒.๑ ทำฝายชะลอความชุ่มชื้น โดยนำวัสดุที่หาได้ง่ายในพื้นที่มา ปิดกั้นร่องน้ำ เพื่อชะลอการไหลของน้ำให้ช้าลง ช่วยกระจายความชุ่มชื้น บริเวณร่องน้ำและเพิ่มระดับน้ำใต้ดินให้พืชดูดซับ

๒.๒ สร้างคันดินกั้นน้ำ โดยสร้างคันดินปิดกั้นร่องน้ำไว้ตามช่องเขา และขวางความลาดเอียงของพื้นที่ เพื่อสร้างความชุ่มชื้นแก่ป่าไม้บริเวณนั้น

๒.๓ สร้างคันดินเบนน้ำ โดยขุดร่องน้ำขยายจากคันดินกั้นน้ำให้ กระจายไปตามแนวระดับทั้งสองด้าน ซึ่งสามารถกระจายน้ำไปยังพื้นที่ ทางข้างได้อย่างทั่วถึง

๒ 1. Use Vetiver Grass as a Living Natural Wall by

1.1 Planting it parallel to the slope to help reduce water currents and to collect sediment flushed away from the soil surface.

1.2 Planting it on the plains to help retain moisture and improve soil conditions.

1.3 Planting it in forests to guard against forest fire.

1.4 Planting it in gully areas to help reduce water currents and to collect sediment and chemicals.

1.5 Planting it on water sources so that its roots help prevent soil erosion.

1.6 Planting it into soil filled with holes to help improve soil conditions and keep moisture, using its leaves to cover the soil surface.

๒ 2. Use Soil Moisturizing Technique of

2.1 Building a check dam by using easy to find local materials to block the gully and help reduce water currents, spread moisture over the area and increase underground water levels.

2.2 Building field terraces to block mountain gullies parallel to slopes to help keep moisture in the soil.

2.3 Building diversions to redirect waterway from field terraces so water can permeate in all directions.

๒ ๓ ปรับปรุงบำรุงดิน

ด้วยการใช้ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำชีวภาพหรือสารสกัดจากเศษวัสดุเหลือใช้ รวมทั้งการปลูกพืชคลุมดินเพื่อลดการระเหยของน้ำ

3. Improve Soil

By using green manure, compost, liquid organic fertilizer or the extracts from other materials, as well as planting to cover soil to help reduce evaporation.

การฟื้นฟูสภาพป่า (ด้วยวิธีการตามแนวพระราชดำริ)

Forest Rehabilitation (per H.M. The King's initiative)

๒ ๑ ปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง

ไม่อย่างที๑: ไม่ดั้งเดิมในพื้นที่ เนื่องจากมีความแข็งแรงทนทาน ต่อสภาพอากาศได้ดี เช่น ประดู่ มะค่า แดง เต็ง รัง ยางนา เป็นต้น

ไม่อย่างที๒: ไม่โตเร็วเพื่อพัฒนาและสร้างหน้าดินขึ้นใหม่ เช่น กระถิน สะเดา ชีเหล็ก ไม้ เป็นต้น

ไม่อย่างที๓: ไม้ผล เพื่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจแก่ประชาชน เช่น ขนุน มะม่วงหิมพานต์ มะขาม มะขามเทศ เป็นต้น

ประโยชน์อย่างที๔: การปลูกป่าทุกชนิดช่วยในการอนุรักษ์ดิน และน้ำ สร้างความสมดุลแก่ระบบนิเวศ

๒ 1. 3 Forests 4 Benefits

Forest 1: Plant original trees such as Burmese Rosewood, Maka, Iron Wood, Siamese Sal, Rung, Yang, etc. because they have physical strength and climate endurance.

Forest 2: Plant fast growing trees such as Horse Tamarind, Neem Tree, Thai Copper Pod, Bamboo, etc. because they can improve the soil surface.

Forest 3: Plant economically valuable trees such as Jack Fruit Tree, Cashew Nut, Tamarind, Manila Tamarind, etc. because they are valuable for the people.

Benefit 4: Plant all kinds of trees because they help balance the ecosystem and soil and water conservation.

๒ ๒ ระบบภูเขาป่า

เป็นการสร้างระบบส่งน้ำด้วยการสูบน้ำขึ้นไปยังบ่อพักน้ำบนภูเขา แล้วทำระบบกระจายน้ำ สร้างความชุ่มชื้นแก่ป่าไม้ ที่ปลูกจากด้านบนลงสู่ด้านล่าง โดยอาศัยกระบวนการทางธรรมชาติที่เมล็ดของต้นไม้จะผลิติดอกที่เมล็ดของต้นไม้จะผลิติดอกออกผลร่วงสู่ด้านล่าง ซึ่งเมื่อปลูกลงไว้ ในระยะเวลาหนึ่ง จะสามารถสร้างให้เกิดป่าได้ โดยไม่ต้องปลูกลงเอง

๒ 2. Mountain Forest System

This is an irrigation system construction formed by pumping water into the mountain reservoir and then distributing it back to the lower level. This helps keep the forest moist by using only natural processes. Fallen seeds will flow to the lower levels and then grow into a forest without the need of planting.

๒ ๓ ระบบป่าเปียก

เป็นการสร้างความชุ่มชื้นแก่พื้นที่ สนับสนุนการปลูกป่า โดยกระจายน้ำจากฝายต้นน้ำลำธารโดยใช้ท่อไม้ไผ่ ท่อยางหรือท่อพีวีซี ต่อขยายไปทางด้านข้าง กระจายน้ำให้ทั่วพื้นที่ เป็นการสร้างความชุ่มชื้น และใช้เป็นแนวควบคุมไฟป่าได้อีกทางหนึ่งด้วย

๒ 3. Wet Forest System

This is a moisturizing process to support reforestation. The distribution of water from check dams using bamboo, elastic or PVC pipes helps moisturize and prevent forest fires.

การทำระบบเครือข่ายแหล่งน้ำ (อ่างพวง)

Network of Reservoirs

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริให้จัดหาแหล่งน้ำภายนอกพื้นที่ศูนย์มาเติมแหล่งน้ำภายในศูนย์ เพื่อให้มีปริมาณสำรองใช้อย่างเพียงพอ โดยได้มีการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ ด้วยการจัดทำระบบเครือข่ายอ่างเก็บน้ำ (อ่างพวง) โดยอาศัยหลักการของอ่างขนาดใหญ่ที่อยู่ตอนบน ให้สามารถปล่อยน้ำลงมาเติมอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กที่อยู่ตอนล่างได้ โดยวางท่อเชื่อมต่อในแต่ละอ่างเก็บน้ำเข้าด้วยกันจำนวน 4 อ่าง มีระบบการทำงานคือ อ่างทุ่งขาม (ขนาดใหญ่ / ตอนบน) ส่งน้ำลงมาถึงอ่างห้วยตะแปด แล้วผันน้ำต่อไปยังอ่างเขาเกะปุก เชื่อมต่อไปที่อ่างห้วยทราย ทำให้มีน้ำสำรองใช้ได้ตลอดปี

การบริหารจัดการด้วยการจัดทำระบบฐานข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ คำนวณปริมาณน้ำในอ่าง แสดงสถานภาพปริมาณน้ำคงเหลือในอ่าง ความสูงและวางแผนการจ่ายน้ำอย่างต่อเนื่องทำให้การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และการอุปโภค บริโภค ของประชาชนในพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

In order to have a sufficient water supply, H.M. The King advised obtaining outside water source for the centre. This network of reservoirs uses a large reservoir located on the top to distribute water into four smaller reservoirs located on lower ground. The water first flows from Thungkham pond (the large pond on the top) into Huay Thapad pond, then flows into Kapook pond and finally flows into Huay Sai pond via water pipes. This helps the centre to have water supply all year round.

The centre effectively uses database system management to compute water levels, to control flows and to plan the water supply management for agriculture and consumption of the local people.

1. เครือข่ายแหล่งน้ำ (อ่างพวง) : Network of reservoir
2. อ่างห้วยตะแปด : Huay thapad pond

2.

การพัฒนาอาชีพแก่ประชาชน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ด้านเกษตรกรรมโดยการฝึกอบรม สาธิตและทดลองให้ดูเป็นตัวอย่าง ตลอดจนส่งเสริมการทำเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ ระบบวนเกษตรเพิ่มให้เกษตรกรมีภูมิคุ้มกัน ลดความเสี่ยงในการประกอบอาชีพลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตเสริมรายได้แก่ครอบครัว เช่น กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร กลุ่มเจียรไนพลอย กลุ่มผ้าบาติก กลุ่มทำกะปิ กลุ่มออมทรัพย์และสหกรณ์โคนม เป็นต้น

โดยขอยกตัวอย่างดังนี้

๒ การส่งเสริมอาชีพการเจียรไนพลอย

นายกอเซ็ม มหากลิ่น สมาชิกกลุ่มอาชีพการเจียรไนพลอย ได้เล่าให้ฟังถึงการดำเนินงานกลุ่มอาชีพ เจียรไนพลอยว่า " พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริให้พัฒนาอาชีพของประชาชนให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ ด้วยการสร้างงานให้คนอยู่ได้ในพื้นที่ โดยไม่ต้องอพยพไปหางานไกล โดยอาชีพการเจียรไนพลอย เป็นอาชีพเสริมรายได้ในช่วงเวลาว่างหลังจากการประกอบอาชีพหลักเลี้ยงโคนม ที่มีเวลาว่างหลังจากการรีดนมและให้อาหารโค ทำให้เกิดการพัฒนามืออาชีพหัตถกรรมให้ชาวบ้านมีความรู้หลาย ๆ ด้าน เป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ ปัจจุบันอาชีพการเจียรไนพลอย สร้างรายได้ให้ชาวบ้านประมาณ ๑,๐๐๐ บาท ต่อสัปดาห์ "

Career Development for People

The Huay Sai Royal Development Study Centre has supported people in terms of agricultural knowledge by providing career training, demonstrating, experimenting with and promoting the New Theory of Agriculture. Integrated farming, organic agriculture and agro-forest systems are also promoted so that farmers have reasons not to move away and so reduce the risk associated with their careers. They also reduce costs by being more self-sufficient and living in accordance with the Philosophy of the Sufficiency Economy. Besides this, career groups have been established to set up the promotion of value-adding for their products in order to generate extra income for households, such as processing agricultural products, gem cutting, batik, shrimp paste, saving and dairy co-operative groups, etc.

๒ Career Promotion on Gem Cutting

Mr. Kosem Mahakun, a member of the gem-cutting group, gave an account of H.M. The King's advice on people's career development so that they can be self-sustaining and remain in the community. Job creation for the local people like gem-cutting can help boost income in addition to milking and feeding cows. The development of handicrafts helps the locals develop more career alternatives. Today, the gem cutting can increase income by 1,000 baht per week.

นายกอเซ็ม มหากลิ่น : Mr.Kosem mahakun

โรงงานเจียรไนพลอย : cutting gems glass factory

๒ สหกรณ์โคนมศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นายสมควร สว่างอารมณ์ ผู้จัดการสหกรณ์ฯ เล่าให้ฟังว่า " สหกรณ์โคนมห้วยทราย เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ ปีพ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งก่อนหน้านั้น เกษตรกรปลูกสับปะรด แต่ประสบภาวะผลผลิตล้นตลาด ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนอาชีพ ประกอบกับ มีโครงการจากภาครัฐให้การส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในระบบสหกรณ์ ปัจจุบันมีสมาชิก ๑๕๒ ราย ส่งนมวันละ ๑๙ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อวัน เกษตรกรมีรายได้ต่อเดือนไม่ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท และในปัจจุบัน ได้ส่งเสริมให้เลี้ยงสัตว์หลายชนิดในฟาร์มแบบผสมผสาน เช่น แพะ สัตว์ปีก เลี้ยงไก่บนบ่อปลา เป็นต้น "

๒ * The Dairy Co-Operative of Huay Sai Royal Development Study Centre

Mr. Somkuan Swang-arom, the co-operative manager gave an account of how prior to the establishment of the Dairy Co-Operative of Huay Sai Royal Development Study Centre in B.E. 2526, pineapple prices plummeted because of oversupply. People needed to find alternative activities to support their earnings. The government at that time was promoting dairy co-operatives. Currently, we have 152 members. We produce 19 tons of milk daily valued at 200,000 baht. Farmers earn at least 30,000 baht a month and now we have many kinds of domestic animals such as goats and poultry, for example chicken fed above fish farm ",

นายสมควร สว่างอารมณ์ : Mr.Somkuan Swang - arom

สหกรณ์โคนมศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ : The Dairy Co-Operative of Huay Sai Royal Development Study Centre

บทสรุป ตัวแบบความสำเร็จของการสร้างความมั่นคงของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Conclusion: A Successful Model Concerning the Stability of Natural Resources and Environment
in Accordance with the Philosophy of the Sufficiency Economy

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำรินับเป็นตัวแบบความสำเร็จ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงริเริ่มด้วยความเพียร ในการสร้างความสัมพันธ์ที่ลงตัวของระบบนิเวศอันหลากหลาย จากภูเขาจรดท้องทะเลตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยหลักการแห่งความมีเหตุมีผล ความพอประมาณและมีภูมิคุ้มกัน ที่แฝงอยู่ภายใต้ความเรียบง่ายของการแสวงหาหนทางแก้ไขปัญหามตามระบบธรรมชาติโดยให้ความสำคัญต่อห่วงโซ่ ความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน การเสาะแสวงหาทรัพยากรและวัสดุในท้องถิ่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์สุดต่อคนและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อ ส่วนอื่นๆ ในระบบนิเวศน์ ด้วยการเลือกใช้หนทางที่นำไปสู่ความยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ในระยะยาว บนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ

จนกล่าวได้ว่าเป็นการพัฒนาที่น่าไปสู่ ความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ที่ล้วนส่งผลอันสำคัญต่อ การจัดสรรทรัพยากรให้มี ประสิทธิภาพในคนรุ่นต่อไป สมดังพระราชปณิธานที่วางไว้ในที่สุด

The Huay Sai Royal Development Study Centre is a success story from H.M. The King's initiative. It connects the diverse elements of the ecosystem from mountains to ocean in accordance with the Philosophy of the Sufficiency Economy. The simple principles on reasoning, sufficiency and resistance are applied to problem solving by using nature.

The utilization of natural resources for the utmost benefit of the local people and the environment, along with a consideration of other elements of the ecosystem, aims at a lasting and self-sustainable model of living based on biodiversity.

This is a development that leads to stability and the effective distribution of natural resources and environment from generation to generation, which can be furthered according to H.M. The King's wishes.

แหลม อหังการชาวนา ในวิถีความพอเพียง

Lham , Proud Farmer, on the path to sufficiency

ในช่วงสิบปีที่ผ่านมา สังคมไทยได้ทำความรู้จักกับ หนุ่มชาวนาวัย ๓๔ ปีแห่งบ้านโนนยาง อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธรอย่างกว้างขวาง ผ่านทางสื่อสารมวลชนแขนงต่างๆ ด้วยนามเรียกขานที่รู้จักกันทั่วไปในชื่อเรียกว่า * แหลม อรหันต์ชาวนา อหังการสามัญชน * กองบรรณาธิการวารสารธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ถือเป็นโอกาสที่ดียิ่ง ที่ได้ทำความรู้จักและสนทนากับท่านถึงตัวและยินดีที่จะนำทุกท่านเข้าไปสัมผัสกับท่วงทีภายในผ่านแง่มุมความนึกคิดของ แหลม พูลศักดิ์ สมบูรณ์ ชาวนาไทยผู้ยืนหยัด ด้วยอุดมการณ์ที่มุ่งมั่น ต่อการใช้ชีวิตตามวิถีแห่งความพอเพียง ซึ่งกองบรรณาธิการมีความรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสถ่ายทอดสู่ผู้อ่าน

ความพ่ายแพ้ของคนหนุ่ม

ในยุคสมัยของเรา ถ้อยคำซ้ำซากของคนรุ่นหนุ่มสาวที่เฝ้าปากคำไว้แก่สังคม ในการหันหลังจากท้องทุ่งมุ่งสู่สังคมเมือง ล้วนเป็นเหตุผลสุดเดิماً ที่อยู่ได้กรอบความคิดอันคุ้นชิน ดังว่าไปตายเอาดาบหน้าดีกว่าอดตายอยู่ที่นี่ อยู่บ้านไม่มีงานทำมีแต่ความแห้งแล้ง อยู่อย่างขั่นแค้นไปทำงานในเมืองจะได้หายจน....

ที่กล่าวเช่นนี้ หาใช่อื่นใด เส้นทางชีวิตของแหลม ก็เริ่มต้นไม่ต่างจากคนหนุ่มสาวชนบทในยุคสมัยเดียวกัน เขาเกิดและเติบโตในครอบครัวชาวนา เมื่อเรียนจบ ป.๖ แหลมก็รอบรู้ชีวิตตามกระแสนิยมของสังคมชนบทและความต้องการของบุพการี ที่อยากเห็นลูกมีอนาคตที่ดีขึ้น ไม่ต้องเป็นชาวนาที่ยากลำบากเหมือนรุ่นตนเอง

ด้วยเหตุนี้ แหลมจึงเดินทางสู่เมืองหลวง ใช้แรงงานรับจ้างก่อสร้างแลกกับเงินตรา ที่แห่งนี้ชายหนุ่มได้เรียนรู้ว่า ชีวิตและจิตวิญญาณ กำลังถูกระหนาบห้อมล้อมด้วยวัตถุเงินทอง ทุกอย่างถูกตีมูลค่าเป็นเงิน แม้กระทั่งน้ำเปล่าเพียงแก้วเดียว ก็ยังต้องแลกมาด้วยเงิน ความเป็นมิตรและน้ำใจไมตรี แทบมองไม่เห็น

หลางแง่มุมจากประสบการณ์ชีวิต บ่มเพาะเป็นความขัดแย้งภายใน เขามองเห็นแต่การเอารัดเอาเปรียบ จนสิ่งเหล่านี้ถาโถมสู่ชายหนุ่ม กัดกร่อนบ่อนเซาะจิตใจ ละอองฝันที่มี จึงดับหาย ซึ่งแหลมกล่าวขึ้นเมื่อย้อนคิดไปในอดีต

"เมื่อก่อนผมไม่เคยคิดว่าจะทำนาเหมือนพ่อแม่มาก่อน คิดอยู่อย่างเดียวว่าการเข้าเมืองไปขายแรงงาน ทำให้มีเงินแล้วความเป็นอยู่จะดีขึ้นด้วย ในหัวตอนนั้นคิดแต่ว่าจะต้องมีเงิน ต้องหาเงิน อยากกินอยากได้อะไรก็ได้ แต่เรามีเงินเสียอย่าง "

"หลังจากที่ผมทำงานเป็นลูกน้องเขา เห็นการเอารัดเอาเปรียบกันมาก อย่างอะไหล่ชิ้นละ 5 บาท แต่ได้แค่เขียนบิลให้ลูกค้าเป็น ๓๐๐ บาท ผมคิดว่ามันเป็นการเอารัดเอาเปรียบกันเกินไปแล้ว หากผมยังทำงานต่อไปก็จะบาปไปเรื่อยๆ มันไม่ใช่วิถีชีวิตของเรา เกิดมาในครอบครัวชาวนาถึงยากจนก็ไม่เคยถูกสอนให้เป็นคนขี้โกง เลยตัดสินใจลาออก "

Over the past few years, a 34-year-old farmer from Nonyang district of Yasothon province has become known to the general public media with the title of "the complete farmer Lham, the pride of the grassroots".

The editor of Thailand's Nature and Environment magazine took this opportunity to talk to him in order to absorb his profound insights which he has gained through his thoughtfulness and determination to achieve a life of sufficiency. We, as the editorial team, take pleasure in introducing the man to the wider public.

The Loss of Young Boy

It is widely believed that young people will gladly leave the fields to take a chance on life in the big city. Every villager occasionally gets the idea that "taking a risk in the city is far better than starving to death here, where it is barren and jobless... working in the city may be a cure for poverty". Lham started his adolescence no different from most of the other young men in his village. He was born into a family of farmers. Soon after he finished sixth grade, he imagined his future to be the same as everyone else's and to share the same trends and values that they have. Since his parents wished their son to have a good life without any problems, they encouraged him to head to Bangkok, where he used his youthful vitality to earn a little income on a construction site. It was there that he learned an important lesson in life, which is the domination of people by the desire for money. In Bangkok, everything is money and even a glass of water. He began to notice the lack of kindness with which he had been familiar for all his life.

These experiences that he harvested from the field of life led to internal conflict within his mind. Selfishness, greed and deception eroded his dreams. "I never thought about being a farmer like my parents. I was mainly focused on working in the city. Becoming a labourer could make a big difference to me. I was money - oriented and thought that having money was everything ", said Lham, reflecting on his past.

"After a few years labouring, I witnessed many examples of cheating. For example, a simple spare part with a cost price of 5 baht could be sold for up to 300 baht. I thought that it was unacceptable. If I had continued to work there, I would have made more mistakes and I realised it was not my path. Although I was born poor, I had never been taught to cheat. So, I decided then to quit "

ก้าวที่กล้า ถอยหลังเข้าคลอง

สังคมปัจจุบัน หากวัดดูเงินทองเป็นต้นทางความสุขที่แท้จริง ผู้คนก็น่าจะมีความสุขที่มากขึ้น แต่ขณะนี้จะไม่รู้ตัวหรือไม่ก็ตาม เราทุกคนกำลังถูกตีกรอบให้เป็นได้แค่ผู้บริโภคในแบบที่ไม่รู้จักพอ เป็นด้านเดียวของความสุขที่เพิ่มขึ้น ทว่ามันกลับเป็นมายาคติ ที่ล่อให้เราล้า ดึงลึกไปกับความไม่เคยที่จะพอ จนกลับกลายมาเป็นปัญหาที่บั่นทอนชีวิตของเราเสียเอง

ห้วงคิดที่ไม่ยอมจำนนของชายหนุ่ม เขาทนไม่ได้ ที่จะไม่รู้ลึก รู้สาอะไร ต่อระบบที่เต็มไปด้วยการเอารัดเอาเปรียบ ภายใต้ความสัมพันธ์ ที่ฉาบฉวยแบบอยากมีอยากได้ ในที่สุดแหลมตัดสินใจพาภรรยาและลูก หันหลังให้กับระบบที่มีแต่การเอารัดเอาเปรียบในเมืองหลวง หวนกลับไป ตั้งต้นตัดเส้นทางใหม่ของชีวิตที่บ้านเกิดด้วยอาชีพชาวนา ตามรอยทาง อันคุ้นชินในวิถีดั้งเดิมของบรรพบุรุษ ดังคำกล่าวตอนหนึ่งของแหลมที่ว่า

“ ในตอนนั้น ไม่มีคนเห็นด้วยกับผมเลย แม้กระทั่งพ่อแม่ก็คัดค้าน เพราะเขามองไม่เห็นทางว่าผมจะอยู่รอดได้ ผมก็ได้แต่พยายามที่จะพิสูจน์ ให้ทุกคนเชื่อว่า วิถีแบบนี้มันยั่งยืนและเป็นจริงที่สุด ”

กลับสู่ผืนแผ่นดิน พึ่งพาตนเอง

จากพื้นที่นาแห่งแล้งที่พ่อแม่แบ่งให้มา ๑๖ ไร่ แหลมก็ได้เริ่ม สร้างผืนแผ่นดินตามความฝันเขาเริ่มต้นด้วยแรงกายแรงใจและครอบครัวเล็กๆ เป็นทุนหลัก พร้อมทั้งคำปณาส สนับสนุนของเพื่อนบ้านส่วนใหญ่ ที่เป็นเหมือนแรงผลักดันให้เขาต้องพิสูจน์ เขาไม่รีรอที่จะเริ่ม ขุดๆ ง่ายๆ พื้นที่อันแห้งแล้ง ซึ่งต้องใช้เวลาเป็นแรมเดือน แรมปี บ่อยครั้งที่เขาต้อง ขุดดินในคำคืนเดือนหงายเกือบทั้งคืน เพื่อที่จะได้เห็นผลของการลงมือทำ ให้ได้โดยไว จนชาวบ้านพากันล้อ เรียกเขาว่า “ ผีบ้า ” ซึ่งแหลมได้บอก กับกองบรรณาธิการว่า

“ คนในหมู่บ้านมองผมว่าเป็น ผีบ้า เพราะกลางคืนเดือนแจ่ม ผมจะลงไปขุดดินทำหลุมปลูกผัก บางวันก็ทำงานไม่หยุด เพราะต้องการ ที่จะให้มันเกิดผลเร็วๆ ให้พื้นที่แห่งแล้งกลายเป็นสีเขียวให้ได้ แล้วที่สำคัญ ผมต้องการพิสูจน์ให้ชาวบ้าน ที่เขาปณาสไว้ว่าไม่มีทางเป็นจริงได้ แต่ผม จะทำได้ ”

ผืนนาอันแห้งแล้ง ค่อยๆ ถูกจัดสรรเป็นสัดส่วนตามแนวทางเกษตร ทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่เขาได้เรียนรู้และซึมซับมา ก่อนหน้าเป็นระยะเวลาหนึ่ง โดยแบ่งเป็น พื้นที่ทำนา ๗ ไร่ ทำสระเก็บน้ำ เลี้ยงกบ เลี้ยงปลา ๓ ไร่ เป็นที่อยู่อาศัยและปลูกผักสวนครัวอีก ๖ ไร่ และ แบ่งผลผลิตที่ได้เป็นสามส่วน หนึ่งขาย สองเก็บไว้กินเอง และสามแบ่งปัน แก่ญาติพี่น้อง

“ ที่ต้องเก็บไว้ให้ญาติพี่น้อง ก็เพราะเขามีบุญคุณกับเรา เวลาเขา มาเยี่ยมมีผลไม้ เลี้ยงหมูมาฝาก ทำนามีข้าวก็เอามาฝาก แลกเปลี่ยนกัน มันเป็นวัฒนธรรมมาแต่โบราณ ที่ไม่ได้ตีมูลค่าสิ่งของเป็นเงิน ” นอกจากนี้ แหลมยังให้ข้อคิดที่เป็นปรัชญาอันน่าฟังและน่าปฏิบัติคือว่า

“ ผมจะผูกพันด้วยวัฒนธรรมแบบนี้ ไม่อยากให้เขารู้สึกว่าเงิน เป็นตัวนำหน้าจิตใจ อย่างเวลาขายกบขายปลาทั้งให้ทั้งแถม ถ้าขาดทุน ผมจะคิดว่าได้ทำบุญ ไม่ได้เงินก็ไม่เป็นไร ถ้าเขาเปรียบแล้วได้เงินมาก แต่ก็ได้บาปมากไปด้วย ผมก็ไม่เอา แลกเปลี่ยนกันกินจะดีกว่า ” แหลมยังเล่าให้ฟังว่า

“ เขาฟังกระแสพระราชดำรัสในหลวงเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง แล้ว ทำให้เห็นทางสว่าง เขาเห็นว่า การทำนาไม่ใช่เรื่องยาก แต่มันขั้นตอนนิดหน่อย การลงแรงจะทำให้เหนื่อยแค่ระยะหนึ่ง แต่เวลาพักผ่อนเพื่อไปทำอย่างอื่น ก็มีเยอะ ต่างกับการถีบตัวเองเข้าเมืองที่ต้องเป็นทาสนายทุนทั้งวัน ”

Dare to take a step backwards

In the current situation, where money is seen to be the answer to everything, people should be able to live their lives happily. However, whether we are aware of it or not, we are being turned into insatiable consumers. It seems like we enjoy bittersweet happiness that lures us deeper into a world of illusions and we soon find ourselves at the point of no return as our lives start to deteriorate.

A person who understands the importance of sustainability will not be corrupted by the constant desire for consumption. Farmer Lham, in the same way, took his family back to his hometown. He was destined to follow the same route that his ancestors had once taken.

“ At that moment, no one supported me and even my parents thought I would not be able to make it as a farmer. So I had to work very hard to prove to our ancestors that it was the right path for us to follow and it turned out to be a peaceful and satisfying life ”.

และเขายังมีความคิดที่ใช้เป็นพื้นฐานการดำรงชีวิตแบบพอเพียงที่น่า เลียนแบบที่ว่า

“ ถ้ามีข้าวเต็มยุ้งก็ถือว่าสบาย เพราะทุกคนต้องขึ้นกับข้าวนา ไม่ว่า จะมีอาชีพที่มีเกียรติเพียงใดก็ตาม คนอื่นทำนาเสร็จเข้ากรุง แต่ผมจะปลูกทุกอย่างที่สามารถกินได้ในพื้นที่ว่าง เหยียบลงตรงไหน ก็สามารถกินได้หมด โดยไม่ต้องเสียเงินซื้อ เป็นการพึ่งพาตนเองและใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ”

“ ถ้าสิ่งใดที่ต้องพึ่งพาคนอื่นตั้งแต่แรกก็จะไม่ลงมือทำ เพราะเศรษฐกิจ พอเพียงไม่สามารถสำเร็จได้ ถ้าไปพึ่งพาคนอื่นตั้งแต่เริ่มต้น ”

Back to the realm of self-dependency

His inheritance from his family was 16 rai of land. With his family foremost in his mind and his limited budget in his hand, he made his way passed the insulting and humiliating stares of his neighbours. He turned that abuse into energy to convert his despairing land into a dream land. Non-stop digging brought life to a lifeless field. Many times he worked through the night, using the light of the moon, which caused his neighbours to call him 'Pi bah' or 'crazy ghost,' 'The villagers thought I was crazy because I used to dig through the night. I kept doing that because I really believed that the harder I worked, the sooner I would reach the outcome I desired. I wanted to make my land green and, most important, I wanted to prove to those people who had doubted me that I could make it '.

The small pieced of land was divided into different areas according to the guidance of the new agricultural theory developed by His Majesty the King. Seven rai were used for a reservoir and frog breeding and three rai for a pond for fish. The remaining six rai were used for his house and vegetable garden. The products of his

land were divided into three parts, as suggested by the royal theory: the first part was for sale, the second part was for himself and his family and the third part was for sharing with his relatives and friends. *"We have to share what we have with our relatives because we rely on each other. They help me a lot. They are constantly visiting with handfuls of fruit and cloth, regardless of money or in the hope of anything in return. It is a custom that has been passed down among Thai people"*, continued Lham, who added that *"I will bond with my family through kindness instead of money. When I sell fishes or frogs, I always give my customers a little extra. I don't care if I make a loss because I have a strong desire to make merit. If I made money from wrongdoing, then I would accrue more sins as well. I have listened to the royal speech by His Majesty the King about the life of sufficiency, which opened my eyes and made me see the real truth of life. Doing work in the field is not really difficult, but there are some complex procedures. These can't drain our mental or physical power, but the effects do not last for long. It provides free time later. It's different from working in the big city where you have to race around every morning to make the boss happy. Lham continued with this observation, *"If you have lots of rice in the barn, you will be fine because everyone counts on the farmers no matter how hi - so or important they may be. Others may leave for Bangkok after the rice - growing season, but I will stay and grow any plant that turns out to be edible, using every inch of my land. Living my life on my land among my agricultural**

products without paying a single baht for food is an authentic form of self-dependency. If anything needs the help of others at the beginning, then I will not do it because that is not the path of self-dependency to have to rely on others ".

ตาชั่งความสุข

แหลมคุยต่อเนื่องถึงบทสรุปแห่งความสุขที่เกิดจากการกระทำ ในทัศนะตนเองว่า

"เมื่อก่อนมีแต่ผมวิ่งไปหาเงิน ทุกวันเต็มไปด้วยความทุกข์ เจ็บป่วยจากการเดินทางเอาผักไปขาย ตอนนั้นผมหยุดอยู่กับที่ ให้เงินวิ่งมาหาผมแทน ไม่มีเงินก็ไม่ใช่เพราะมีทุกอย่างไว้กินแล้ว หนึ่งก็โลกรับตาชั่งของผม อาจจะไม่เท่ากับที่ตลาด น้ำหนักอาจจะน้อยหรือมากกว่า ผมชั่งจากความสุขที่ผมเต็มใจจะขายหรือให้ฟรีก็ได้ "

The scale of happiness

Lham went on to summarise that happiness made by one's own action through this sharp comment, "I was once a money-oriented man. I lived my life with sadness and the pain of selling stuff everyday on long journeys. Now I have stopped chasing money and instead it run into me. If I have no money, then I will not spend anything. That's it. I have food here on my own land. What else can I ask for ? My scale of happiness may not be the same as used on the scales in the market. It might be more or less than that. But it depends on my willingness to sell things or just give them away.

บทสรุป Summary

แม้ด้านหนึ่ง วิถีเกษตรกรรมตามแบบฉบับของแหลม อาจเด่นชัดในรูปธรรมการปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่เขาได้แสดงให้เห็นว่าอิสระจากความสุขแบบไม่ต้องพึ่งพา สามารถเกิดขึ้นได้ในโลกแห่งความเป็นจริง หากที่สำคัญเกษตรกรรม ในวิถีความพอเพียง มิใช่เป็นเพียงการเพาะปลูกพืชผลเพียงอย่างเดียว หากรวมถึงหนทางในการแสวงหา ออกแบบชีวิตตามวิถีทางของตนเอง ด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์ รู้จักตนเอง มีเหตุผลในการดำเนินชีวิต ตลอดจนการรู้จักที่จะแบ่งปันให้ผู้อื่น ที่สามารถสะท้อนมุมมอง ต่อทุกคนในทุกที่ทางของสังคม ให้สามารถเรียนรู้และปฏิบัติ เพื่อเกิดประโยชน์สุขของสังคม ได้เฉกเช่นกัน.

Lham's agricultural work may be outstanding, but it is also perfectly realistic in terms of the practical philosophy of the sufficiency economy. It is obvious that his happiness is derived from his independence, which is a real goal in life. The genuine definition of agriculture in the context of sufficiency may not just require planning, but also it might be a search for a path of life which offers us experience. Understanding life and being aware of mutual reliances with others could help us to live in harmony with nature and bring lasting benefits for the community as a whole.

ชุมพร คาบาน่า ว่าด้วย ธุรกิจบนวิถีความพอเพียง

Chumphon Cabana: A Business on the Path to Sufficiency

เมื่อครั้งที่กองบรรณาธิการเดินทางไปเยือนชุมพรคาบาน่านั้น เป็นวันที่กรมอุตุนิยมวิทยาแจ้งประกาศเตือนว่า มีพายุฝนตกหนักที่เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์และชุมพร ตลอดสองเส้นทางที่คณะเดินทางผ่านมีฝนตกหนักและน้ำท่วมขังอยู่เป็นระยะ แต่เมื่อเราเดินทางไปถึงชุมพรคาบาน่าเหตุการณ์ก็มิได้เป็นดังที่เราวิตกกังวลกันแต่อย่างใด เราสัมผัสได้ถึงความสะดวก เรียบง่าย ได้ท้องฟ้าสีสดใส ทะเลสีครามและหาดทรายขาวนวลสะอาดตา พร้อมการต้อนรับด้วยรอยยิ้มที่เป็นมิตรของชาวชุมพรคาบาน่า โดยมีคุณวรวิสร รักษัพันธ์ ผู้ซึ่งเป็นหัวเรือใหญ่ของชุมพรคาบาน่าได้ให้โอกาสสัมภาษณ์อย่างเป็นกันเอง พร้อมเผยแพร่เรื่องราวต่าง ๆ ถึงมรสุมชีวิตที่ได้ประสบ แต่ยืนหยัดได้ด้วยแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่น้อมนำมาเป็นกำลังใจแห่งตน สิ่งนี้เองที่ทำให้ชุมพรคาบาน่าซึ่งครั้งหนึ่งเคยถูกพายุธรรมชาติและพายุเศรษฐกิจรุมเร้ากระหน้าซัด ยังสามารถยืนหยัดอยู่ได้ตราบนานทุกวันนี้

๒ โลกทัศน์ธุรกิจ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

คุณวรวิสร ได้สนทนากับแนวคิดหลักของธุรกิจรีสอร์ทที่รับไม่การบริหารจัดการต่อจากคุณพ่อว่า “ผมมองเห็นว่าชุมพรมีสิ่งที่คนอื่นไม่มี คือ ทะเล ชายหาด และคุณภาพของน้ำทะเล ทำให้เป็นจุดที่เหมาะสมในการดำน้ำ ทำให้เราได้ลูกค้าเฉพาะกลุ่มที่เป็นนักดำน้ำ นักเขียน ผู้ที่รักธรรมชาติ ดังนั้น การขยายกิจการผมก็จะนึกถึงเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก เราทำงานร่วมกับสถาบันก็คือคุณคณิศรพงศ์ อินทภูติ และ ศ. ดร. เอ บุรุษ เอเทอร์ริงตัน จากมหาวิทยาลัยฮาวาย และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIM) ก็คิดว่าสิ่งปลูกสร้างไม่ควรสูงมาก และที่แน่ ๆ คือไม่ต้องอยู่ใกล้ชายหาด เราทำรีสอร์ทก็ไม่อยากให้รีสอร์ทของเรากลายเป็นสิ่งแปลกปลอมของที่นี่ ในตอนนั้นผมคิดว่าธุรกิจกับสิ่งแวดล้อมไปด้วยกันไม่ได้ แต่ผมได้รับการปลุกฝังในเรื่องของการรักษาสภาพแวดล้อม ตั้งแต่เมื่อครั้งผมยังเป็นเด็ก จากการพูดคุยกับโต๊ะอาหารของคุณพ่อ รวมทั้งได้ปรึกษากับคุณภรรยา คุณภริยา และ ดร.สุพล สุคารา โดยท่านกล่าวถึง 3 อย่างที่ควรมีและไม่ควรมี

๒ ๑. ร่มชายหาดถ้าไม่จำเป็นก็ไม่ควรจะมีเพราะจะทำลายทัศนียภาพ รวมถึงเจ็ทสกี สกู๊ตเตอร์ บานาน่าโบ๊ท

คุณวิสร : Mr. Varisorn

๒. ผักบุ้งทะเลไม่ควรเอาออก เพราะผักบุ้งทะเลเปรียบเสมือนเส้นแบ่งพื้นดินกับท้องทะเลทำหน้าที่คลุมหน้าดิน
๓. เชื้อราบนโต๊ะไม่ควรทำ เพราะเมื่อมีมรสุมลมแรงมันก็จะกวาดทรายไปและในที่สุดเชื้อราก็จะพัง ผมคิดว่าคนที่รักษารธรรมชาติก็คงไม่ต้องการสิ่งเหล่านี้เหมือนกัน จึงตัดสินใจดำเนินตามแนวคิดดังกล่าวเรื่อยมา *

It was on the day that the editorial went to Chumphon Cabana that the Thai Meteorological Department issued a severe thunderstorm warning for Petchburi province, Prachuap Khiri Khan province and Chumphon province. En route, there was heavy rain and flooding. However, our worry immediately disappeared the moment we arrived at a place bounded with blue sky, ocean and a white sand beach. In its serenity and simplicity, we received the warmest hospitality from the staff. Varisorn Rakphun, director of Chumphon Cabana, gave us an informal interview on his life, ordeals and inspiring story as to how inspiration from His Majesty The King helped Chumphon Cabana get back on its feet from the verge of collapse.

Business Vision: Environmentally Friendly

Mr. Varisorn began by giving the principle of his business, which he learned from his father.

" Chumphon has many things that other places do not. Sea, beach and quality of seawater make it a good place for diving. Among our guests are divers, writers and conservationists. On my business expansion, I always considered the environment as a key factor. We work with Mr. Natapong Intuputi, an architect and Prof. Dr. A Bruce Etherington from the University of Hawaii and the Asian Institute of Technology (AIT). Buildings here are low-rise and away from the beach. We have always designed our resort to be a complement to nature. I once believed that business could not work alongside the environment. However, I learned environmental conservation from dinner talks with my father ever since my childhood. Besides my father, I received recommendations from Mr. Paradej Payakvichian and Dr. Suraphon Sudara about three things to consider on running a resort here:

๑. 1. Avoid beach umbrellas, jet skis, scooters and banana boats because they cause visual pollution.
๑. 2. Keep goat's foot creeper because it helps cover the soil.
๑. 3. Keep sea wall away from the beach because heavy wind will destroy them anyway. These are ideas that I have always borne in mind "

สองวิกฤต น้ำท่วม หนี้ท่วม กับที่สุด สิ่งเดียวที่เหลืออยู่

เดือนพฤศจิกายน ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้เกิดพายุเกย์ที่จังหวัดชุมพรทำให้ทุกคนเดือดร้อนเป็นอย่างมาก ไม่เว้นแม้แต่ชุมพรคามาน่าเพราะทุกอย่างหยุดหมด ทั้งการเดินทางและการท่องเที่ยว แต่ผมก็ยังสู้ต่อเพราะอยากใช้ชีวิตอยู่ที่นี่ ผมสู้มาเรื่อย สู้เป็นปกติ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงตัดสินใจเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อที่จะขยายกิจการ ซึ่งแต่เดิมเราก็นั้นสินอยู่แล้ว แต่ก็หยุดไม่ได้เราต้องเดินต่อไป

แต่พอ ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ หลังจากที่ย้ายกิจการ ก็ประสบปัญหาหลายด้าน ทั้งด้านสิ่งแวดล้อมและเงินทุนรวมถึงภัยธรรมชาติเข้ามากระทบหน้าพร้อมๆ กันตั้งแต่เดือนพฤษภาคม อุณหภูมิน้ำทะเลสูงขึ้น เกิดการฟอกขาวของปะการัง เดือนกรกฎาคมประสบปัญหาค่าเงินบาทลอยตัว จนผมต้องกู้เงินนอกระบบ พอถึงเดือนสิงหาคม เกิดพายุ น้ำท่วมจังหวัดชุมพร ตอนนั้นผมไม่รู้จะทำอย่างไร น้ำก็ท่วมหนักท่วมด้วยแทบจะจนมุมที่สุดในชีวิตเพราะน้ำท่วมในครั้งนั้นนำความเสียหายอย่างหนักมาสู่ชุมพร กิจการชะงักและชะลอตัว เพราะไม่มีใครมาชุมพรเว้นแต่ **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปกเกล้าปกกระหม่อมของคนไทย** เหมือนเทพเทวามาโปรดจริงๆ พระองค์ท่านเสด็จมาแก้ปัญหาที่ชุมพรด้วยพระองค์เอง ทรงห่วงใยประชาชน กองงานส่วนพระองค์มาพักที่นี่ เพราะในเวลานั้นไม่มีโรงแรมแห่งใดสามารถเปิดให้บริการได้ อาหารไม่มี ไฟฟ้า ไม่มี โทรศัพท์ไม่มี มีเพียงที่นี่ที่เดียว ตอนนั้นรู้ซึ่งเลยว่าเวลาที่ประชาชนลำบาก ไม่มีใครห่วงใยพวกเราเท่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงพระราชทานทรัพย์สินส่วนพระองค์เป็นจำนวนถึง ๑๘ ล้านบาท เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร รวมถึงปัญหาน้ำท่วม และทรงมีกระแสพระราชดำรัสกับตัวแทนในขณะนั้นว่า มีเมื่อไหร่ค่อยเอามาคืน ซึ่งเป็นการให้แบบไม่มีเงื่อนไข ไม่เหมือนกับธนาคาร ที่ให้กู้เงินแล้วเราต้องหาเงินไปใช้หนี้ให้ได้ไม่ว่าจะหาเงินมาคืนด้วยวิธีใดก็ตาม

จากเหตุการณ์นั้น ผมก็เลยมีความตั้งใจอยากจะทำงานแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยที่ไม่คิดค่าใช้จ่ายค่าที่พัก ค่าอาหาร หากแต่พระองค์ท่านไม่โปรดที่จะให้เจ้าหน้าที่มาให้บริการฟรี เพราะลำบากอยู่แล้ว ยิ่งจะลำบากมากขึ้น ครั้งนั้นเองที่เรื่องแย่ที่สุดในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นปัญหาน้ำท่วม และภัยธรรมชาติจนแทบจะต้องปิดกิจการ ก็เกิดเรื่องที่ที่สุดในชีวิตเข้ามาพร้อมๆ กัน นั่นคือการได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากในหลวง

ขาดทุนคือกำไร การให้คือการได้

ในปี พ.ศ. 2541 ในหลวงทรงเสด็จเยือนจังหวัดชุมพรอีกครั้งหนึ่งพระองค์ทรงรับสั่งว่า **“อย่าทิ้งเรื่องการปลูกข้าว หากมีอะไรเกิดขึ้นชาวชุมพรยังมีข้าวกิน”** คุณแม่บอกกับผมว่า เราต้องปลูกข้าวภายในหลวงหากแต่ผมเองยังไม่รู้จะเริ่มอย่างไร เพราะไม่มีความรู้เรื่องการเกษตรจึงลองทำผิดบ้างถูกบ้าง หลังจากนั้นมา ๑ ปี ผมประสบปัญหาน้ำท่วม เป็นสองเท่า คิดว่าจะต้องเลิกกิจการแน่นอน แต่ตอนนั้นโชคได้ประจวบเหมาะที่ผมได้มีโอกาสคุยกับลูกค้าท่านหนึ่งที่เข้ามาพักที่นี้ว่า รีสอร์ทคงจะต้องปิดกิจการหรือไม่ก็โดนยึดแน่นอน ท่านก็ถามกลับมาว่าแล้วสิ่งที่ตั้งใจจะทำจริงๆ คืออะไร ผมตอบว่าอยากทำตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่ไม่รู้ว่าจะทำอะไร คือไม่รู้จะนำมาปรับใช้กับเราอย่างไร ความรู้เรื่องการเกษตรก็ไม่มี รู้เพียงแต่ว่าที่นี่ทำเกษตรไม่ได้ ปลูกอะไรก็ไม่ขึ้น ท่านจึงแนะนำให้ผมได้รู้จักกับ อ.วิวัฒน์ ศัลยกำธร

อ.วิวัฒน์ แนะนำผมว่าให้ลืมเรื่องเงินไปเลย เพราะเงินคือ วัตถุอนามาส (แปลว่าเงินมีมากแล้วไม่ดี นึกถึงแต่เรื่องเงินโดยไม่นึกถึงผู้อื่น) และใช้หลัก ๓ ค.คือ ข้อ ๑ คึกคัก คึกคักที่จะช่วยเหลือชาวบ้าน ข้อ ๒ คล่องแคล่ว โดยต้องฝึกตัวเองให้คล่องแคล่วก่อน และข้อที่ ๓ ครั้นโครงการทำงานเป็นหมู่คณะต้องครั้นเคร่ง แต่ก่อนที่จะช่วยคนอื่น ต้องพึ่งตนเองให้ได้ก่อน ผมจึงลองผลิตของใช้ที่คิดว่าจะมีผลได้ คือ คิดแบบเด็กคิด คิดแบบง่าย ๆ เช่น อยากมีข้าวกินก็ลองปลูกเอง ถ้าปลูกเองไม่ไหวก็ให้หาพวก การหาพวกคือ การให้ท่านนั้นมีผล แต่คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ การให้โดยไม่มีเงื่อนไข ไม่จำเป็นต้องให้ทรัพย์สินเงินทอง การให้ที่ยิ่งใหญ่คือ การให้อภัย และการให้โอกาส ลองเปลี่ยนทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จาก ถ้าให้สูงส่ง มาปฏิบัติตามกระแสพระราชดำรัส ขาดทุน คือ กำไร (Our loss is our gain) เป็นหลักการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงปฏิบัติต่อพลนิกรไทยเสมอมา นั่นคือ **“การให้”** และ **“การเสียสละ”** เป็นการกระทำอันมีผลเป็นกำไร คือความอยู่ดีมีสุขของราษฎร ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

Double Crises: Flood and Debts, What Is Left Behind

In November, B.E. 2532, Typhoon Gay hit Chumphon. Everybody was in deep trouble and Chumphon Cabana was no exception. All activities here completely stopped. There were no tourists, but somehow I managed to survive. In B.E. 2539, I decided to get a loan from the Bank for Agriculture and Agricultural Co-operatives in order to expand my business, even though we already had some debts. The business needed to continue.

In B.E. 2540, after the expansion we faced a lot more problems with the environment, capital and natural disasters. In May, the ocean temperature had risen and we encountered the coral reef bleaching phenomenon. In July, we had problems concerned with the floating of the baht. I had no choice, but to borrow money from the loan sharks. In August, the thunderstorm hit.

Chumphon was under flood. I had no idea how to cope with the flood and huge debts. I was almost cornered. The flood had heavily damaged Chumphon. Businesses were stalled and headed toward a recession. No one wanted to come to Chumphon. However The King came here to fix the problems by himself. He was worried about the people's well being. The team of Royal Project came and stayed here because no other places in Chumphon survived the flood. There was no food, no electricity and no phone service, except for this place. I learned on that day that whenever there was a time people urgently needed help, they could always rely on their King. The royal fund of 18 million baht to help people affected by the flood was immediately drawn. That was like an unconditional loan and payable only if we had money available, unlike loans from bank. I intended to serve the King by providing free accommodation and food for the team, but H.M. The King refused the idea because he realized that we were already in trouble. That was the biggest crisis in my life yet. I was so fortunate to receive kindness from H. M. The King.

Loss is Gain: Giving is Taking

In B.E. 2541, H. M. The King visited Chumphon again. He said, "Do not stop growing rice, whatever happens, Chumphon locals will still have rice". My mother told me that we had to grow rice for H. M. The King. I had no idea what to do because I had no knowledge about agriculture. After trial and error for a year, I ran into even bigger problem. My debt was double. For a moment, I thought my business was finished. Fortunately, one of the guests recommended me to Dr. Wiwat Sankumjon when I told him that I wanted to fulfill H.M. The King's philosophy, but had no idea how to do it.

Dr.Wiwat told me to forget about money. He said that money is the root of all evils (the more you have, the less you care about others). There are three key aspects that I need to remind of myself all the time. They are 1. vigorous: be enthusiastic to help people, 2. vibrant: be energetic for self-improvement, and 3. vivid: be dynamic on teamwork. Before helping others, I need to be self-reliant. As a simple analogy, if I want to eat rice, I need to grow rice by myself. But if I cannot do it, then I must get help from others. Many people do not understand that to give, it does not always mean to offer money. Forgiveness and opportunity are the greatest gifts. I have changed my ideas on economic theory from it being profit-driven to it being one of "our loss is our gain" as a concept learned from H.M. The King's "to give" and "to sacrifice" that resulted in profit in terms of the people's well being.

ระเบิดจากข้างใน ต้องเริ่มต้นที่ตนเองก่อน

คุณวรสิริ เล่าต่อว่า การนำทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติ ไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ก็ไม่ยากจนเกินไป เพราะตอนนี้เราโดยเริ่มมีผู้รู้เข้ามาชี้แนะแล้ว อย่างแรกคือ เส้นทางข้าวตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเริ่มทำการรณรงค์เรื่อง การปลูกข้าวแบบพึ่งตนเอง และใช้สารเคมีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ไม่ค่อยได้ผล ปัญหาก็คือ เราจะบอกเรื่องพวกนี้กับชาวบ้านอย่างไร อย่างเรื่องการใช้สารเคมี เราคุยกับชาวบ้านหลายครั้ง แต่ก็ไม่สำเร็จ กระทั่งมาคิดถึงคำที่พระเจ้าอยู่หัวเคยรับสั่งไว้ ทำอะไรต้อง **‘ระเบิดจากข้างใน’** ทรงสอนว่า เวลาเราจะทำอะไรกับชาวบ้าน ต้องถามชาวบ้านก่อนว่าเขาต้องการหรือไม่ ถ้าไม่ใช่ไปยึดเย็บให้เขา ทำให้เขาได้คิดหาสิ่งที่ทำไปก่อนหน้านี้ตรงกันข้าม จึงเปลี่ยนวิธี กลับไปถามชาวบ้านก่อน ปรากฏว่าเขาไม่ต้องการ จึงกลับมาคิดว่า ที่ผ่านมาระเองก็ไม่เคยทำนา ไม่เคยรู้ว่าจริงๆ ทำนาแบบไม่ใช้สารเคมีมันดีหรือไม่ดี ยังไง อยู่ดีๆ จะไปบอกให้ชาวบ้านเลิกใช้สารเคมีคงไม่ได้ จึงคิดว่าคงต้องเริ่มจากตัวเองก่อน ให้ระเบิดจากตัวเรา ผมจึงเริ่มลงมือจากการปลูกข้าวที่รีสอร์ทก่อน บอกพนักงานว่ามาช่วยกัน ค่อยๆ ทำไปแบบ **‘เดินทีละก้าว กินข้าวทีละคำ ทำทีละอย่าง’** แต่เดิมรีสอร์ทซื้อข้าวสารจากตัวเมืองชุมพร ซึ่งเป็นข้าวสารที่มาจากโคราช เพราะฉะนั้นข้าวจึงมีต้นทุนทั้งค่ารถ ค่าน้ำมัน ค่าขนส่ง ในขณะที่รอบๆ รีสอร์ทเองก็มีข้าวเปลือกค้างอยู่ตามยุ้งมากมาย ซึ่งเป็นข้าวที่เหลือจากการบริโภคของชาวบ้าน แต่ไม่สามารถขายได้ เพราะความชื้นสูง ตลาดไม่ต้องการ รีสอร์ทจึงได้รับซื้อข้าวเปลือกจากชาวบ้าน ราคาที่พออยู่ได้ไม่ขาดทุน ซื้อเดือนละ 1 เกวียน เป็นอย่างต่ำ เพื่อนำมาเลี้ยงพนักงานวันละ ๓ มื้อ บางส่วนนำไปทำขนมปังข้าวและขนมครกไว้บริการลูกค้าซึ่งได้ประโยชน์ตามมามากมาย นั่นคือ

๑. ลดรายจ่ายในการซื้อข้าวสาร

๒. ชาวบ้านมีรายได้ เป็นรายได้เสริมไว้ใช้ช่วงนอกฤดูกาลเก็บเกี่ยวได้

๓. พนักงานมีสุขภาพแข็งแรงขึ้น เนื่องจากกินข้าวที่มีคุณค่าสูง เพราะสีข้าวเอง

๔. ในการสีข้าวทำได้แทบและรำ ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีกหลายอย่าง เช่น ปุ๋ยหมัก อาหารปลาและการกักไปสู่การผลิตน้ำมันรำ ในอนาคตอันใกล้ ส่วนในฤดูทำนาได้ ที่รีสอร์ทเราให้พนักงานซึ่งก็คือชาวบ้านนั้นแหละ มาปลูกข้าวในคูของรีสอร์ท ปลูกเอาไว้กินกันเอง ตัวพนักงานก็มีความสุขเพราะได้ทำในสิ่งที่ตัวเองถนัด รีสอร์ทก็ประหยัดค่าใช้จ่ายไปได้เยอะมาก จากจุดเริ่มต้นด้วยการมีโรงสีข้าวเล็กๆ ที่ทำให้รู้ว่า **‘โรงสีข้าวเล็กๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกษตรกรมีคั่ง และพึ่งตนเองได้’** ด้วยเงินลงทุนเพียง ๒๕,๐๐๐ บาท และเริ่มเข้าใจว่าทำไมพระองค์ท่านถึงรับสั่งกับชาวมุพรเรื่องข้าวอย่างนั้น

Inside Out: Start from Yourself

Varisorn went on to say that putting the theory into practice was not easy, but it was not too difficult either. Since we had some advisors helped. Firstly, we applied a concept learned from H. M. The King's path of rice, a self-sufficient rice farming method which uses no chemicals from B.E. 2542. However, it was unsuccessful. Then I remembered H. M. The King's advice on the *"inside out"*, which is to ask the needs of villagers before offering anything to them. I went back to ask them. It turned out that they did not want to change the way they grow rice because they have all used chemicals as long as they could remember. So I started by recruiting staff to change *"one step at a time"*. We used to buy rice from downtown, which was shipped from Korat. The costs of transportation and gas were added up. We kept a lot of rice stored in the barn, but that could not be sold because of becoming damp. We bought it from the villagers one cart every month and used it for our employees' daily consumption of three meals. We also made bread and Thai dessert for our guests. We had gained by:

๑. Reducing costs of buying rice

๒. Raising income for the villagers

๓. Boosting employees' health because we use high nutrition rice

๔. Adding on by-products from the rice milling process such as chaff and rice bran used to make fertilizer, food for fish, and rice bran oil in the near future

On rice Farming season, our employees who mostly are villagers can use our field to grow rice for their household consumption. They are happy in what they are doing and we are able to cut down on a lot of expenses. We have started with a small rice mill and learned that *"a small rice mill is an important factor for the well being and self-reliance of farmers"*. That only costs 25,000 baht. At that time, I was beginning to get the picture of H.M. The King's reminder on never to stop growing rice.

บริษัทอัมชูไม่จำกัด ไชสุโข

ที่นี่ก็สนุก เริ่มอยากได้ไข่ คราวนี้เริ่มเลี้ยงไก่ และในที่สุด ให้ชื่อว่า "บริษัทอัมชูไม่จำกัด" เป็นโครงการเล็กๆ ที่เป็นการร่วมมือระหว่างเรา ซึ่งเป็นลูกจ้างถาวรของบริษัทกับพนักงานของเรา เป็นการทำงานร่วมกันในอาชีพที่เขาดนัดเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่พนักงาน โดยโครงการแรกของเรา คือ "ไชสุโข" ตอนนั้นคุณสุโขพนักงานของเรามีหน้าที่เลี้ยงไก่อยู่แล้ว เราก็เลยสนับสนุนให้เขาเลี้ยงไก่ แบบเกษตรอินทรีย์ภายในรีสอร์ท เลี้ยงแบบธรรมชาติ เลี้ยงไก่ ๑๐๐ ตัว ได้ไข่ ๗๐ ฟองต่อวันเอามาใช้ในรีสอร์ท ส่วนที่ไม่พอเราก็ค่อยซื้อเพิ่ม นอกจากจะได้ไข่แล้วการเลี้ยงไก่อังช่วยกำจัดเศษอาหารในรีสอร์ทได้มาก และยังได้ไข่ไปทำปุ๋ยหมักด้วย

Um choo Company Unlimited: Sukho's Eggs

Then we wanted eggs so we started a chicken farm and called it "Um choo Company Unlimited". It was a small project in co-operation with employees to boost their income. The first project was "Sukho's Eggs" which was named after Mr. Sukho, one of our employees who was responsible for the chicken farm. We supported the organic farming of 100 chickens, which could produce 70 eggs a day for use within the resort. If we needed more eggs then we only bought them as necessary. In addition to producing eggs for us, chickens can help by eating our waste food and their droppings can be used as fertilizer.

ไชสุโข : Sukho's Eggs

สวนเพลิน

ภายในสวนเพลินของชมรมพรดาบนำ คำว่า เพลิน นี้มาจาก Play + Learn = Plearn ตามพระบรมราโชบายของรัชกาลที่ ๖ ที่ต้องการให้การศึกษาเป็นสิ่งที่เพลิดเพลินสำหรับเด็ก การเรียนรู้จึงไม่ควรใช้วิธีเรียนเพื่อท่องจำเท่านั้น ควรให้เด็กมีโอกาสบูรณาการทั้งกายและจิตไปพร้อมๆ กัน เพลิดเพลินและสนุกที่จะหาเหตุผล คำตอบ เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ไม่ใช่การนั่งท่องจำตำราเรียน จึงนำมาสู่แนวความคิดหลัก ในการพัฒนาสวนเพลินบนพื้นที่ด้านหลังของรีสอร์ทประมาณ 14 ไร่

สวนเพลิน ประกอบด้วยการนำแนวพระราชดำริจากศูนย์การศึกษาและพัฒนาทั้ง 6 แห่ง มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น การบำบัดน้ำของบึงมักกะสันและแหลมผักเบี้ย ห้วยฮ่องไคร้ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการใช้แฝกและฟางต้นน้ำลำธาร คุ้งกระเบน เรื่องการประมง การปลูกพืชบนทรายจากห้วยทรายและการนำความรู้เรื่องปศุสัตว์ เป็นต้น

องค์ประกอบ ๔ ค. ของสวนเพลิน ๑ ต้อง "ดู" ได้ สวยงาม ๒ ต้อง "ดม" ได้ ต้องมีดอกไม้ เพื่อให้เกิดความสวยงาม และล่อแมลงที่มีประโยชน์ ๓ ต้อง "แ..ก" ได้ อร่อยด้วย ๔ ต้อง "ดื่ม" ได้ แก่กระหายด้วย

Plearn Garden

Plearn is a mixed word from playing and learning. King Rama VI wanted to make learning more enjoyable for children, not just a mere reading and memorizing experience. An integration of body and mind should be part of learning. Plearn Garden was born on this notion and built on a 14 Rais.

Plearn Garden utilizes the concepts from all six Royal Development Study Centres. They are the Makasan pond and Pakbia cape for wastewater treatment, the Huay Hongkrai Royal Development Study Centre for development and conservation of soil and water resources by vetiver grass planting and check dam building, the Kungabane Bay Royal Development Study Centre for aquaculture development and the Huey Sai Royal Development Study Centre for growing plants on sand and the knowledge of domestic animal farming. Four Components of Plearn Garden:

1. "to see" the beauty
2. "to smell" the flowers
3. "to swallow" good tasting food
4. "to drink" away thirst

สวนเพลิน : Plearn Garden

ไถธรรมชาติ ระบบหมุนเวียนน้ำ

ระบบการหมุนเวียนของน้ำในรีสอร์ทควบคุมและจัดการน้ำแบบระบบปิด คือไม่ให้น้ำไหลออกจากรีสอร์ทเลย ยกเว้นกรณีน้ำฝนมากเกินไปจึงจะหมุนเวียน และล้นจากฝายออกไป การปฏิบัติตามแนวพระราชดำริเช่นระบบไถธรรมชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำรวมถึงการใช้พืชพันธุ์ต่างๆ ในการบำบัดเช่นผักตบชวา (อธรรมปราบอธรรม) ธูปฤาษี กกเหลี่ยม กกกลม สันตะวา สาหร่ายหางกระรอก การจัดการฟอกน้ำผ่านระบบไถธรรมชาติ ใช้หลักการปั๊มตัวเดียว โดยในแต่ละวันสามารถหมุนเวียนน้ำขึ้นมาฟอกได้มากกว่า 200,000 ลิตรต่อวัน ทำให้ปัจจุบันพื้นที่ภายในรีสอร์ท ได้ถูกพัฒนาให้มีความสวยงาม และประโยชน์ควบคู่กันไปตลอดจนการสอดแทรกกิจกรรม ศิลปวัฒนธรรมและวิถีของชุมชน เป็นการเพิ่มคุณค่าของที่พัก ทั้งในด้านทัศนียภาพและความรู้ที่สามารถเรียนรู้ได้โดยง่ายตายและเพลิดเพลิน

The Natural Kidney: Water Circulation

Water circulation inside the resort controls our closed system of water. No water will be released outside the resort except for excessive rainwater. We take directions from H. M. The King's initiatives concerning the natural kidney and wetland systems using freshwater plants like water hyacinth (evil against evil), cattail, sedge and several kinds of water weed to filter water through a natural kidney using a water pump. More than 200,000 litres of water can be circulated in this way daily. Now we always think about including beauty and benefit like activities, arts and local traditions into all development projects for added value to our resort in terms of geographical landscape and knowledge.

ไถธรรมชาติ : Water Circulation

เงินทองไม่รั่วไหล อยู่ในกระเป๋าพวกเราดีกว่า

เศรษฐกิจพวกเรา เริ่มจากพนักงานส่วนใหญ่ที่เป็นคนในชุมชนโดยรอบรีสอร์ท มีความเป็นอยู่ที่พอเพียงและมีโครงสร้างทางสังคม ในการช่วยเหลือเกื้อกูลกันค่อนข้างดีอยู่แล้ว ดังนั้น ธุรกิจท่องเที่ยวจึงควรเป็นสิ่งที่เข้าไปเสริมชุมชนให้มีสภาพเศรษฐกิจดีขึ้น สามารถแก้ปัญหาความขาดแคลนบางประการได้ ไม่ใช่เป็นสิ่งที่เข้าไปทดแทนหรือเปลี่ยนแปลงวิถีในชุมชนนั้น โครงการเศรษฐกิจพวกเราเกิดขึ้น เนื่องจากในทุกวันจะต้องมีการจัดซื้อสินค้า วัตถุดิบจากตลาดเป็นเงินหลายแสนบาทต่อเดือน ดังนั้นรีสอร์ทจึงมีโครงการรับซื้อผลผลิตจากชาวบ้าน ครอบครัวยุติหรือเครือญาติของพนักงานทำให้พนักงานมีรายได้มากขึ้น ขายสินค้าได้ราคาดีโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง และยังขายของบางอย่างที่ตลาดไม่ต้องการซื้อแต่รีสอร์ทจำเป็นต้องใช้ โดยพนักงานจะทราบได้จากบอร์ด 'เศรษฐกิจพวกเรา' ซึ่งติดไว้หน้าครัว ในแต่ละวันพนักงานจะรู้ว่ารีสอร์ทต้องการอะไรบ้าง จึงเป็นการแก้ไขปัญหาของผู้ผลิตส่วนใหญ่คือ ไม่รู้ว่าตลาดต้องการอะไร ซึ่งทุกคนพอใจ

Money in Our Pocket

Our economy starts from employees who are mostly villagers living on a subsistence basis and with a social structure based on helping each other. The tourism industry can be a supplement to their income and help ease deficiencies. It is not a replacement for local traditions. Our economic projects are set up for the purpose of helping local residents by supplementing their income. Each month we spend several hundred thousand for products and raw materials. If we buy from our employees, their relatives and local residents, then their income will increase and we get a better bargain because there are no intermediaries involved. In addition, for something that is of no value on the market, but which we need in the resort, we can get it by posting a list on our board called "our economy", which is placed in front of the kitchen. Everyday our employees look at what we need. This can satisfy everybody.

วิถีธรรมชาติ ฟังตนเอง ลดรายจ่าย

Natural Path of Self-Reliance, Cost Cutting

ปัจจุบันรีสอร์ทได้นำเทคโนโลยีชีวภาพมาใช้ในการนำของเหลือจากครัว เช่น เศษพืชผักผลไม้ เศษอาหารมาหมัก จนได้ผลผลิตออกมามากมายไม่ว่าจะเป็นน้ำยาทำความสะอาดจากสับปะรด มะนาว มะกรูด น้ำผึ้ง ใช้สำหรับทำความสะอาดห้องพักทั้งหมดปัจจุบันรีสอร์ทไม่ได้ใช้สารเคมีในการทำทำความสะอาดอีกเลย ลดรายจ่ายทันที 10,000 บาทต่อเดือน ส่วนเศษอาหารนำมาหมักและทำเป็นปุ๋ยน้ำ และนำกากทำปุ๋ยหมัก ทำให้ได้ปุ๋ยหมักเพิ่มมากมายจนปัจจุบันเศษอาหารไม่พอกับความต้องการ จากการใช้วิถีธรรมชาติและการลดการใช้สารเคมีทำให้อบوابัดและแหล่งน้ำมีความใสสะอาดขึ้น ลดปัญหากลิ่นและท่อตัน แมลงสาบ และแมลงวันลดลงจนแทบไม่มีเลย นอกจากนี้ ได้มีการนำเอาทฤษฎีอื่นๆ มาทำการทดลองและปรับใช้ไม่ว่าจะเป็นการเผาถ่านจากเศษไม้ และผลไม้ที่ผ่านกรรมวิธีการผลิตด้วยอุณหภูมิภายในเตามากกว่า ๑,๐๐๐ C มีคุณสมบัติที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ สภาพแวดล้อม หลายประการเช่น ใช้เป็นวัสดุตกแต่งบ้าน ช่วยดูดกลิ่น ทั้งช่วยฟอกอากาศ และความชื้น เมื่อฝังหรือผสมถ่านลงไปในดิน จะช่วยเก็บรักษาอาหารและแร่ธาตุ ที่พืชต้องการและช่วยให้การไหลวน ของออกซิเจนภายในดินดีขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นถ่านยังมีแร่ธาตุมากมายหลายชนิดที่มีประโยชน์ต่อพืชและเพิ่มประสิทธิภาพของปุ๋ยโดยเฉพาะปุ๋ยอินทรีย์ เช่น แคลเซียม โพแทสเซียม แมกนีเซียม และอื่น ๆ และถ่านยังช่วยบำบัดน้ำเสีย รักษาสภาพน้ำ เพิ่มปริมาณแร่ธาตุในน้ำ ช่วยกรองน้ำดื่มทำให้ใสสะอาดอีกด้วย

ณ วันนี้ ชุมพรคานา รีสอร์ทคือ รูปธรรมของตัวแบบการประกอบธุรกิจ ในวิถีแห่งความพอเพียง ด้วยการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการทำธุรกิจที่คำนึงถึงขนาดที่เหมาะสมตามอัตภาพ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดความเสี่ยงด้วยการพึ่งพาตนเอง รวมทั้งใช้เงื่อนไขของความรู้ และคุณธรรม เป็นตัวกำกับ คั้นกำไร เสริมสร้างทุนทางสังคม และเกื้อหนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จนสามารถพลิกฟื้นจากวิกฤตเศรษฐกิจ และวิกฤตชีวิตให้กลับมายืนหยัดอย่างโดดเด่น และก้าวเดินต่อไปได้อย่างมั่นคง ด้วยฐานภูมิคุ้มกันอันแข็งแกร่ง ในกระแสเชี่ยวกรากของโลกาภิวัตน์อันผันผวนทั้งหมดนี้ ก็เป็นด้วยแรงบันดาลใจ จากการสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระธรรมมิกราชา ผู้เป็น **พ่อผู้ให้ พ่อแห่งแผ่นดิน**

These days, our resort uses biotechnology in dealing with kitchen leftovers like vegetables and fruit. We make cleaning solutions from pineapples, limes, bergamot and honey and use it to clean all our guest rooms. We use no chemicals and that helps cut costs by 10,000 baht per month. Fertilizer is made from leftover food. By using only natural ingredients, the condition of wastewater treatment are water quality better. Problems with smell, clogging, cockroaches and flies are almost gone. Moreover, we also apply other theories such as coal made from wood and fruit preservatives processed by a 1,000 C oven. These products help promote better health for both humans and animals, as well as better conditions for the environment. They can be used to decorate homes, purify the air and absorb odours and humidity. Mixing coal with the soil could help increase air circulation and act as a nutritional supplement plant by providing calcium, potassium, magnesium and other elements. Coal also helps treat wastewater and improve water conditions, as well as filtering drinking water.

Chumphon Cabana Resort is a clear example of business on the path towards self-sufficiency. The application of the Philosophy of the Sufficiency Economy helped to bring it back from crisis and make it strong enough to stand by itself. Its stability is gained from knowledge and morality, while risk reduction is achieved through becoming self-sustaining. Being environmentally friendly and taking social responsibility on promoting the quality of life and developing human capability are all inspired by H. M. The King, the giving father of our land.

ชีวิตมีความสุข ของคน (บ้า) ปลูกต้นไม้

The happiness of life

The man ,who is crazy on planting trees

สภาวะที่ทุกคนกำลังประสบ ก็คือ พื้นที่สีเขียว ค่อยๆหายจากเราไป ด้วยการกระทำที่เอาเปรียบและมั่งง่าย จนเกิดผลพวงอันเป็นวิกฤตการณ์แห่งการกระทำ ที่กำลังคืบคลานเข้ามาสู่ตัวเราเองในไม่ช้า นาน จากหนังสือเล่มหนึ่ง ที่ชื่อ "คนปลูกต้นไม้" (the man who planted trees) ของ Jean Giono นักเขียนฝรั่งเศส ได้สร้างตัวเอกของเรื่องเป็นชายชื่อ "บุฟฟิเยร์" ให้เป็นตัวแทนของคนธรรมดาที่มุ่งมั่นทำงานเล็กๆ ทุกๆวัน ด้วยการปลูกต้นไม้ให้ผืนดินที่กำลังจะตาย จนพลิกฟื้นคืนชีวิตสีเขียวสดงตามต่อสรรพชีวิตได้อีกครั้ง

ยุคสมัยของเรา ตัวละครอย่าง "บุฟฟิเยร์" ยังคงมีตัวตนให้เห็นผ่านคนธรรมดาๆ ตัวเล็กๆที่กล้าเปลี่ยนโลกด้วยการลงมือกระทำ สร้างสรรค์วิถีชีวิตใหม่เพื่อความอยู่รอดของมนุษยชาติอย่าง มาซาโนบุ ฟูกูโอกะ ผู้ปฏิวัติยุคสมัยด้วยฟางเส้นเดียว หรือในเมืองไทยเราก็มีปราชญ์อาวุโสอย่าง ผู้ใหญ่บุญลุย เข้มเฉลิม ที่วางรากฐานชีวิตเกษตรกรด้วยวนเกษตร

รวมถึงอีกหนึ่งชายสูงวัยที่อำเภอปรังคู้ จังหวัดศรีสะเกษ ร้อยตำรวจตรีวัชชัย สุริยุทธ ที่ก้มหน้าก้มตาแบกจอบเสียม ขีมือเตอร์ไชด์ออกปลูกต้นไม้แบบเจียบๆ ทุกวัน ตามที่ทางสองข้างถนนและที่สาธารณะประโยชน์มาเกือบ ๒๐ ปี ที่แรกๆ มีเพียงเสียงหัวเราะลอยลมของเด็กๆ และท่าทีของชาวบ้านที่มองเขาว่า เป็นคนบ้า กระทั่งปัจจุบันกล้าอ่อนๆกลายเป็นไม้ใหญ่ ระเบิดคลื่นเขียวทั่วสองข้างทาง บัดนี้ งานปลูกต้นไม้ของเขากลายเป็นงานแห่งชีวิตเพื่อทุกคนไปแล้ว "งานปลูกต้นไม้ เป็นการทำบุญที่ถูกต้อง มันตกเป็นของคนรุ่นหลังชั่วลูกชั่วหลาน"

ความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ของทุกเรื่องราวในโลกนี้ ล้วนมีแรงบันดาลใจเป็นตัวผลักดันในเบื้องแรกอยู่เสมอ อุดมการณ์สามประการของโครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ที่เขาได้มีโอกาสเรียนรู้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๑ ที่จมนับนี้ยังกังวานก้องสะท้อนเข้าไปข้างในของชายวัยกลางคนอยู่ทุกขณะจิต

ข้อหนึ่ง พึ่งตนเองอย่างมีศักดิ์ศรี

ข้อสอง ต้องขยันอย่างฉลาด ปราศจากอบายมุข

ข้อสาม เมื่อเห็นเพื่อนบ้านเป็นทุกข์ เป็นภารกิจที่เราต้องร่วมกันแก้ไข

A "green space" is one of the natural components of life that enriches human existence. However, the world's current environmental problems have become critical and have started negatively to affect people's lives. Areas that used to be fertile have been destroyed by exploitation and thoughtlessness and the amount of green space disappearing around the world is now approximately equal to one football pitch per second. People's lack of concern about this issue will surely come back to haunt them in the future.

On the other hand, in the little world of the book "The Man Who Planted Trees" written by the French author Jean Giono, the main character represents the ordinary person who is up to his eyes in working at an apparently small task which creates a large output. The man, Buffier, revives land that appears to be dying and makes it green again.

In the real world, Buffier is not just a character in a book, but can be seen in the form of many ordinary people who dare to change the world by starting to do something in which they strongly believe. Masanobu Fukuoka is a common man who brought about a revolution through a single straw of rice. In Thailand, we have grandfather Viboon Khemchalerm, who has raised the standard of living of farmers through the use of agro-forestry.

Police sub-lieutenant Vichai Suriyuth, an old man living in the Prangkoo district of Sisaket province, is an example of an ordinary man doing something for his fellows without ostentation. Working for twenty years with his weeding tool and shovel, Police sub-lieutenant Vichai has been travelling on his motor cycle on the roads and public spaces of his neighbourhood to plant trees. In the early days of his work, people laughed at him and labelled him a "madman". But now that his handiwork has flourished and is providing shaded roadsides for everyone. It has become recognised as a public good for the whole community.

"Tree planting is a very worthwhile charity because the plants that I have grown will be a benefit for everyone in the future".

All of the great achievements of humanity are spurred by some kind of inspiration. The three concepts that occurred to Police sub-lieutenant Vichai in creating his "Land of Virtue" ideology still resound in his head:

One: relying on ourselves with dignity

Two: being active and smart and avoiding all vices

Three: having sympathy for neighbours who are suffering, and participating in finding solutions

คุณลุงหมวดวิชัย เป็นผู้เพียรกระทำเสมอๆ อย่างต่อเนื่อง ผ่านรากฐานของความศรัทธาต่อหลักการเรียบง่ายที่ว่า “จะปลูกพืชต้องเตรียมดิน จะกินต้องเตรียมอาหาร จะพัฒนาการต้องเตรียมประชาชน จะพัฒนาคนต้องพัฒนาที่จิตใจ จะพัฒนาใครเขาต้องพัฒนาตัวเราก่อน” อีกหนึ่งประการสำคัญ ที่ช่วยโหมพลังให้เกิดการปฏิวัติความคิดสู่การกระทำที่ซื่อสัตย์ต่ออุดมการณ์ของตนและมุ่งกระทำให้โลกรอบตัวดีขึ้น คือการได้พูดคุยกับ ภิกษุรูปหนึ่ง ที่เป็นวิทยากรในการอบรมครานั้น “ท่านบอกว่า คนที่จะเป็นวิทยากรสอนคนได้นั้นมีมาก เพราะเมืองไทยเรามีนักวิชาการและมีด็อกเตอร์มากมาย แต่คนที่จะเป็นผู้สอนด้วยการปฏิบัติจริง ๆ นั้นหายาก”

ปัจจัยเหล่านี้เองเป็นแรงพลักผลักดัน ให้ลุงหมวดวิชัยเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาสู่อำเภอปรังคูก่ออย่างแท้จริง โดยผ่านการทำให้ดูเป็นตัวอย่าง กระทำด้วยจิตวิญญาณแห่งอุดมการณ์ที่ปราศจากคำสั่ง หรือผลตอบแทนอื่นใด นับเป็นการทำให้ มีใจเพื่อทำเอา ผ่านการทำงานได้แก่ ปลูกต้นยางนาไว้ ให้สร้างเรือนสร้างบ้าน ปลูกต้นคูณเพื่อความสดชื่นในหน้าแล้ง ปลูกต้นตาลที่ทั้งต้นเอาไปใช้ประโยชน์ได้ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมชาวบ้านจากนาเกลือ สู่วิถีนาสวนผสมเพื่อให้มีอยู่มีกินอย่างพอเพียง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นไม่ได้ หากปราศจากความฝันและการมุ่งมั่นเพียรกระทำให้เป็นจริงตามแต่กำลังของคนตัวเล็กๆ คนหนึ่ง

“ภูมิใจที่เกิดเป็นลูกชาวนา บังคับให้เราฉลาด กตัญญูตลอด ทำให้เราเรียนรู้เสมอ ทว่าวิทยานิพนธ์ให้ตัวมาโดยตลอด พื้นฐานความเชื่อมั่นของเรา ถ้าเรามีอุดมการณ์ทำต่อเนื่อง จะหนักกล่าวกว่ายังก็จะสู้ให้เป็นแบบอย่าง เริ่มจากทำคนเดียวเปรียบเหมือนจิ้งหรีดตัวเล็กๆ กลางทุ่งนา แต่พวกสื่อต่างๆ เป็นคนมาเปิด คนในสังคมก็รับรู้และยอมรับ”

คุณลุงวิชัยเล่าต่อไปถึงถึงความฝันว่า “ต่อไปจะเปลี่ยนจากทุ่งให้เป็นป่า เปลี่ยนจากนาให้เป็นสวน ก็คือนาป่า คนที่มีอาชีพทำนา จะต้องมีความ ผาสุกเพื่อตัวเอง กลับไปบ้านมีผักกิน อย่างสะเดา กินได้ ลำต้นทำเสาบ้านได้ ปลูกต้นไม้เพื่อความสดชื่นยามหน้าแล้ง ที่สำคัญปลูกต้นไม้ ทำให้มีความยั่งยืน ไปตลอดชีวิต”

The endeavours of uncle Vichai are based on his strong faith in the principle that “before growing seeds, the soil needs to be prepared. Before eating, food needs to be prepared. Before developing the country, all citizens need to be educated. Before educating people, their minds need to be improved. Above all, before developing others, we need to develop ourselves first”.

Another principle that has influenced uncle Vichai and enabled him to maintain his devotion is a lesson he learned from a monk:

“He said that there are many good lecturers in Thailand because we can see so many scholars and doctors. However, it is hard to find people who are teachers of practice”.

These factors are motivations that have made uncle Vichai become a leader who has truly changed Prangkoo through leading by example and by his selfless devotion.

Many projects are considered to be “work to give” and not “work to get”. For example, growing yang trees for residential construction, planting drumstick trees to increase moisture when there is a drought, growing sugar palm trees so their trunks can later be used for many purposes, and changing the old ways of agriculture from farming the salt fields to joint plantations in line with the sufficiency economy concept.

If uncle Vichai had not shown great determination and ambition to work as hard as he has done, then the resulting social change would never have happened.

“I am very proud to come from a farming family. The surroundings have forced me to be inventive, put me under pressure and encouraged me always to keep on learning. I have worked on developing my beliefs based on trusting my ideology. Once I was just a villager working without any support or assistance, but after the mass media became interested, people in society have become interested in my work and accepted it as valuable”.

สังคมละมุน ปันสุขกับธรรมชาติ

Social conscience is created by inspiration.

"In the future, I plan to change the meadows to forests. The farmers will enjoy happy lives of self-sufficiency that will be replete with well-being in terms of food and their accommodation. When the nim trees have grown, their leaves are edible and their wood can be used for many applications. Planting trees returns freshness to the dry season and it also brings perpetuity to the natural world". continued Uncle Vichai, articulating his dream.

สังคมละมุน ปันสุขกับธรรมชาติ

วันนี้ที่ปรังคู้ ฟ้าหลังฝนชุ่ม แดดสดรับงาม ตลอดสองข้างทางของถนนสายสำคัญๆ เหลืองอร่ามไปด้วยดอกสีเหลืองของต้นคูณ แก้วมทิพย์ต้นสดชื่น ร่มรื่นไปด้วยต้นตาล ต้นขี้เหล็กและพรรณไม้นานาชนิดเหมือนมีซูเปอร์มาร์เก็ตเรียงรายอยู่สองข้างทาง

ด้วยอาหารพื้นบ้านอย่างต้นขี้เหล็ก ที่ยอดอ่อนนำมาทำเมนูแกงขี้เหล็กรสชาติดูอร่อย มีสรรพคุณทางยา แก้อท้องผูก บำรุงสายตา ขับปัสสาวะหรือต้นตาลเป็นไม้โอเนกประสงค์ ใช้ประโยชน์ได้ทุกส่วน ตั้งแต่ลำต้น ใบ ผล ก้าน ปัจจุบันชาวบ้านสร้างผลผลิตจากต้นตาล โดยทำไม้กวาดและของที่ระลึกต่างๆออกจำหน่ายเป็นรายได้กันกว้างขวาง

ต้นไม้ เป็นสิ่งมีชีวิตชนิดเดียว ที่ดำรงอยู่คู่ผืนแผ่นดินและให้คุณประโยชน์เหลือคณานับแก่ทุกชีวิตบนโลกใบนี้ ที่สำคัญคือต้นไม้ เป็นแหล่งปัจจัยสี่ ประกอบไปด้วย อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่มและยารักษาโรค ด้วยเหตุดังนี้ การปลูกต้นไม้จึงเป็นการเอื้อต่อทุกชีวิตและสังคมรอบตัว

"ถ้าเราคืนปัจจัยสี่ให้แก่ผืนแผ่นดิน เหมือนกับเราคืนทรัพย์สินเงินทองคืนสิ่งแวดล้อมให้เขาหมดโดยไม่ต้องลงทุนมาก ลงทุนสมทบกับความมุ่งมั่น แล้วรูปธรรมก็จะเกิดขึ้น"

Blissful society, sharing with nature

Today the pavements along the roads of Prangkoo are shaded by the yellow blossom of drumstick trees, toddy palms, Khee-lek trees (of the genus Cassia) and a variety of other plants. The richness of the plants makes this rural area become abundant in food like a natural supermarket.

For example, Khee-lek curry, a traditional dish using the leaves of Khee-lek as one of the main ingredients, provides medical benefits in terms of being a laxative, nourishing eyesight and facilitating urination. The sugar palm, meanwhile, provides wood that, together with its fruit, stalks and leaves, can be used to produce various souvenirs which the villagers can sell and thereby earn extra income.

The tree is a living thing that can provide great benefits to all living creatures. In particular, trees are the source of four requisites of society: food, accommodation, clothes and medicine. They are beneficial to people and to society.

"We can return the four requisites to Mother Nature and restore a good and healthy environment through investing our intelligence and determination. Money is not necessary and, in the future, our works will bring many good results".

ชักชวนชาวบ้านมาปลูกป่า :
Invite villagers to grow forest

โลกสุขแท้ ด้วยการให้

โลกสุขแท้ ด้วยการให้

สังคมปัจจุบัน ไขหรือไม่ว่า เรากำลังหมุนโลกให้เคลื่อนไป ด้วยความสุขจากการได้หรือการเอา เพื่อสนองความต้องการของเรา แต่จิตวิญญาณของคนปลูกต้นไม้อย่าง **ร้อยตำรวจตรีวิชัย สุริยธร** เขามีความสุขจากการให้หรือทำให้อย่างเกื้อกูลต่อธรรมชาติ เป็นไปตามคติทางพุทธศาสนาที่สอนให้มองธรรมชาติเป็นสภาพแวดล้อมทั้งดงาม รื่นรมย์และเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งของความสุข อันจะทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างมีความสุขในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างเป็นมิตรและมีคุณภาพบนโลกใบเดียวกัน

ประการสำคัญสุดท้าย มิติที่เป็นคุณค่าที่ได้จากการปลูกต้นไม้ของคุณลุงหมวดวิชัย คือการปลูกความดี ซึ่งเป็นสิ่งที่ยั่งยืน ที่ทุกคนสามารถปลูก เริ่มทำต่อกันและกันได้ อย่างเกื้อกูลสัมพันธ์ทั้งคนต่อคน คนต่อสังคมและคนต่อธรรมชาติ

ด้วยประการเช่นนี้ จึงมองได้ว่าหากเราเริ่มปลูกใจด้วยความดี เป็นรากฐานความมั่นคงถูกต้องของธรรมชาติภายในไว้ได้แล้ว เราก็จะปลูกธรรมชาติภายนอกไว้ได้อย่างเป็นสุขแท้และยั่งยืน

Real happiness is giving

In order to satisfy our needs, it seems that we spin the world in one direction so as to obtain happiness by taking. Yet Police sub-lieutenant Vichai Suriyuth has shown that happiness can result from giving not taking.

Following the doctrine of Buddhism, nature is considered to be a beautiful environment and a source of delight and health with which humans should maintain a balance. It is possible for people to become perfectly harmonized with nature.

ขอขอบคุณ Thank you

๑. พ.ต.ท. นพคุณ บำรุงพงษ์
POL LT COL Nopakhun Bumrungphong
๒. ด.ต. พินิตย์ ปิตุยะ
POL SEN SGT MAJ Pinit Pituya
๓. นายกอเซ็ม มหากลั่น
MR. Khosem mahaghun
๔. นายสมควร สว่างอารมณ์
MR. Somkhuan Sawangarum
๕. นาย พูลศักดิ์ สมบูรณ์
Mr. Polsak Sumboon
๖. นาย วริสร รัชพันธุ์
Mr. Varisorn Rakphun
๗. ร.ต.ต.วิชัย สุริยุทธ
POL SUB LT Vichai Suriyuth
๘. นาย ปริญญาวัฒน์ วัชรอาภากร
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7 ว
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
Mr. Parinyawat Watcharaapakorn
Policy and Planning Analyst Level 7,
Office of The Royal Development Projects Board
๙. กองประชาสัมพันธ์
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
Public Relation Bureau
Office of The Royal Development Projects Board
๑๐. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
Huay Sai Royal Development Study Centre.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning

60/1 ซอยพิบูลรัตนนา 7, ถนนพระรามที่ 6, พญาไท, กรุงเทพมหานคร 10400 โทร. 0 2265 6500 โทรสาร. 0 2265 6510-1

60/1 Soi Pibulwattana 7, Rama 6 Road, Prayathai, Bangkok 10400 Tel. 0 2265 6500 Fax. 0 2265 6510-1

www.onep.go.th